

Fonden for økologisk landbrug - Basisbudget 2018

Beløb i 1000 kr.	Ændrings- budget 2017 (senest indsendte)	Basisbudget 2018	Relativ fordeling af B i %	Ændring A => B 100*(B- A)/A
Note	A	B	C	D

INDTÆGTER:

1 Overført fra forrige år	39.685	31.638	44	-20,3
2 Promillemidler	10.000	10.000	14	0,0
3 Særbevilling og anden indtægt	30.000	30.000	42	0,0
4 Renter	-220	-200	-	-9,1
				-
I. Indtægter i alt	79.465	71.438	100,3	-10,1

UDGIFTER:

Samlede tilskud fordelt på formål

Afsætningsfremme i alt	28.877	25.761	64	-10,8
Forskning og forsøg i alt	5.298	5.895	15	11,3
Produktudvikling i alt	0	0	-	-
Rådgivning i alt	10.287	7.278	18	-29,3
Uddannelse i alt	589	333	1	-43,5
Sygdomsforebyggelse i alt	0	0	-	-
Sygdomsbekæmpelse i alt	0	0	-	-
Dyrevelværd i alt	0	0	-	-
Kontrol i alt	0	0	-	-
Særlige foranstaltninger i alt	0	0	-	-
Medfinansiering af initiativer under EU- programmer i alt	2.183	975	2	-55,3
II. Udgifter til formål i alt	47.234	40.242	100,0	-14,8

5 Fondsadministration

6 Fondsadministration - særpuljer	300	300	31	0,0
7 Revision	175	175	18	0,0
8 Advokatbistand	55	55	6	0,0
9 Effektivurdering	60	60	6	0,0
Ekstern projektvurdering	0	0	-	-
10 Bestyrelseshonorar/ befordringsgodtgørelse	3	369	38	12200,0
Tab på debitorer	0	0	-	-
III. Administration i alt	593	959	100	61,7

IV. Udgifter i alt	47.827	41.201	200	-13,9
---------------------------	---------------	---------------	------------	--------------

11 Overførsel til næste år	31.638	30.238		-4,4
Overførsel til næste år i pct. af årets udgift	66,2	73,4		10,9

Fonden for økologisk landbrug - Basisbudget 2018

Beløb i 1000 kr.	Ændrings- budget 2017 (senest indsendte)	Basisbudget 2018	Relativ fordeling af B i %	Ændring A => B 100*(B- A)/A
Note	A	B	C	D

Supplerende oplysninger:

Samlede tilskud fordelt på tilskudsmodtagere

1 Økologisk Landsforening	19.585	20.033	49,8	2,3
2 Landbrug & Fødevarer	8.829	6.862	17,1	-22,3
3 Landbrug & Fødevarer, SEGES	7.975	5.577	13,9	-30,1
4 Københavns Madhus	2.777	2.869	7,1	3,3
5 Aarhus Universitet	538	800	2,0	48,7
6 Producentsammenslutningen Fremme af Økologisk Kvalitets Svinekød (FØKS)	762	753	1,9	-1,2
7 Foreningen for Biodynamisk Jordbrug	568	585	1,5	3,0
8 Agrologica	500	500	1,2	0,0
9 Udviklingscenter for Husdyr på Friland	557	409	1,0	-26,6
10 Kødsnedkeren	0	396	1,0	-
11 Organic by Nørskov / NewNordica ApS	483	341	0,8	-29,4
12 By Land Gro	0	320	0,8	-
13 GartneriRådgivningen A/S	300	300	0,7	0,0
14 Danmarks Biavlerforening	257	272	0,7	5,8
15 Velfærdsdelikatesserne, UHF	0	225	0,6	-
Producentsammenslutningen Bio Aus Dänemark	483	0	-	-100,0
Food from Denmark	483	0	-	-100,0
Producentforeningen De Økologiske Gårdbutikker	450	0	-	-100,0
SØRIS A/S	355	0	-	-100,0
Producentsammenslutningen Økologi Nord	199	0	-	-100,0
Økologisk Rådgivning	172	0	-	-100,0
Producentsammenslutningen Sønderjysk Økologi	515	0	-	-100,0
NORM IVS	707	0	-	-100,0
Børnehuset Bakkebo	250	0	-	-100,0
Hans Henrik Thomsen	325	0	-	-100,0
Kernegaarden Fejø	78	0	-	-100,0
Havredal Praktiske Uddannelser	46	0	-	-100,0
Seerupgaard Udvikling	40	0	-	-100,0
				-
V. I alt	47.234	40.242	100,0	-14,8

Fonden for økologisk landbrug - Basisbudget 2018

Noter

Seneste indsendte budget er et ændringsbudget for 2017.

Note 1.

Der blev primo 2015 indgået en 4-årige økologiaftale 2015-2018 på i alt 120 mio. kr. Udmøntningen af puljerne for det første år af økologiaftalen er sket med virkning i 2016 dvs. tilskud til aktiviteter i 2016. Udmøntningen af aftalens 2. år (2016) er sket med afvikling af ansøgningsrunder i 2. halvår 2016 til gennemførelse af projekter i 2017. Udmøntningen af aftalens 3. år (2017) er sket med afvikling af ansøgningsrunder i 2. halvår 2017 til gennemførelse af projekter i 2018. Midlerne til finansiering af 2018-projekterne er overført til fonden i 2017 og indgår derfor i overførslen fra 2017 til 2018.

Note 2.

Der er budgetteret med ordinære promillemidler på 10 mio. kr., jf. finanslovsforslaget for 2018.

Note 3.

Der er budgetteret med en indtægt på 30 mio. kr. i 2018, som led i 4. og sidste år i Økologiaftalen 2015-2018. Der er budgetteret med, at styrelsen overfører midlerne til fonden i 2018. Udmøntningen af midlerne vil ske i efteråret 2018 og bevilges til projekter som gennemføres i 2019. De 30 mio. kr. indgår derfor i overførslen til næste år dvs. 2019-budgettet.

Note 4.

Som følge af forholdene på pengemarkedet forventes der negativt afkast af fondens indestående likvider.

Note 5.

Opgaverne vedrørende fondens sekretariat og generelle omkostninger varetages af Landbrug & Fødevarer. Omkostningerne er budgetteret til 300 t.kr., som er finansieret af Landbrug & Fødevarer. Udgifter til generel fondsadministration er ikke finansieret af fondsmidler.

Note 6.

Med hensyn til Økologiaftalen 2015 - 2018 er der indgået en aftale med Landbrugsstyrelsen om, at op til 1 pct. af de afsatte midler kan bruges til administration af særpuljerne. I budgettet er der hensat et beløb til administration i løbet af bevillingsåret 2017 og i 2018.

Note 7.

Der er budgetteret med udgifter til revisorbistand.

Note 8.

Der er budgetteret med midler til advokatbistand vedr. kontrol med midlernes korrekte anvendelse.

Note 9.

Der er afsat midler til gennemførelse af effektvurderinger af støttede projekter.

Note 10.

Der er budgetteret med 9 t.kr. til befordringsgodtgørelse til bestyrelsesmedlemmer i forbindelse med bestyrelsesmøder. Udgifterne er baseret på, at 5-6 bestyrelsesmedlemmer vil bede om befordringsgodtgørelse. Dækning af udgifter sker efter reglerne i statens tjenesterejseaftale og i det årlige satsreguleringscirkulære. Udgifterne består typisk af dækning af kørsel i egen bil og togbilletter.

Derudover er der i 2018 budgetteret med 360 t.kr. til honorar til bestyrelsesmedlemmer.

Fonden for økologisk landbrug - Basisbudget 2018

Anvendelsen af midler fordelt efter hovedformål og tilskudsmodtager

Fonden for økologisk landbrug har for 2018 bevilget tilskud til projekter under følgende puljer:

1. Fondens ordinære pulje
2. Særlig pulje: Eksportfremme
3. Særlig pulje: National afsætningsfremme
4. Særlig pulje: Viden og Kompetencer

I tabel 1 - 4 på denne og de efterfølgende sider vises anvendelsen af midlerne fordelt på landbrugsstøttelovens hovedformål.

1. Fondens ordinære pulje

Beløb i 1.000 kr.	Ændrings-budget 2017 (senest indsendte)	Basisbudget 2018	Relativ fordeling af B i %	Ændring A => B 100*(B- A)/A i %
	B		C	D

Samlede tilskud fordelt på formål

1 Afsætningsfremme i alt	1.093	1.030	10	-5,8
2 Forskning og forsøg i alt	4.739	5.895	56	24,4
3 Produktudvikling i alt	0	0	-	-
4 Rådgivning i alt	2.206	2.228	21	1,0
5 Uddannelse i alt	589	333	3	-43,5
6 Sygdomsforebyggelse i alt	0	0	-	-
7 Sygdomsbekæmpelse i alt	0	0	-	-
8 Dyrevelfærd i alt	0	0	-	-
9 Kontrol i alt	0	0	-	-
10 Særlige foranstaltninger i alt	0	0	-	-
11 Medfinansiering af initiativer under EU-programmer i alt	2.183	975	9	-55,3
Tilskud til formål i alt	10.810	10.461	100	-3,2

Samlet tilskud fordelt på tilskudsmodtagere

1 Økologisk Landsforening	3.780	3.827	37	1,2
2 Landbrug & Fødevarer, SEGES	3.036	3.202	31	5,5
3 Landbrug & Fødevarer	1.670	855	8	-48,8
4 Aarhus Universitet	538	800	8	48,7
5 Agrologica	500	500	5	0,0
6 Udviklingscenter for Husdyr på Friland	557	409	4	-26,6
7 GartneriRådgivningen A/S	300	300	3	0,0
8 Foreningen for biodynamisk Jordbrug	0	296	3	-
9 Danmarks Biavlerforening	257	272	3	5,8
- Økologisk Rådgivning	172	0	-	-100,0
				-
I alt	10.810	10.461	100	-3,2

Fonden for økologisk landbrug - Basisbudget 2018

Anvendelsen af midler fordelt efter hovedformål og tilskudsmodtager

2. Særlig pulje: Økologisk eksportfremme

Beløb i 1.000 kr.	Ændrings-budget 2017 (senest indsendte)	Basisbudget 2018	Relativ fordeling af B i %	Ændring A => B 100*(B- A)/A i %
1.000 kr.			C	D

Samlede tilskud fordelt på formål

1 Afsætningsfremme i alt	9.487	7.931	100	-16,4
2 Forskning og forsøg i alt	0	0	-	-
3 Produktudvikling i alt	0	0	-	-
4 Rådgivning i alt	0	0	-	-
5 Uddannelse i alt	0	0	-	-
6 Sygdomsforebyggelse i alt	0	0	-	-
7 Sygdomsbekæmpelse i alt	0	0	-	-
8 Dyrevelfærd i alt	0	0	-	-
9 Kontrol i alt	0	0	-	-
10 Særlige foranstaltninger i alt	0	0	-	-
11 Medfinansiering af initiativer under EU- programmer i alt	0	0	-	-
Tilskud til formål i alt	9.487	7.931	100	-16,4

Samlet tilskud fordelt på tilskudsmodtagere

1 Økologisk Landsforening	5.020	5.257	66	4,7
2 Landbrug & Fødevarer	3.018	2.674	34	-11,4
3 Producentensammenslutningen Bio Aus Dänemark	483	0	-	-100,0
4 Organic by Nørskov / NewNordica ApS	483	0	-	-100,0
5 Food from Denmark	483	0	-	-100,0
I alt	9.487	7.931	100	-16,4

Fonden for økologisk landbrug - Basisbudget 2018

Anvendelsen af midler fordelt efter hovedformål og tilskudsmodtager

3. Særlig pulje: National Afsætningsfremme

Beløb i 1.000 kr.	Ændrings-budget 2017 (senest indsendte)	Basisbudget 2018	Relativ fordeling af B i %	Ændring A => B 100*(B- A)/A i %
			C	D

Samlede tilskud fordelt på formål

1 Afsætningsfremme i alt	7.440	16.800	100	125,8
2 Forskning og forsøg i alt	0	0	-	-
3 Produktudvikling i alt	0	0	-	-
4 Rådgivning i alt	0	0	-	-
5 Uddannelse i alt	0	0	-	-
6 Sygdomsforebyggelse i alt	0	0	-	-
7 Sygdomsbekæmpelse i alt	0	0	-	-
8 Dyrevelfærd i alt	0	0	-	-
9 Kontrol i alt	0	0	-	-
10 Særlige foranstaltninger i alt	0	0	-	-
11 Medfinansiering af initiativer under EU- programmer i alt	0	0	-	-
Tilskud til formål i alt	7.440	16.800	100	125,8

Samlet tilskud fordelt på tilskudsmodtagere

1 Økologisk Landsforening	4.150	7.774	46	87,3
2 Landbrug & Fødevarer	1.432	3.333	20	132,8
3 Københavns Madhus	0	2.869	17	-
4 Producentensammenslutningen Fremme af Økologisk Kvalitets Svinekød (FØKS)	762	753	4	-1,2
5 Landbrug & Fødevarer, SEGES	0	500	3	-
6 Kødsnedkeren	0	396	2	-
7 Organic by Nørskov	0	341	2	-
8 By Land Gro	0	320	2	-
9 Foreningen for Biodynamisk Jordbrug	291	289	2	-0,7
10 Velfærdsdelikatesserne, UHF	0	225	1	-
11 Producentforeningen De Økologiske Gårdbutikker	450	0	-	-100,0
12 SØRIS A/S	355	0	-	-100,0
I alt	7.440	16.800	100	125,8

Fonden for økologisk landbrug - Basisbudget 2018

Anvendelsen af midler fordelt efter hovedformål og tilskudsmodtager

4. Særlig pulje: Viden og Kompetencer

Beløb i 1.000 kr.	Ændrings-budget 2017 (senest indsendte)	Basisbudget 2018	Relativ fordeling af B i %	Ændring A => B $100 \times (B-A)/A$ i %
			C	D

Samlede tilskud fordelt på formål

1 Afsætningsfremme i alt	0	0	-	-
2 Forskning og forsøg i alt	0	0	-	-
3 Produktudvikling i alt	0	0	-	-
4 Rådgivning i alt	0	5.050	100	-
5 Uddannelse i alt	0	0	-	-
6 Sygdomsforebyggelse i alt	0	0	-	-
7 Sygdomsbekæmpelse i alt	0	0	-	-
8 Dyrevelfærd i alt	0	0	-	-
9 Kontrol i alt	0	0	-	-
10 Særlige foranstaltninger i alt	0	0	-	-
11 Medfinansiering af initiativer under EU-programmer i alt	0	0	-	-
Tilskud til formål i alt	0	5.050	100	-

Samlet tilskud fordelt på tilskudsmodtagere

1 Økologisk Landsforening	0	3.175	63	-
2 Landbrug & Fødevarer, SEGES	0	1.875	37	-
I alt	0	5.050	100	-

Fonden for økologisk landbrug - Basisbudget 2018

Anvendelsen af midler fordelt efter hovedformål og tilskudsmodtager

Særlig pulje: Omlægning-, fastholdelses- og bæredygtighedstjek i primærsektoren

Beløb i 1.000 kr.	Ændrings-budget 2017 (senest indsendte)	Basisbudget 2018	Relativ fordeling af B i %	Ændring A => B 100*(B- A)/A i %
			C	D

Samlede tilskud fordelt på formål

1 Afsætningsfremme i alt	0	0	-	-
2 Forskning og forsøg i alt	0	0	-	-
3 Produktudvikling i alt	0	0	-	-
4 Rådgivning i alt	8.081	0	-	-100,0
5 Uddannelse i alt	0	0	-	-
6 Sygdomsforebyggelse i alt	0	0	-	-
7 Sygdomsbekæmpelse i alt	0	0	-	-
8 Dyrevelfærd i alt	0	0	-	-
9 Kontrol i alt	0	0	-	-
10 Særlige foranstaltninger i alt	0	0	-	-
11 Medfinansiering af initiativer under EU- programmer i alt	0	0	-	-
Tilskud til formål i alt	8.081	0	0	-100,0

Samlede tilskud fordelt på tilskudsmodtagere

- Landbrug & Fødevarer, SEGES	4.705	0	-	-100,0
- Økologisk Landsforening	2.385	0	-	-100,0
- Producentensammenslutningen Sønderjysk Økologi	515	0	-	-100,0
- Foreningen for Biodynamisk Jordbrug	277	0	-	-100,0
- Producentensammenslutningen Økologi Nord	199	0	-	-100,0
I alt	8.081	0	0	-100,0

Fonden for økologisk landbrug - Basisbudget 2018

Anvendelsen af midler fordelt efter hovedformål og tilskudsmodtager

Særlig pulje: Køkkenomstilling

Beløb i 1.000 kr.	Ændrings-budget 2017 (senest indsendte)	Basisbudget 2018	Relativ fordeling af B i %	Ændring A => B 100*(B- A)/A i %
			C	D

Samlede tilskud fordelt på formål

1 Afsætningsfremme i alt	9.839	0	-	-100,0
2 Forskning og forsøg i alt	0	0	-	-
3 Produktudvikling i alt	0	0	-	-
4 Rådgivning i alt	0	0	-	-
5 Uddannelse i alt	0	0	-	-
6 Sygdomsforebyggelse i alt	0	0	-	-
7 Sygdomsbekæmpelse i alt	0	0	-	-
8 Dyrevelfærd i alt	0	0	-	-
9 Kontrol i alt	0	0	-	-
10 Særlige foranstaltninger i alt	0	0	-	-
11 Medfinansiering af initiativer under EU- programmer i alt	0	0	-	-
Tilskud til formål i alt	9.839	0	0	-100,0

Samlede tilskud fordelt på tilskudsmodtagere

- Økologisk Landsforening	4.250	0	-	-100,0
- Københavns Madhus	2.777	0	-	-100,0
- Landbrug & Fødevarer	1.855	0	-	-100,0
- NORM IVS	707	0	-	-100,0
- Børnehuset Bakkebo	250	0	-	-100,0
I alt	9.839	0	0	-100,0

Fonden for økologisk landbrug - Basisbudget 2018

Anvendelsen af midler fordelt efter hovedformål og tilskudsmodtager

Særlig pulje: Afsætningsindsats for økologiske produkter

Beløb i 1.000 kr.	Ændrings-budget 2017 (senest indsendte)	Basisbudget 2018	Relativ fordeling af B i %	Ændring A => B 100*(B- A)/A i %
			C	D

Samlede tilskud fordelt på formål

1 Afsætningsfremme i alt	854	0	-	-100,0
2 Forskning og forsøg i alt	0	0	-	-
3 Produktudvikling i alt	0	0	-	-
4 Rådgivning i alt	0	0	-	-
5 Uddannelse i alt	0	0	-	-
6 Sygdomsforebyggelse i alt	0	0	-	-
7 Sygdomsbekæmpelse i alt	0	0	-	-
8 Dyrevelfærd i alt	0	0	-	-
9 Kontrol i alt	0	0	-	-
10 Særlige foranstaltninger i alt	0	0	-	-
11 Medfinansiering af initiativer under EU- programmer i alt	0	0	-	-
Tilskud til formål i alt	854	0	0	-100,0

Samlet tilskud fordelt på tilskudsmodtagere

- Landbrug & Fødevarer	854	0	-	-100,0
I alt	854	0	0	-100,0

Fonden for økologisk landbrug - Basisbudget 2018

Anvendelsen af midler fordelt efter hovedformål og tilskudsmodtager

Særlig pulje: Udvikling af økologisk svineproduktion

Beløb i 1.000 kr.	Ændrings-budget 2017 (senest indsendte)	Basisbudget 2018	Relativ fordeling af B i %	Ændring A => B $100 \cdot (B-A)/A$ i %
			C	D

Samlede tilskud fordelt på formål

1 Afsætningsfremme i alt	0	0	-	-
2 Forskning og forsøg i alt	559	0	-	-100,0
3 Produktudvikling i alt	0	0	-	-
4 Rådgivning i alt	0	0	-	-
5 Uddannelse i alt	0	0	-	-
6 Sygdomsforebyggelse i alt	0	0	-	-
7 Sygdomsbekæmpelse i alt	0	0	-	-
8 Dyrevelfærd i alt	0	0	-	-
9 Kontrol i alt	0	0	-	-
10 Særlige foranstaltninger i alt	0	0	-	-
11 Medfinansiering af initiativer under EU-programmer i alt	0	0	-	-
Tilskud til formål i alt	559	0	0	-100,0

Samlede tilskud fordelt på tilskudsmodtagere

- Hans Henrik Thomsen	325	0	-	-100,0
- Landbrug & Fødevarer, SEGES	234	0	-	-100,0
I alt	559	0	0	-100,0

Fonden for økologisk landbrug - Basisbudget 2018

Anvendelsen af midler fordelt efter hovedformål og tilskudsmodtager

Særlig pulje: Grønne ildsjæle for lokal afsætning

Beløb i 1.000 kr.	Ændrings-budget 2017 (senest indsendte)	Basisbudget 2018	Relativ fordeling af B i %	Ændring A => B 100*(B- A)/A i %
			C	D
Samlede tilskud fordelt på formål				
1 Afsætningsfremme i alt	164	0	-	-100,0
2 Forskning og forsøg i alt	0	0	-	-
3 Produktudvikling i alt	0	0	-	-
4 Rådgivning i alt	0	0	-	-
5 Uddannelse i alt	0	0	-	-
6 Sygdomsforebyggelse i alt	0	0	-	-
7 Sygdomsbekæmpelse i alt	0	0	-	-
8 Dyrevelfærd i alt	0	0	-	-
9 Kontrol i alt	0	0	-	-
10 Særlige foranstaltninger i alt	0	0	-	-
11 Medfinansiering af initiativer under EU- programmer i alt	0	0	-	-
Tilskud til formål i alt	164	0	0	-100,0
Samlede tilskud fordelt på tilskudsmodtagere				
- Seerupgaard Udvikling	40	0	-	-100,0
- Havredal Praktiske Uddannelser	46	0	-	-100,0
- Kernegaarden Fejø	78	0	-	-100,0
I alt	164	0	0	-100,0
Alle puljer i alt	47.234	40.242		-14,8

Supplerende oplysninger - Basisbudget 2018

1. Fondens ordinære pulje

Beløb i 1000 kr.	Ændringsbudget 2017	Basisbudget 2018	Specifikation af anvendt statsstøtteregele
Note			

VI. Aktiviteter fordelt på tilskudsmodtagere

Økologisk Landsforening i alt	3.780	3.827	
Forskning og forsøg			
1 Afgræsning med kalve i økologiske malkekvægsbesætninger uden parasitter	400	573	\$4
2 Integration af træer i økologisk landbrug (InTRÆgrer)	-	540	\$4
3 Carbon-Farm – Bæredygtige dyrkningssystemer i landbrug (tidl . Kulstofdyrkning i landbruget)	169	270	\$4
4 Flere sunde og bitre grønsager til foodservice sektoren og forbrugeren (Bitter-Sund)	124	122	\$4
5 Økoprotein – bælgplanter til konsum	-	54	\$4
- Den alsidige fjerkræbedrift - robust sædskifte med grovfoder og selvforsyning med protein	350	0	
- Nedsat metan fra malkekøer fodret med økologisk dyrket oregano (MET-ANO)	213	0	
Forskning og forsøg i alt	1.256	1.559	
Rådgivning			
6 Udvikling af mobile staldsystemer – med fokus på svin og fjerkræ	-	465	\$2
7 Kløveræg - egenproduktion af kløverfodermidler til økologisk ægproduktion	-	258	\$2
8 Topkvalitet i økologiske spisekartofler	-	250	\$2
9 Næringsstofforsyning til højere udbytter (NutHY)	242	237	\$2
- Flere økologiske biogasanlæg for bedre økonomi og mindre miljøbelastning	300	-	
- I gang for en million	235	-	
Rådgivning i alt	777	1.210	
Medfinansiering af initiativer under EU-programmer			
10 Dyrkningssikkerhed og strategi i økologisk vinterraps	300	300	LDP
11 Kompost – en central del af indfasning af alternativer til konventionel husdyrgødning	250	250	LDP
- Forstærket klimaindsats i økologisk landbrug	517	-	
- Nyt efterafgrødekoncept med økonomisk gevinst	380	-	
Medfinansiering af initiativer under EU-programmer i alt	1.447	550	
Afsætningsfremme			
12 Økodag 2018	-	508	\$6
- Økologi i store gryder – øko-oplysning til køkkenfagfolk	300	-	
Afsætningsfremme i alt	300	508	

Supplerende oplysninger - Basisbudget 2018

1. Fondens ordinære pulje

Beløb i 1000 kr.	Ændringsbudget 2017	Basisbudget 2018	Specifikation af anvendt statsstøtteregele
Note			
Landbrug & Fødevarer, SEGES i alt	3.036	3.202	
Forskning og forsøg			
13 Kortlægning af smittepres i økologisk svineproduktion	-	522	§4
14 Rødkløver – en sikker kvælstofgødning	500	425	§4
15 Høj mælkeydelse hos øko-køer på nærproduceret foder	300	400	§4
16 Bælgplanter - i pagt med de underjordiske	-	350	§4
17 Solsikker- dyrkning under danske forhold	300	300	§4
18 Ægte Økologisk Recirkulering	-	200	§4
19 SuperGrassPork	-	130	§4
- Græsmarksurters betydning for ægkvaliteten	200	-	
Forskning og forsøg i alt	1.300	2.327	
Rådgivning			
20 Økologisk produktion af kalkun, and og gås		250	§2
21 Økologisk jordbrug som bidrag til at nå klimamålene		200	§2
- Viden til alle - Økologi-Kongres 2017	650	-	
- Den store Økologiske Markdag I og II	350	-	
Rådgivning i alt	1.000	450	
Medfinansiering af initiativer under EU-programmer			
22 Forsøgsviden om økologisk kløvergræsproduktion	615	425	LDP
- Næringsstofferne retur til markerne - køreplan og aktion	121	-	
Medfinansiering af initiativer under EU-programmer i alt	736	425	
Landbrug & Fødevarer i alt	1.670	855	
Afsætningsfremme			
23 Fra Greb til gaffel	0	522	§6
- Studerende som økologiambassadører – Økologiske Food Fighters	400	-	
- Øko-battles på erhvervs- og landbrugsskoler	393	-	
Afsætningsfremme i alt	793	522	
Uddannelse			
24 Økologi for de mindste – til grundskolens 1. - 3. klasse	-	333	§6
- Økologi i gymnasiet – tværfagligt læremiddel	431	-	
- Økologisk inspirationsbørs for unge landmænd	158	-	
Uddannelse i alt	589	333	
Forskning og forsøg			
- Økologisk kanin i landbruget og til forbrugeren	288	-	
Forskning og forsøg i alt	288	0	
Aarhus Universitet i alt	538	800	
Forskning og forsøg			
25 Græsmælk	-	600	§4
26 G x E mellem økologiske og konventionelle systemer	267	200	§4
- Økologisk mælk med mere dyrevelfærd	271	-	
Forskning og forsøg i alt	538	800	

Supplerende oplysninger - Basisbudget 2018

1. Fondens ordinære pulje

Beløb i 1000 kr.	Ændringsbudget 2017	Basisbudget 2018	Specifikation af anvendt statsstøtteregele
Note			
Agrologica i alt	500	500	
Forskning og forsøg			
27 POPkorn (Udvikling af populationer af korn)	500	500	§4
Forskning og forsøg i alt	500	500	
Udviklingscenter for Husdyr på Friland i alt	557	409	
Forskning og forsøg			
28 Udstyr til fravænningsgrise – Vintersæsonen	272	238	§4
29 Øget produktion af øko-ungtyre af malkekvægsrace	-	171	§4
- Brug af lokalbedøvelse ved kastration af grise i faremark	285	-	
Forskning og forsøg i alt	557	409	
GartneriRådgivningen i alt	300	300	
Forskning og forsøg			
30 Robuste sorter af æbler og pærer til økologisk dyrkning	300	300	§4
Forskning og forsøg i alt	300	300	
Foreningen for biodynamisk Jordbrug	0	296	
Rådgivning			
31 Mere biodynamisk frugt og bær	-	296	§2
Rådgivning i alt	0	296	
Danmarks Biavlerforening i alt	257	272	
Rådgivning			
32 Økologisk biavl: Udvikling og inspiration	-	272	§2
Nye muligheder – Mere økologisk honning	257		
Rådgivning i alt	257	272	
Økologisk Rådgivning i alt	172	0	
Rådgivning			
- Kan vi få kortlagt rodukrudtet via foto og digital-billedbehandling	172	-	
Rådgivning i alt	172	0	
Puljen i alt	10.810	10.461	

Supplerende oplysninger - Basisbudget 2018

2. Særlig pulje: Eksportfremme

Note	Beløb i 1000 kr.	Ændringsbudget 2017	Basisbudget 2018	Specifikation af anvendt statsstøtterege
------	------------------	------------------------	------------------	--

VI. Aktiviteter fordelt på tilskudsmodtagere

Økologisk Landsforening i alt		5.020	5.257	
Afsætningsfremme				
1	BioFach Nürnberg – fællesstand med fokus på innovation, bredde og mangfoldighed	-	2.174	DMG
2	ØKO-Eksportløft – kompetencegivende eksportseminarer	-	797	§6
3	Markedsdrevet økologi til tysk og svensk detail	-	747	§6
4	Nordic Organic Food Fair – momentum mod nord	-	570	DMG
5	Markedsdrevet økologi-eksport via PLMA i Amsterdam	-	544	DMG
6	Branding af "Verdens førende økologination"	-	425	§6
-	BioFach 2017 - Markant fælles økologieksponeering på verdens største økologimesse	2.413	-	
-	Skub i den økologiske fødevarer eksport - Organic Export Academy 2017	869	-	
-	'Øko-dannelse' i svensk og norsk detailhandel	676	-	
-	Nordic Organic Food Fair 2017 – Nordisk øko-messe for SMV'er	579	-	
-	PLMA 2017 – Løft af økologisk eksport via 100% økologisk fællesstand	483	-	
Afsætningsfremme i alt		5.020	5.257	

Landbrug & Fødevarer i alt		3.018	2.674	
Afsætningsfremme				
7	Foodservice indsats på nærmarkeder – Sverige og Tyskland		837	DMG
8	Deltagelse og markedsføring af økologiske fødevarer på BioFach 2018 i Shanghai	-	543	DMG
9	Økologi som styrkeposition – en vigtig fortælling	-	519	§6
10	Øget økologiekspport til det kinesiske marked	-	419	§8
11	Udvikling af økologi til Finland	-	356	DMG
-	Deltagelse og markedsføring af økologiske fødevarer på ANUGA i Köln	965	-	
-	Foodserviceindsats på nærmarkeder – Tyskland og Sverige	917	-	
-	Deltagelse og markedsføring af økologiske fødevarer på BioFach 2017 i Shanghai	483	-	
-	Udvikling af økologi til Finland	290	-	
-	Foodserviceindsats på nøglemarkeder - Sverige	363	-	
Afsætningsfremme i alt		3.018	2.674	

Supplerende oplysninger - Basisbudget 2018

2. Særlig pulje: Eksportfremme

Note	Beløb i 1000 kr.	Ændringsbudget 2017	Basisbudget 2018	Specifikation af anvendt statsstøtterege
	Producentsammenslutningen Bio Aus Dänemark	483	0	
	Afsætningsfremme			
	- Anuga 2017 – en målrettet indsats overfor eksisterende og uprøvede afsætningskanaler i Tyskland	483	-	
	Afsætningsfremme i alt	483	0	
	Organic by Nørskov / NewNordica ApS	483	0	
	Afsætningsfremme			
	- Dansk Økologisk Fællesstand på Internationale Grüne Woche 2017, 20-29 januar 2017	483	-	
	Afsætningsfremme i alt	483	0	
	Food from Denmark	483	0	
	Afsætningsfremme			
	- Markedsføring af økologisk private label på verdens største private label messe i Amsterdam 16.-17. maj 2017	483	-	
	Afsætningsfremme i alt	483	0	
	Puljen i alt	9.487	7.931	

Supplerende oplysninger - Basisbudget 2018

3. Særlig pulje: National afsætningsfremme

Beløb i 1000 kr.	Ændringsbudget 2017	Basisbudget 2018	Specifikation af anvendt statsstøtterege
Note			

VI. Aktiviteter fordelt på tilskudsmodtagere

Økologisk Landsforening i alt	4.150	7.774	
Afsætningsfremme			
1 Fokus på økologi i professionelle køkkener	-	2.336	§6
2 Økologiske fremstød på hjemmemarkedet – udvikling og inspiration om økologi	-	2.094	§6
3 Økologisk Høstmarked 2018	1.800	1.648	DMG og §6
4 Lokal og direkte afsætning – udnyt nye markedsmuligheder gennem viden og kompetenceløft	-	1.200	§6
5 Blomstrende økologi - flere blomster, flere bier, mere økologi	-	496	§6
- Øget vækst via Det Økologiske Spisemærke	1.050	-	
- Øko boost i detailhandlen	800	-	
- Økodag 2017	500	-	
Afsætningsfremme i alt	4.150	7.774	

Landbrug & Fødevarer i alt	1.432	3.333	
Afsætningsfremme			
6 Økologi i foodservice	-	858	§6
7 Økologi på uddannelser - Økologiske Food Fighters vol. 2.0	-	648	§6
8 Klar besked om økologisk kylling	-	554	§6
9 Økologisk kanin i foodservice	-	389	§6
10 Økologi i store gryder - øget afsætning af økologiske fødevarer til offentlig køkkener	-	349	§6
11 Mere økologi i slagterregi – indsats hos supermarkeds- og privatslagtere	-	300	§6
12 Økologi på Velfærdens innovationsdag	-	235	§6
- Økologi i Horeca	400	-	
- Dialog i kæden	697	-	
- Økologisk kød i detailhandlen - fra værdioplevelse til mersalg	282	-	
- Økologi - med smag, sundhed og glæde. Læremiddel til madkundskab til grundskolen	53	-	
Afsætningsfremme i alt	1.432	3.333	

Supplerende oplysninger - Basisbudget 2018

3. Særlig pulje: National afsætningsfremme

Beløb i 1000 kr.	Ændringsbudget 2017	Basisbudget 2018	Specifikation af anvendt statsstøtterege
Note			
Fonden Københavns Madhus	0	2.869	
Afsætningsfremme			
13 Økoløft Plejehjem Greater Copenhagen – offentlige og private plejehjem	-	998	DMG og ej statsstøtte
14 Økoløft Ungdomskantiner Greater Copenhagen - ungdomskantiner	-	988	DMG og ej statsstøtte
15 Økoløft Frederiksberg – offentlige og private plejehjem	-	883	DMG og ej
Afsætningsfremme i alt	0	2.869	
Producentsammenslutningen Fremme af Økologisk Kvalitets Svinekød (FØKS) i alt	762	753	
Afsætningsfremme			
16 Sofari 2018 - derfor økologisk grisekød	-	753	§6
Sofari 2017 – mere øko-gris i indkøbskurven	762	-	
Afsætningsfremme i alt	762	753	
Landbrug & Fødevarer, SEGES i alt	0	500	
Afsætningsfremme			
17 Fra bæredygtighedsbeskrivelse til økologisk forretning på produktniveau	-	500	§4
Afsætningsfremme i alt	0	500	
Kødsnedkeren	0	396	
Afsætningsfremme			
18 Hyperlokale økologiske fødevarer - dyrket, forarbejdet og spist lokalt i Nordsjælland	-	396	DMG
Afsætningsfremme i alt	0	396	
Organic by Nørskov	0	341	
Afsætningsfremme			
19 Økoverer fra danske ø'er	-	341	DMG
Afsætningsfremme i alt	0	341	

Supplerende oplysninger - Basisbudget 2018

3. Særlig pulje: National afsætningsfremme

Beløb i 1000 kr.	Ændringsbudget 2017	Basisbudget 2018	Specifikation af anvendt statsstøtterege
Note			
By Land Gro	0	320	
Afsætningsfremme			
20 Bioby - økologisk afsætning fra landbrug til byboer	-	320	DMG
Afsætningsfremme i alt	0	320	
Foreningen for Biodynamisk Jordbrug	291	289	
Afsætningsfremme			
21 Momentum for afsætning af biodynamiske fødevarer	-	289	§6
- Biodynamiske råvarer til gastronomien	291	-	
Afsætningsfremme i alt	291	289	
Velfærdsdelikatesserne, UHF	0	225	
Afsætningsfremme			
22 Øget afsætning og merværdi på markedet for økologisk kød fra mindre landbrug	-	225	§6
Afsætningsfremme i alt	0	225	
De Økologiske Gårdbutikker	450	0	
Afsætningsfremme			
- Akademi for lokal, direkte afsætning for gårdbutikker og mikroproducenter.	450	-	
Afsætningsfremme i alt	450	0	
SØRIS A/S	355	0	
Afsætningsfremme			
- Samarbejdsmodel for afsætning af økologiske grøntsager fra mindre økologiske avlere	355	-	
Afsætningsfremme i alt	355	0	
Puljen i alt	7.440	16.800	

Supplerende oplysninger - Basisbudget 2018

4. Særlig pulje: Viden og Kompetence

Beløb i 1000 kr.	Ændringsbudget 2017	Basisbudget 2018	Specifikation af anvendt statsstøtterege
Note			

VI. Aktiviteter fordelt på tilskudsmodtagere

Landbrug & Fødevarer, SEGES i alt	0	3.175	
Rådgivning			
1 Omlægningstjek - udvikling af den økologiske primærproduktion.	-	2.875	§3
2 Bæredygtighedstjek 2018 på økologiske bedrifter	-	300	§3
Rådgivning i alt	0	3.175	
Økologisk Landsforening i alt	0	1.875	
Rådgivning			
3 Omlægningstjek 2018 – flere økologiske produktioner	-	1.875	§3
Rådgivning i alt	0	1.875	
Puljen i alt	0	5.050	

Supplerende oplysninger - Basisbudget 2018

Særlig pulje: Omlægning-, fastholdelses- og bæredygtighedstjek i primærsektoren

Beløb i 1000 kr.	Ændringsbudget 2017	Basisbudget 2018	Specifikation af anvendt statsstøtteregele
Note			

VI. Aktiviteter fordelt på tilskudsmodtagere

SEGES, Landbrug & Fødevarer i alt	4.705	0
Rådgivning		
1 Omlægningstjek - udvikling af den den økologiske produktion	3.811	-
2 Bæredygtighedstjek 2017 på økologiske bedrifter	500	-
3 Bæredygtighedstjek 2016 på økologiske bedrifter	394	-
Rådgivning i alt	4.705	0
Økologisk Landsforening i alt	2.385	0
Rådgivning		
4 Omlægningstjek – for mere og bedre økologi	2.385	-
Rådgivning i alt	2.385	0
Producentsammenslutningen Sønderjysk Økologi i alt	515	0
Rådgivning		
5 Øget økologi i Syddanmark med omlægningstjek	515	-
Rådgivning i alt	515	0
Foreningen for Biodynamisk Jordbrug i alt	277	0
Rådgivning		
6 Biodynamiske omlægningstjek/udviklingstjek	277	-
Rådgivning i alt	277	0
Producentsammenslutningen Økologi Nord i alt	199	0
Rådgivning		
7 Økologi - noget for dig?	199	-
Rådgivning i alt	199	0
Puljen i alt	8.081	0

Supplerende oplysninger - Basisbudget 2018

Særlig pulje: Køkkenomstilling

Beløb i 1000 kr.	Ændringsbudget 2017	Basisbudget 2018	Specifikation af anvendt statsstøtteregele
Note			

VI. Aktiviteter fordelt på tilskudsmodtagere

Økologisk Landsforening i alt	4.250	0
Afsætningsfremme		
1 Forretningsmæssig succes med økologi på menuen	1.589	-
2 Nøgelpersoner som katalysatorer for øget omlægning i storkøkkener	1.184	-
3 Mere viden, mere afsætning	977	-
4 Økologi på menuen	500	-
Afsætningsfremme i alt	4.250	0
Københavns Madhus i alt	2.777	0
Afsætningsfremme		
5 Økoløft Horsens - 18 plejehjem	1.574	-
6 Økoløft beslutningsgrundlag for køkkenomlægninger	500	-
7 Økoløft Ærø – Plejehjem og Daginstitutioner	417	-
8 Økoløft VIA UC – 3 ungdomskantiner	286	-
Afsætningsfremme i alt	2.777	0
Landbrug & Fødevarer i alt	1.855	0
Afsætningsfremme		
9 Økologisk køkkenomlægningstjek	808	-
10 Økologi i Horeca 2: inspiration til hoteller, restauranter, cafeer og fastfood	500	-
11 Økologiske sæson- og kødredskaber	289	-
12 Økologiske Køkkenroser	258	-
Afsætningsfremme i alt	1.855	0
NORM IVS i alt	707	0
Afsætningsfremme		
13 Økologisk omlægning på efterskoler: Råvarer, drift og tanke	707	-
Afsætningsfremme i alt	707	0
Børnehuset Bakkebo i alt	250	0
Afsætningsfremme		
14 Start tidligt - Økologi for de 0-6 årige	250	-
Afsætningsfremme i alt	250	0
Puljen i alt	9.839	0

Supplerende oplysninger - Basisbudget 2018

Særlig pulje: Afsætningsindsats for økologiske produkter

Beløb i 1000 kr. Note	Ændringsbudget 2017	Basisbudget 2018	Specifikation af anvendt statsstøtterege
--------------------------	------------------------	------------------	--

VI. Aktiviteter fordelt på tilskudsmodtagere

Landbrug & Fødevarer i alt	854	0	
Afsætningsfremme			
1 Dansk økoeksport til Kina via netværk og vidensdeling	854	-	-
Afsætningsfremme i alt	854	0	
Puljen i alt	854	0	

Supplerende oplysninger - Basisbudget 2017

Særlig pulje: Udvikling af økologisk svineproduktion

Note	Beløb i 1000 kr.	Ændringsbudget 2017	Basisbudget 2018	Specifikation af anvendt statsstøtterege
------	------------------	------------------------	---------------------	--

VI. Aktiviteter fordelt på tilskudsmodtagere

Hans Henrik Thomsen i alt		325	0	
Forskning og forsøg				
3 Mobil slagtesvinestald til storflokkе – MOBILECOPIG		325	-	
Forskning og forsøg i alt		325	0	
SEGES i alt		234	0	
Forskning og forsøg				
1 Styrket beslutningsgrundlag og dyrevelfærd i økologisk svineavl		153	-	
2 Fremtidens produktionssystem: Økologiske slagtesvin henter foderet i marken (Marksvin)		81	-	
Forskning og forsøg i alt		234	0	
Puljen i alt		559	0	

Supplerende oplysninger - Basisbudget 2018

Særlig pulje: Grønne ildsjæle for lokal afsætning

Note	Beløb i 1000 kr.	Ændringsbudget 2017	Basisbudget 2018	Specifikation af anvendt statsstøtterege
------	------------------	------------------------	---------------------	--

VI. Aktiviteter fordelt på tilskudsmodtagere

Kernegaarden Fejø i alt	78	0
Afsætningsfremme		
1 Oplevelser som spydspids for lokalt salg af økologiske kvalitetsfødevarer	78	-
Afsætningsfremme i alt	78	0
Havredal Praktiske Uddannelser i alt	46	0
Afsætningsfremme		
2 Havredal Grøntsagshave – med kartofler	46	-
Afsætningsfremme i alt	46	0
Seerupgaard Udvikling IVS i alt	40	0
Afsætningsfremme		
1 Er Økoskabet den nye salgskanal i byen ?	40	-
Afsætningsfremme i alt	40	0
Puljen i alt	164	0

Noter til supplerende oplysninger – Basisbudget 2018

Fondens ordinære midler

Note 1. Afgræsning med kalve i økologiske malkekvægsbesætninger uden parasitter

Tilskudsmodtager: Økologisk Landsforening

Hovedformål: Forskning og forsøg

Formålet er at forbedre trivsel og tilvækst for økologiske kalve på græs ved at undersøge effekten af at anvende metoden holistisk afgræsning hos denne dyregruppe. Metoden skal afprøves i økologiske malkekvægsbesætninger, der har udfordring med sundheden hos kalvene, der kommer på græs i foråret.

Holistisk afgræsning er en metode, som Økologisk Landsforening har erfaring med fra tidligere projekter. Resultaterne har været meget positive, men bør afprøves i større skala hos økologiske malkekvægsbesætninger. Køer og kalve, der får et nyt foldstykke hver dag, trives godt, har lavere forekomst af coccidiose og parasitter, og er lette at håndtere, da de er vant til at blive flyttet ofte.

I projektet sammenlignes tilvækst og sundhed hos kalve, der afgræsser traditionelt på samme fold hele perioden, med kalve, der afgræsser holistisk. Foderværdien ved de to metoder sammenlignes endvidere, og det undersøges, om der er specielle græsblandinger, der egner sig specifikt til holistisk afgræsning. En følgegruppe på 5-10 mælkeproducenter med/uden erfaring med holistisk afgræsning følger metoden hos kalvene og udveksler ideer i hele projektperioden. Information og erfaringer beskrives og præsenteres med video og guide til opstart med holistisk afgræsning for kalve.

Note 2. Integration af træer i økologisk landbrug (InTRÆgrer)

Tilskudsmodtager: Økologisk Landsforening

Hovedformål: Forskning og forsøg

Projektets formål er at anvise de økologiske landmænd mulighed for en mere robust økonomi, bedre klimaaftryk og større biodiversitet ved integration af agerskovbrug i landbruget. Projektet vil screene eksisterende agerskovbrugs egnethed under danske forhold med fokus på økonomi, biodiversitet og klima, inddrage vurdering af fire indenlandske cases og to cases fra udlandet, fundere det observerede i faglitteratur og viden fra Aarhus Universitet og efter analyse af input fremsætte tre konkrete bud på agerskovbrug, der vil kunne give økologiske bedrifter en større dyrkningsikkerhed for det samlede landbrugssystem, samt forbedre deres performance inden for både klima og biodiversitet.

Agerskovbrug er integration af træer og buske (vedplanter) i systemer med almindelige landbrugsafgrøder og/eller husdyrhold.

Note 3. Carbon-Farm – Bæredygtige dyrkningssystemer i landbrug

Tilskudsmodtager: Økologisk Landsforening

Hovedformål: Forskning og forsøg

Der er stort potentiale for, at landbruget kan bidrage til kulstofbinding i jorden med mere fokus på intelligent brug af efterafgrøder og minimeret jordbearbejdning. Formålet med projektet er på den baggrund at udvikle nye dyrkningsstrategier, tilpasset dansk landbrug, som bevarer og opbygger kulstofindholdet, frugtbarheden og biodiversiteten i landbrugsjorden, samtidig med at der opnås rentable udbytter i økologisk planteproduktion.

I projektet udvikles dyrkningskoncepter baseret på principperne i Conservation Agriculture (CA) tilpasset økologisk planteproduktion under danske vækstbetingelser. Dyrkningskonceptet udvikles i samarbejde med økologiske planteavlsbedrifter, internationale eksperter på området, maskintekniske og produktionsøkonomiske vurderinger og forskere med spidskompetencer indenfor biodiversitet, kulstofbalance og jordens frugtbarhed. Undersøgelser og afprøvninger udføres i eksisterende marker. Resultater fra projektet formidles bredt og erfagrunder bruges til at udveksle erfaringer mellem økologisk og pløjefri dyrkning. Der udarbejdes en vejledning i dyrkningskonceptet med henblik på yderligere udbredelse.

Noter til supplerende oplysninger – Basisbudget 2018

Note 4. Flere sunde og bitre grønsager til foodservice sektoren og forbrugeren (Bitter-Sund)

Tilskudsmodtager: Økologisk Landsforening

Hovedformål: Forskning og forsøg

Forskningsprojektet MAXVEG har vist, at et stort indtag af kål og rodfrugter er et effektivt middel til at mindske bl.a. type II diabetessymptomer. Effekten er størst, hvis grøntsagerne har et højt indhold af stærke og bitre smagsstoffer. Disse resultater har medført en stor efterspørgsel efter bitre sorter, men der findes ikke aktuelt bitre sorter på markedet. Formålet med dette projekt er derfor at gennemføre dyrkningsforsøg med sorter fra genbanker, teste for indholdsstoffer samt teste sorternes egenskaber i køkkener. Kål og rodfrugter danner fundamentet i den økologiske køkkenomlægning, og et nyt sortiment af grønsager med ny smag og højt indhold af sundhedsgavnige stoffer vil have positiv effekt på omlægning til økologi i køkkener. Bitter-Sunds mål er at øge befolkningens sundhed via øget forbrug af sunde og bitre kål og rodfrugter.

BitterSund projektet er opdelt i fire arbejdsplaner:

1. Effektiv dyrkning af flere sunde og bitre kål og rodfrugter samt øget indtjening
2. Udvikling og afprøvning af sunde og bitre grønsagskoncepter til foodservicesektoren og forbrugeren
3. Ændring af kostvaner mod øget forbrug af sunde og bitre kål og rodfrugter samt sundhedsøkonomiske konsekvenser
4. Formidling og projektledelse

Note 5. Økoprotein – bælgplanter til konsum

Tilskudsmodtager: Økologisk Landsforening

Hovedformål: Forskning og forsøg

Projektets formål er at udvikle den danske økologiske produktion af højproteinholdige vegetabiliske konsumprodukter af kvælstoffikserende bælgplanter, fra tørre frø til mere avancerede økologiske fødevarer med funktionelle egenskaber.

Målrettet markedsdrevet udvikling af vegetabiliske højprotein-produkter til konsum vil øge bæredygtigheden i landbruget og fremtidssikre økologien, både dyrkningsmæssigt ved udvikling af kvælstofberigende sædskifter og afsætningsmæssigt ved udvikling af proteinrige fødevarer, fremstillet af danske økologiske afgrøder. Udbuddet af danske økologiske vegetabiliske konsumvarer med højt proteinindhold er i dag begrænset, men potentialet for udvikling er stort i Danmark, som er førende i animalske høj-protein-varer. Vegetabilisk protein har både sundheds- og miljømæssige fordele, og der er store fremtidige muligheder i dette nye marked. Samtidig er det væsentligt fortsat at finde muligheder for at øge andelen af kvælstoffikserende afgrøder i sædskiftet, hvilket imidlertid kræver, at der er efterspørgsel på disse. De senere år er proteinrige sorter primært afprøvet med henblik på foderproduktion. Der er behov for at afprøve og udvikle proteinsorter til konsum, hvilket sker i dette ansøgte projekt ved forsøgsafprøvning hos sortsudviklere, indsamling af dyrknings-erfaringer i praksis, udvikling af metoder til oprensning og forarbejdning af proteinafgrøder til fødevarer, udvikling af retter med de proteinrige fødevarer, samt målrettede formidlingsindsatser, der udbreder dyrknings-, forarbejdnings- og afsætningsmæssig viden til relevante led i hele kæden fra jord til bord af økologiske landmænd, møllerier, køkkener og forbrugere.

Note 6. Udvikling af mobile staldsystemer – med fokus på svin og fjerkræ

Tilskudsmodtager: Økologisk Landsforening

Hovedformål: Rådgivning

Projektets formål er at bidrage til et bedre samspil mellem planter, miljø, dyrevelfærd, som kan opnås via mobile husdyrproduktioner i marken. Samtidig giver den mobile driftsform den transparens, som efterspørges af forbrugerne.

Projektet vil udvikle og formidle faglig viden om mobile staldsystemer til svin, æglæggere, slagtekyllinger og i mindre omfang kvæg i et bredt samarbejde mellem landmænd og faglige aktører. Der er stor efterspørgsel

Noter til supplerende oplysninger – Basisbudget 2018

på viden om emnet, både fra mindre landbrug og efterhånden også fra større, veletablerede landbrug. Den konkrete indsats i 2018-19 omfatter undersøgelser af behov for teknisk udstyr, fysisk indretning, integration i marken, lovgivning og byggeblade samt produktionskoncepter vedr. fjerkræ og svin – herunder viden om driftsformens effekt på råvaren og tilhørende afsætningsmuligheder. Projektets konkrete mål nås via udveksling af viden på erfa-møder og workshops samt via systematisering af forskningsviden og praktiske erfaringer fra Danmark og udland.

Note 7. Kløveræg - egenproduktion af kløverfodermidler til økologisk ægproduktion

Tilskudsmodtager: Økologisk Landsforening

Hovedformål: Rådgivning

Projektets formål er at sikre stærkere sædskifter og højere egenproduktion af økologiske fodermidler med kløver på økologiske ægproduktioner.

I projektet indsamles erfaringer og data fra økologiske ægproducenter om egenproduktion af kløverfoder fra dyrkning til udfodring, og der udvikles et foderplanlægningsværktøj, som hjælper producenten i den praktiske sammensætning af egenproducerede økologiske fodermidler, der dækker hønsenes næringsbehov og holder god økonomi i foderbudgettet. Derved bidrager projektet til at skabe bedre produktionsmæssig sammenhæng mellem mark og stald og indfase 100 % økologiske fodermidler på de økologiske fjerkræbedrifter, som er et uundgåeligt krav i fremtiden. I lyset af de nye fosforlofter, der indføres fra næste gødningsår, bidrager projektet samtidig til at udbrede erfaringer i at øge andelen af kvælstofbindende afgrøder i sædskiftet hos de økologiske ægproducenter, så fosforudledningen kan begrænses uden udbyttenedgang i de resterende afgrøder i sædskiftet.

Note 8. Topkvalitet i økologiske spisekartofler

Tilskudsmodtager: Økologisk Landsforening

Hovedformål: Rådgivning

Markedet for økologiske kartofler er i markant vækst, men er også præget af meget varierende udbytter, selv hos erfarne avlere. Projektets formål er at skabe forudsætningerne for en stabil økologisk kartoffelproduktion i harmoni med afsætningen, som et solidt grundlag for økologisk kartoffelproduktion i Danmark.

Projektet vil understøtte en optimal sammenhæng mellem produktions- og afsætningsled, blandt andet ved at understøtte markedets efterspørgsel på en variation af sorter og ved at facilitere dialog mellem avlere og aftagere. Der indhentes og udbredes viden og erfaringer om metoder til at: optimere forspiringsmetoder med henblik på at begrænse forekomst af skimmel; højne kvaliteten af læggemateriale; optimere gødningsanvendelse; understøtte et bredt udvalg af økologiske sorter med udgangspunkt i afsætningens behov; undersøge potentielle effekter af mikrobiologisk sygdomsbekæmpelse samt optimere lagring efter optagning og pakning. Der udvikles en ajourført dyrkningsvejledning for økologiske spisekartofler og udveksles erfaringer mellem avlere. På markedssiden analyseres og fremskrives markedsudviklingen for at vurdere potentialet for en øget produktion og afsætning og der etableres et tættere samarbejde på tværs af branchen via et rådgivende panel, som udgiver anbefalinger til den fremtidige udvikling af den økologiske kartoffelbranche.

Note 9. Næringsstofforsyning til højere udbytter (NuthY)

Tilskudsmodtager: Økologisk Landsforening

Hovedformål: Rådgivning

Projektets formål er at fremme højere udbytter og større bæredygtighed i økologisk planteproduktion. Det opnås ved sammen med økologi-konsulenter og økologiske landmænd, at udvikle rådgivningsprocesser, der er mere helhedsorienterede og langsigtet optimerende i forhold til sædskifte, næringsstofforsyning og miljø.

Projektet er en del af et større RDD3 projekt. I projektet gennemføres workshops med træning af konsulenter i at bruge eksisterende viden og nye værktøjer til langsigtet optimering, samtidig med at ny viden for det overordnede RDD3 projekt NuthY formidles bredt, men også som en integreret del af den nye strategiorienterede rådgivning, som skal opbygges i fællesskab med rådgivere og landmænd.

Noter til supplerende oplysninger – Basisbudget 2018

Note 10. Dyrkningssikkerhed og strategi i økologisk vinterraps

Tilskudsmodtager: Økologisk Landsforening

Hovedformål: Medfinansiering af initiativer under EU-programmer / Det danske landdistriktsprogram / Erhvervsudviklingsordningen

Projektets formål er at fremme den økologiske produktion af vinterraps og samtidig imødekomme den store efterspørgsel på danskproduceret økologisk foderprotein og olie. Herunder at bidrage til at nedsætte klimabelastningen fra økologisk landbrug samt øge rentabiliteten af økologisk planteproduktion. Hovedårsagen til den nuværende begrænsede produktion af økologisk vinterraps er lav dyrkningssikkerhed, herunder udfordringer i at skaffe tilstrækkelige mængder gødning i systemet. Projektet vil øge dyrkningssikkerheden i økologisk vinterraps gennem viden- og erfaringsindsamling, fastlæggelse af relevante dyrkningsstrategier, som afprøves i dynamiske demonstrationer, samt udvikling og brug af et beslutningsværktøj til risikovurdering og økonomisk planlægning af vinterrapsproduktionen. Udfordringen med at skaffe tilstrækkeligt gødning i systemet imødegås ved udvikling af en prototype på en platform til formidling af byttehandler, hvor plantebrug leverer rapskage til foder og kvægbrug leverer gødning til plantebrug. Projektet resultater formidles løbende, bl.a. i videoer, der udgives online for at sikre hurtig og effektiv udbredelse af resultater.

Note 11. Kompost – en central del af indfasning af alternativer til konventionel husdyrgødning

Tilskudsmodtager: Økologisk Landsforening

Hovedformål: Medfinansiering af initiativer under EU-programmer/ Det danske landdistriktsprogram / Erhvervsudviklingsordningen

Projektet har til formål at bistå økologiske landmænd, herunder også de store økologiske planteavlere, med at finde praksisnære og økonomisk ansvarlige metoder til at fremskaffe økologiske næringsstoffer og samtidig forbedre jordens frugtbarhed ved at producere og anvende kompost.

Projektet lægger særligt vægt på at afprøve brug af pil som jordforbedrende og gødskende ressource til landbrugsjord, således at forskellige komposteringsmetoder afprøves, næringsværdier måles, og jordforbedrende værdier vurderes. Udbringningsmetoder og anden praktisk håndtering beskrives, og forventede resultater og jordforbedrende værdi ved direkte gødningsværditilførsel på marken estimeres. En af komposteringsmetoderne, som afprøves, er fladekompostering. Fladekompostering anvendes andre steder i Europa, især i Tyskland. I dette projekt afprøves metoden nærmere, både med forskellige komposteringsmedier og i forhold til praktisk håndtering, således at metoden kan udvikles under danske forhold.

Note 12. Økodag 2018

Tilskudsmodtager: Økologisk Landsforening

Hovedformål: Afsætningsfremme

Formålet med Økodag er at øge forbrugernes viden om de værdier, der ligger bag økologisk mælkeproduktion, så forbrugerne i endnu højere grad forbinder økologisk mælk og mejeriprodukter med dyrevelfærd og en naturlig og sund kost. Økodag skal derfor give danskerne en oplevelse og en viden, der positivt påvirker dem til at vælge økologiske mejeriprodukter, når de står foran køledisken i indkøbssituationen. På Økodag bliver det tydeligt for forbrugerne, at de med deres valg i indkøbssituationen er med til gøre en forskel for dyrene, naturen og for os mennesker.

Til Økodag inviteres forbrugerne ud på økologiske gårde over hele landet. Her er gæsterne med til at lukke de økologiske køer på græs under åben himmel for første gang efter vinteren. Det er en helt unik ramme for formidling, der er med til at skabe en bedre forståelse for landbrug og skaber en tættere kontakt mellem land og by.

Noter til supplerende oplysninger – Basisbudget 2018

Note 13. Kortlægning af smittepres i økologisk svineproduktion

Tilskudsmodtager: SEGES

Hovedformål: Forskning og forsøg

Projektets formål er at fremme sundheden i økologisk svineproduktion ved at udvikle en strategi for brugen af sundhedsfremmende bakterie-/gær kulturer (probiotika).

Dette gøres på basis af en kortlægning af smittetrykket i en økologisk svinebesætning med både sohold og smågrise. Billedeligt talt tages et "luftfoto" af produktionen, og niveau af smittetryk analyseres på udvalgte spots. Dernæst lægges en strategi for tildeling af probiotika i foderet med henblik på at reducere udskillelsen af smitstof via gødningen, hvorved smittetrykket i grisens nærmiljø reduceres. En prototype (model I) for tildelingsstrategi pilotafprøves, og når erfaringerne herfra foreligger, justeres modellen (model II) og afprøves i 2-3 økologiske besætninger.

Note 14. Rødkløver – en sikker kvælstofgødning

Tilskudsmodtager: SEGES

Hovedformål: Forskning og forsøg

Projektets formål er at forbedre udbyttet i den økologiske planteproduktion ved at efterafgrøder af kløver indgår som en naturlig del af gødningsplanen hos de økologiske planteavlere. Kløver-kvælstof er billigt kvælstof, der giver et værdifuldt supplement til fosfor- og/eller kaliumholdige restprodukter. De økologiske planteavlere mangler kvælstof til afgrøderne, og ambitionen om en udfasning af konventionel husdyrgødning øger behovet for alternative gødningsmidler.

Projektet producerer viden gennem markforsøg. Rødkløver udlægges tidlig forår i vinterrug rundt i landet. Året efter måles eftervirkningen i en vårsædsafgrøde. Forsøget gentages, så det i alt ruller over tre år. Udbyttet og erfaringer fra markforsøgene og erfaringer fra landmænd og konsulenter samles, der regnes økonomi på metoden, udarbejdes dyrkningsvejledning, tilbydes markmøder og produceres videovejledninger.

Note 15. Høj mælkeydelse hos øko-køer på nærproduceret foder

Tilskudsmodtager: SEGES

Hovedformål: Forskning og forsøg

Formålet med projektet er at demonstrere, hvordan økologiske kvægbedrifter kan øge andelen af lokalt dyrket foder til højtydende malkekøer og at afdække bedriftsmæssige begrænsninger herfor. Nærproduktion af foder er en afgørende faktor for en bæredygtig økologisk mælkeproduktion. Det øger anvendelsen af lokale ressourcer fremfor import af råvarer, hvilket er centralt i den økologiske tankegang. Import af tilskudsfoder fra usikre oprindelser kan samtidig øge risikoen for kontaminering af foder og mælk. Endelig kan mere nærproduceret foder ofte bidrage til at reducere foderomkostningerne.

Projektet indsamler data fra seks højtydende økologiske besætninger, der har ønske om at basere mælkeproduktionen på lokalt dyrket foder. Dataindsamlingen dækker markudbyttet, omkostninger og fremstillingspris for lokalt dyrkede foderemner samt mælkenes fremstillingspris per kilo EKM. De medvirkende besætninger arbejder desuden med handlingsplaner for at øge andelen af nærproduceret foder. Tre lokale rådgivningsenheder følger besætningerne og sikrer etablering af handlingsplaner, opfølgning og lokal forankring.

Note 16. Bælgplanter - i pagt med de underjordiske

Tilskudsmodtager: SEGES

Hovedformål: Forskning og forsøg

Formålet er, at bælgplanter kan dyrkes forsvarligt i den økologiske produktion samtidig med, at ønsket om hyppigere dyrkning af bælgplanter tilgodeses. Dette opnås gennem øget kendskab til bælgplanternes patogener, så misvækst i afgrøderne undgås og bælgplanternes opbyggende egenskaber i det økologiske sædskifte kan udnyttes optimalt. En høj andel af bælgplanter er nødvendig for at sikre tilstrækkelig kvælstofforsyning, men de forkerte kombinationer kan føre til alvorlige udbyttestab. Målet er at klarlægge risici og handlemuligheder for at opbygge et sædskifte med bælgplanter, som er bæredygtigt over mange år.

Noter til supplerende oplysninger – Basisbudget 2018

Dansk og udenlandsk viden vil blive samlet, og bearbejdet til anvendelse under danske forhold. De nyeste resultater, fra EU og lande, hvor bælgplanter er udbredt f.eks. Canada, vil blive implementeret i form af en vejledning i bæredygtige sædskifter med høj bælgplanteandel. Der indsamles og analyseres prøver af afgrøder i udvalgte marker med forskellig sædskiftehistorik for at belyse forekomsten af sygdomme.

Note 17. Solsikker- dyrkning under danske forhold

Tilskudsmodtager: SEGES

Hovedformål: Forskning og forsøg

Projektets formål er at indføre solsikke som en alternativ olieplante ved siden af vinterraps til økologisk dyrkning på egnede lokaliteter i Danmark.

Der gennemføres tre landsforsøg med fire forskellige tidlige solsikke sorter, udført på egnede lokaliteter. Forsøgene bygger videre på erfaringer fra forsøgene i 2017 og skal bidrage til større kendskab til dyrkning og sorter egnede til dyrkning under danske forhold. Tidligere forsøg har vist at tidlighed er nøglen til høst af tørre og sunde frø og dette kan opnås ved valg af sorter. Hvis det lykkes at finde en tidlig sort og en sikker dyrkningsmetode til solsikker, kan den danske olie og proteinproduktion få et løft og supplere importeret spiseolie og pressekage. De danske økologiske landmænd kan således få mulighed for dyrkning af en alternativ afgrøde som solsikke.

Note 18. Ægte Økologisk Recirkulering

Tilskudsmodtager: SEGES

Hovedformål: Forskning og forsøg

Formålet er at skabe praktisk anvendelig viden om, hvordan næringsstoffer fra kildesorteret organisk dagrenovation (KOD), have-parkaffald og grøde samt andre organiske restprodukter kan genanvendes i økologisk landbrug. Den viden skal ligge til grund for koncepter, hvor recirkulering af restprodukter udbredes til alle aktørerne i recirkuleringskæden. Dermed sikres grundlaget for en fortsat voksende økologiske produktion.

I samarbejde med Aarhus Universitets biogasforskning og næringsstofafdeling samt virksomheder, der indsamler og bearbejder, og som anvender organisk affald, undersøges optimering af processer til at gøre det organiske materiale anvendeligt for økologisk landbrug. Der udføres parcellforsøg på forskningsarealer i Foulum og på landbrug, for at bestemme økonomi og gødningsværdi ved bl.a. at teste anvendelsesmetode og virkningsprocent. Hertil analyseres omkostninger i to konkrete, praktiske cases. Koncepterne vurderes på deres bæredygtighed, forbrugerholdninger og de lovmæssige og juridiske sider.

Note 19. SuperGrassPork

Tilskudsmodtager: SEGES

Hovedformål: Forskning og forsøg

Formålet med projektet er at udvikle et nyt økologisk proteinfoder fra kløvergræs-protein til svinefodring og derved sikre en produktion af økologisk kød, der er fremstillet af 100 % dansk og økologisk foder, og samtidig sikre en stærk bæredygtighed ved at reducere kvælstofoverskud og forbedre planteproduktionen på økologiske svinebedrifter. Det vil kunne sikre proteinforsyning til den voksende produktion af økologiske dyr, og dansk produceret øko-protein vil kunne styrke afsætningen af økologisk kød og kan give dansk økologisk produktion et forspring på eksportmarkederne.

Projektet udvikler bioraffinerings teknikken såvel teknisk som økonomisk. Tester det bioraffinerede protein på økologiske svin med hensyn til fordøjelighed, ædelyst, produktivitet og den resulterende produktkvalitet. Desuden vil projektet dokumentere, hvor bæredygtigt fodring med græsprotein er i forhold til den nuværende måde at producere økologiske grise, og endelig vil projektet afklare, hvordan produktionen kan gøres kommerciel og derved blive implementeret i praksis.

Noter til supplerende oplysninger – Basisbudget 2018

Note 20. Økologisk produktion af kalkun, and og gås

Tilskudsmodtager: SEGES

Hovedformål: Rådgivning

Formålet med projektet er at give landmænd et solidt vidensgrundlag for at producere økologisk kalkun, and og gås – dyr der leverer magert, sundt og smagfuldt kød - og opfylder mange forbrugerønsker. Projektet vil generere ny og praktisk viden om, hvordan man kommer i gang med at producere økologiske kalkuner, ænder og gæs. Økologisk slagtefjerkræ udgør et stærkt vækstpotentiale for økologisk jordbrug.

Projektet indeholder tre indsatsområder:

- 1: Vidensindsamling om økologisk slagtefjerkræ via studieture til England og Polen
- 2: Vejledning om opdræt og fodring af økokalkuner
- 3: Nøgle til økologisk ande- og gåseproduktion

Projektets resultater formidles via elektroniske driftsvejledninger og videoklip.

Note 21. Økologisk jordbrug som bidrag til at nå klimamålene

Tilskudsmodtager: SEGES

Hovedformål: Rådgivning

Projektets formål er at analysere, i hvilket omfang omlægning til økologisk jordbrug med øget græsdyrkning kan medregnes i den nationale opfyldelse af reduktionsmålene for drivhusgasudledning, og dermed styrke landmændenes muligheder for at få succes med økologisk omlægning. Dernæst skal projektet give faglige anbefalinger til, hvordan reglerne for drivhusgasreduktion kan indrettes, så det giver størst mulig motivation til at anvende græsdyrkning som målrettet klimaværktøj i det økologiske jordbrug. Opbakningen til økologisk jordbrug vil blive styrket, hvis økologien kan bidrage mere til klimamålene, og det kan bl.a. gøres ved at bidrage med et større areal med græs, der lagrer meget kulstof i jorden. Landbruget forventes at skulle reducere drivhusgasudledningen med 39 % for at opfylde EU's reduktionsmål, og en del af dette forventes at kunne opfyldes ved en ændret arealanvendelse. Projektet vil kvantificere, hvor meget omlægning til økologisk jordbrug med øget græsdyrkning kan bidrage til at nå de overordnede klimamål, og vurdere hvor økonomisk attraktivt det vil være sammenlignet med andre virkemidler.

Note 22. Forsøgsviden om økologisk kløvergræsproduktion

Tilskudsmodtager: SEGES

Hovedformål: Medfinansiering af initiativer under EU-programmer / Det danske landdistriktsprogram / Erhvervsudviklingsordningen

Formålet er, at der sker en fortsat udvikling af den økologiske produktion gennem højere udbytter i økologiske kløvergræsmarker. Der dyrkes kløvergræs på 1/3 af det økologiske areal, og på økologisk kvægbrug dyrkes der kløvergræs på 60-75 pct. af markerne. Målet er også at forbedre sammensætningen af græsarterne, så kløvergræsmarkerne er produktive i flere år.

Projektet indeholder forsøg i økologiske kløvergræsmarker. Der blev i 2013 udlagt fire forsøg med forskellig sammensætning af kløvergræsblandinger for at undersøge, hvordan blandinger skal sammensættes for at have en optimal produktion set over 5 brugsår. 2018 er 5. og sidste brugsår og forsøget høstes med fokus på udbytte og kvalitet, hvilket sammen med de foregående års forsøgsresultater vil give unik viden om produktionen fra 1. til 5. brugsår. Der vil blive lavet økonomiberegninger på baggrund af forsøgene for at sammenligne forskellige sædskiftestrategier i markerne tæt ved gården, hvor der er behov for arealer til afgræsning.

Note 23. Fra Greb til gaffel

Tilskudsmodtager: Landbrug & Fødevarer

Hovedformål: Afsætningsfremme

"Hvor mange af jer kokke har mod på en uges praktik hos landmændene?" Hele salen rakte hænderne op.

"Hvor mange af jer landmænd har mod på en uges praktik hos kokkene?" Stort set hele salen rakte hænder-

Noter til supplerende oplysninger – Basisbudget 2018

ne op. Til Øko-battles 2017 var landmandstuderende fra Bygholm Landbrugsskole samlet med kokkeelever fra Aarhus Tech, for at blive klogere på den økologiske produktion og hinandens professioner. Det var tydeligt, at de to ovenstående professioner ikke havde meget forståelse for hinandens uddannelse og arbejde, men derimod kæmpede for at forsvare deres egen faglighed. Med dette projektet igangsættes et pilotprojekt, hvor i et tværfagligt praktikforløb mellem kokke og landmænd udvikles og afprøves. Landmanden skal have en indsigt i, hvordan der arbejdes i et økologisk køkken, hvor det kokkefaglige håndværk er altafgørende for, at økologien kan blomstre. Ligeledes skal kokkene have indsigt i, hvor de økologiske råvarer kommer fra, og hvilke arbejdsgange en landmand gennemfører, inden de økologiske råvarer er tilgængelige for køkkenerne.

For at sikre et teoretisk fundament, laves der et uddannelsesmateriale, som praktikken skal tage udgangspunkt i, og som efterfølgende kan bruges i undervisningsøjemed på erhvervsskoler og landbrugsskoler. Projektet Fra Greb til Gaffel har til formål at skabe en tværfaglig forståelse mellem kokkeelever og landbrugselever, idet de skal i en uges praktik hos hinanden. At styrke samarbejde, dialogen og indsigter mellem de to professioner, der kommer til at arbejde tæt sammen, i deres fremtidige arbejdsliv.

Note 24. Økologi for de mindste – til grundskolens 1. - 3. klasse

Tilskudsmodtager: Landbrug & Fødevarer

Hovedformål: Uddannelse

Formålet med projektet er at give børn i grundskolens yngste klasser viden om, hvad det røde Ø-mærke betyder og hvilken produktionsform, der gemmer sig bag mærket. Ved at udnytte børns naturlige nysgerrighed over for dyr og mad får de en grundlæggende viden om økologi, som de senere kan bygge videre på. Der udvikles et undervisningsmateriale, som, på en sjov og inspirerende måde, gør det let for lærerne at sætte økologi på skoleskemaet i natur/teknologi og/eller dansk i 1. – 3. klasse.

Undervisningsmaterialet indeholder et billedbåret hæfte med centrale øko-budskaber i børnehøjde, en tegnet læs-letbog med historier om de økologiske husdyrs levevilkår, et lærings-memoryspil med øko-motiver, en lille film om økologi hos landmanden samt opgaver og lærervejledning. Materialet kan også anvendes i tværfaglige forløb og helt oplagt i forbindelse med gårdbesøg. Undervisningsmaterialet distribueres fra Landbrug & Fødevarers skoleportal i en kasse, der samler et classesæt af ovenstående materialer.

Note 25. Græsmælk

Tilskudsmodtager: Aarhus Universitet

Hovedformål: Forskning og forsøg

Græsmarken har potentiale til at forsyne malkekoen med energi og næringsstoffer som uden eller med et meget begrænset tilskud kan sikre en effektiv og økonomisk rentabel mælkeproduktion, som desuden påvirker mælkens indhold i positiv retning. Formålet med projektet er at udvikle og dokumentere produktionen af mælk, baseret på en høj andel græs, dels som et differentieret mælkeprodukt, dels som et økologisk system, der kan bidrage til forsyningen af de øvrige sektorer med foder og næringsstoffer.

Projektet anvender intensive forsøg, gård- og modelstudier samt laboratorieanalyser til at dokumentere effekten af fodring med store mængder græs i forhold til mælkens sammensætning og teknologiske egenskaber, dyrenes sundhed og produktivitet, bedriftens afgrødeproduktion, økonomi og miljø belastning, samt det overordnede perspektiv i relation til systemets potentiale i forhold til en forøget og mere afbalanceret produktion af økologiske fødevarer.

Note 26. G x E mellem økologiske og konventionelle systemer

Tilskudsmodtager: Aarhus Universitet

Hovedformål: Forskning og forsøg

Projektets overordnede formål er at forbedre økonomien for økologiske- og konventionelle mælkeproducenter, der anvender et afgræsningsbaseret system. For at nå dette mål vil vi: 1) undersøge om der findes genotype x miljø (G x E) vekselvirkninger mellem økologiske og konventionelle produktionssystemer for økonomisk vigtige egenskaber, der er relateret til sygdom, frugtbarhed, ydelse samt sundhedsfremmende fedtsyrer

Noter til supplerende oplysninger – Basisbudget 2018

i mælk og 2) undersøge effekten af at tage højde for G × E vekselvirkninger i avlsværdiurderingen og avlsplanlægningen i forhold til avlsfremgang og indavlsstigning. Formål 1 undersøges vha. data fra Kvægdata-basen, mens formål 2 undersøges vha. avlsplansimuleringer. Hvis G × E vekselvirkninger eksisterer, så vil effekten være: 1) at det er muligt at udvikle bedre modeller til avlsværdiurdering, og i sidste ende større avlsfremgang, og 2) at der på baggrund af den beregnede avlsfremgang og indavlsstigning kan træffes velbegrundede beslutninger om håndtering af G × E vekselvirkninger i den praktiske avlsplanlægning.

Note 27. POPkorn (Udvikling af populationer af korn)

Tilskudsmodtager: Agrológica

Hovedformål: Forskning og forsøg

Korn dyrkes også i økologisk landbrug normalt som monokulturer af genetisk ensartede sorter, selvom dette principielt strider imod de økologiske principper om biodiversitet og en målsætning om at følge naturlige principper for regulering af bl.a. plantesygdomme. EU's såsædslovgivning har hidtil krævet, at kun genetisk ensartede sorter kunne godkendes til markedsføring, men en ny forsøgsordning fra EU åbner for muligheden for, at der i perioden 2015-18 kan markedsføres heterogene sorter eller korn-populationer.

Projektet vil frembringe populationer af forskellige kornarter og med forskellige anvendelsesegenskaber, således at økologiske landmænd får mulighed for at afprøve det i praksis.

Note 28. Udstyr til fravænningsgrise – Vintersæsonen

Tilskudsmodtager: Udviklingscenter for Husdyr på Friland

Hovedformål: Forskning og forsøg

Test af nyudviklet udstyr til fravænningsgrise holdt på friland. Fravænningshytter og foderstation funktionalitet-testes i vinterhalvåret, hvor det er mest problematisk at have fravænningsgrise på marken. Udstyret videreudvikles på baggrund af erfaringer i projektperioden. I regi af det FØL støttede projekt Udstyr til fravænningsgrise på friland er der udviklet en prototype af både hytte og foderstation til fravænningsgrise.

På baggrund af erfaringerne fra omtalte projektet er der produceret to nye versioner af hytten. De to versioner er forskellige, hvilket giver mulighed for at teste, hvad der er mest effektivt i forhold til at sikre et stabilt klima i hytterne både sommer og vinter. Erfaringer fra sommerperioden 2017 viser, at der fortsat er behov for udvikling på hytten. På denne baggrund foretages der i 2018 ændringer af ventilationslemmenes funktion. De bliver automatiserede, så åbning og lukning af ventilationslemmene bliver uafhængig af bemanding og arbejdsrutiner. Dette skal sikre et optimalt klima for grisene over døgn.

Note 29. Øget produktion af øko-ungtyre af malkekvægsrace

Tilskudsmodtager: Udviklingscenter for Husdyr på Friland

Hovedformål: Forskning og forsøg

Projektets formål er at øge produktionen af økologiske ungtyre af malkekvægsrace og dermed øge udbuddet af økologisk hakket kød, hvor man i dag ikke kan opfylde efterspørgslen i Danmark. Projektet vil derfor underbygge hele værdikæden for økologisk ungtyreproduktion fra stald via råvare til produkt.

Perspektivet er, at de økologiskfødte tyrekalve, som i dag opdrættes konventionelt, forbliver i det økologiske system til gavn for både landmandens afregningspris og forbrugerne, der samtidig vil kunne få det kød de efterspørger. Endelig vil en effektiv ungtyreproduktion kunne reducere klimabelastning pr. kg kød. For at få øget den økologiske ungtyreproduktion har landmændene behov for større viden om de praktiske og økonomiske udfordringer. Dette projekt vil opbygge denne viden, så produktionen af økologiske ungtyre kan blive udbredt ved at beskrive erfaringer om, hvordan produktionsformen kan gennemføres i praksis, hvordan der opnås en optimering af tilvækst og slagteudbytte samt lave en beregning af klimabelastningen og produktionsøkonomien.

Noter til supplerende oplysninger – Basisbudget 2018

Note 30. Robuste sorter af æbler og pærer til økologisk dyrkning

Tilskudsmodtager: GartneriRådgivningen

Hovedformål: Forskning og forsøg

Projektets formål er at: 1. Afprøve potentielle nye sorter på forsøgsbasis. 2. Indsamle og formidle viden og erfaringer fra sortstest-planter hos avlere. Dette gøres for at øge avlernes driftsøkonomi og konkurrenceevne. På grund af nedbrydning af skurvresistens hos de æblesorter, som tidligere var resistente, og fordi der ikke er så mange hjælpepestoffer godkendt til økologisk dyrkning, eller avlerne har ikke lyst til at bruge bekæmpelsesmidler, er det vigtigt at finde nye robuste sorter. Nye potentielle sorter afprøves, og viden fra mindre lokale og private økologiske sortsplanter over hele landet, indsamles og formidles videre, for at finde unikke robuste sorter til lokal økologisk produktion og salg. Projektet udnytter tillige indsamlet viden fra tidligere projekter og fra erhvervet. Resultaterne fra disse undersøgelser formidles mundtligt ved rådgivning og åbenthusdage, samt skriftligt ved artikler i nyhedsbreve, fagbladet GartnerTidende, samt i et sortskatalog, der udgives både trykt og på hjemmeside.

Note 31. Mere biodynamisk frugt og bær

Tilskudsmodtager: Foreningen for Biodynamisk Jordbrug

Hovedformål: Rådgivning

Formålet med projektet er at øget kendskabet til de biodynamiske midler og metoder hos ny-omlæggende og interesserede økologiske avlere for at styrke dyrknings sikkerheden og afgrødekvaliteten, samt øge de økonomiske muligheder for at forbedre og evt. udvide produktionen. Udgangspunktet for dette behov er en stigende interesse for biodynamisk frugt og bær, både hos avlerne og hos forbrugerne, ikke mindst i den gastronomiske branche. Da der ikke er nogen biodynamisk frugtavlskonsulent, er videns- og erfaringsudveksling med erfarne og nye avlere og andre ressourcepersoner vigtig. Der bliver derfor etableret en ressourcegruppe med kompetencer på de relevante områder. I projektet vil vi arrangere plantagevandring, 'frugtskole', studietur samt lave film, faktablade og artikler for at skabe netværk og sprede informationer om biodynamisk dyrkning.

Note 32. Økologisk biavl: Udvikling og inspiration

Tilskudsmodtager: Danmarks Biavlerforening

Hovedformål: Rådgivning

I 2017 blev der gennemført mere lempelige regler for økologisk biavl. I de kommende år forventes derfor, at der kan komme yderligere tilpasninger af reglerne. Det er via tilskud fra FØL lykkedes at øge interessen og antallet af økologiske biavlere og bifamilier. Økologisk biavl er skudt i gang, men i 2017 er der kun godkendt 14 biavlere, alle med et forholdsvis lavt antal bifamilier.

For at holde momentum og inspirere flere biavlere til omlægning, skal der igangsættes aktiviteter og nye tiltag. Det sker i form af ERFA tur til tysk økologisk biavl, samt afholdelse af netværksmøder og workshop i forbindelse med Dansk Biavlskonference. For at sikre høj kvalitet af honning, indsamles prøver til kvalitetskontrol. For at følge eksisterende økologiske biavlere, opsættes to elektroniske stadevægte, så man kan følge bifamiliernes udvikling og nektar indbæring. For at sikre god og ensartet logbog notering laves en elektronisk økologibog, hvor alle relevante driftstiltag m.m. Ud fra denne logbog printes nemt og hurtigt en oversigt der kan bruges i forbindelse med kontrolbesøg.

Noter til supplerende oplysninger – Basisbudget 2018

Særlig pulje: Økologisk Eksportfremme

Note 1. BioFach Nürnberg – fællesstand med fokus på innovation, bredde og mangfoldighed

Tilskudsmodtager: Økologisk Landsforening

Hovedformål: Afsætningsfremme

Formålet med projektet er at skubbe til en fortsat positiv afsætning af økologiske fødevarer på nære og nye eksportmarkeder via en økologisk fællesstand på verdens største økologiske fødevarermesse, BioFach i Nürnberg.

Fællesstandens hovedfokus vil være innovation for at vise mangfoldigheden og bredden i de økologiske producenter. Der vil blive sat særligt fokus på de økologiske producenters nyhedsudbud, og der vil være et fælles nyhedsområde på fællesstanden, såvel som der vil blive sat ekstra fokus på messens eget nyheds-show, BioFach Novelty Stand. Dette innovationsfokus vil bidrage til, at de besøgende indkøbere kan lade sig motivere til at udvide deres økologiske sortiment og få øje på nye, økologiske produkter og producenter.

Note 2. ØKO-Eksportløft – kompetencegivende eksportseminarer

Tilskudsmodtager: Økologisk Landsforening

Hovedformål: Afsætningsfremme

Formålet med projektet er at løfte eksportkompetencerne i virksomheder med økologisk produktion for der igennem at bidrage til en øget afsætning af økologiske fødevarer på eksportmarkederne. Baggrunden for "ØKO-Eksportløft" er en stadigt stigende efterspørgsel efter økologiske varer fra både nære og nye eksportmarkeder samt det faktum, at mere end 70% af virksomhederne (ca. 140) med økologisk produktion og sortiment har eksportarbejdet som en prioriteret indsats i deres afsætningsstrategi. En stor del af virksomhederne er dog stadig på et meget tidligt stadie i deres eksporterfaringer, og de efterspørger ny og konkret viden, data, værktøjer og erfaringer for at kunne styrke deres eksportkompetencer og derved opnå en mere succesfuld tilgang til eksporten af økologiske fødevarer.

Note 3. Markedsdrevet økologi til tysk og svensk detail

Tilskudsmodtager: Økologisk Landsforening

Hovedformål: Afsætningsfremme

Formålet med projektet er at gennemføre eksportfremmende aktiviteter, der bidrager til en fortsat eksport af økologiske fødevarer til hhv. Tyskland og Sverige ved at formidle viden og inspiration om økologi til beslutningstagere hos udvalgte detailkæder og detailgrossister i Tyskland og Sverige.

Tyskland og Sverige er de to største eksportmarkeder for økologiske producenter. Derfor er det afgørende, at der ydes en aktiv indsats for at promovere økologi over for tyske og svenske detailkæder og -grossister. Der er fortsat uudnyttet potentiale for at øge eksporten af økologi til detail på begge markeder.

Note 4. Nordic Organic Food Fair – momentum mod nord

Tilskudsmodtager: Økologisk Landsforening

Hovedformål: Afsætningsfremme

Formålet med projektet er at skubbe til en fortsat positiv afsætning af økologiske fødevarer på nære og nye eksportmarkeder via en fællesstand for økologi på Nordic Organic Food Fair i Malmø, Sverige. Udviklingen på øko-markeder i de nordiske lande er meget kraftigt stigende, og de nordiske forbrugere køber stadig flere økologiske varer. Derudover er Sverige uden sidestykke Danmarks mest voksende eksportmarked, da de selv er langt fra at være selvforsynende på økologiske fødevarer. Formålet med projektet er at udnytte dette momentum ved at fremme øko-eksporten til de nordiske lande. Herudover har messen den fordel, at den er en særdeles oplagt platform for de mindre virksomheder og debutanter på eksportmarkederne. En økologisk fællesstand er et effektivt udstillingsvindue for økologien, da den skaber involvering, overblik og fællesskab, og bidrager dermed til synlighed og initiativ omkring økologien over for de nordiske beslutningstagere. Messen er et oplagt sted at møde relevante beslutningstagere fra detailkæder og -grossister i Norden. Ud

Noter til supplerende oplysninger – Basisbudget 2018

over de nordiske kæder vil der være beslutningstagere fra Østeuropa, Tyskland, Benelux, Spanien og UK. Der vil også være besøgende fra kommuner, gårdbutikker, WEB salg mv. fra nordiske markeder.

Note 5. Markedsdrevet økologi-eksport via PLMA i Amsterdam

Tilskudsmodtager: Økologisk Landsforening

Hovedformål: Afsætningsfremme

Formålet er at fremme eksport af økologiske fødevarer til nære og nye eksportmarkeder. Dette sker ved at skabe kontakt mellem beslutningstagere fra Europas førende detailkæder og grossister fra eksportmarkeder og de udstillende virksomheder på den 100% økologiske fællesstand på PLMA i Amsterdam. PLMA er en stor international fødevareremse, som tiltrækker de mest etablerede detailkæder og grossister. Tidligere erfaringer på PLMA viser, at netop de højst rangerende indkøbere fra både økologiske og konventionelle detailkæder og -grossister har en stor interesse i at se udvalget af økologiske fødevarer. De besøger derfor den 100% økologiske fællesstand, da de er motiveret for mere økologi. Her har de fokus på økologi som mærkevarer, som innovative produkter, eller som private label. Indkøberne går i stigende grad efter, at nye produkter skal være økologiske, da økologiandelen udgør 15-25% af sortimentet i mange kæder, og andelen er stigende.

Note 6. Branding af ”Verdens førende økologination”

Tilskudsmodtager: Økologisk Landsforening

Hovedformål: Afsætningsfremme

Projektets formål er at øge afsætningen af økologiske fødevarer på eksisterende og nye eksportmarkeder via branding af Danmark som ”Verdens førende økologination”, og ved at udnytte formidling af know-how som døråbner til kommercielle samarbejdspartnere hos detailkæder og grossister samt til myndigheder og meningsdannere på de største eksportmarkeder. I mere end 20 år har Danmark været foregangsland for økologien, bl.a. på grund af det unikke statskontrollsystem samt det tætte samarbejde med detailhandlen, foodservicesektoren og de politiske aktører. Projektet tager udgangspunkt i formidling af denne know-how, og udnytter dermed den store interesse, der er for Danmarks succes med salg af økologi i detailhandlen og foodservicesektoren samt Danmarks aktive politik i forhold til markedsfremme. Projektet skal suppleres med målrettede brandingaktiviteter via pressen og præsentationer på internationale seminarer og konferencer for detailhandlen, myndigheder på nære eksportmarkeder samt på enkelte nye markeder, hvor der efterspørges ny viden.

Note 7. Foodservice indsats på nærmarkeder – Sverige og Tyskland

Tilskudsmodtager: Landbrug & Fødevarer

Hovedformål: Afsætningsfremme

Projektets formål er at fremme afsætningen af økologiske fødevarer i foodservicesektoren på nærmarkederne Tyskland og Sverige. Begge markeder er suverænt de største i Europa for økologiske varer. Begge markeder er i vækst, og mulighederne for at fortsætte denne positive udvikling er særdeles gode. Projektets formål er således at støtte producenterne i deres afsætning af økologiske varer til markederne. Dette gøres ved at skabe afsætningsaktiviteter rettet mod foodservicesektoren på begge markeder, som viser vækst. Gennem seminarer, produktpræsentationer og møder, vil eksportører af økologiske fødevarer få kontakt til grossister, cateringselskaber og storkøkkener/restauranter på begge markeder. Gemme præsentationer af omlægningscases fra Danmark og Tyskland/Sverige skabes opmærksomhed omkring leverandørerne af økologiske fødevarer.

Note 8. Deltagelse og markedsføring af økologiske fødevarer på BioFach 2018 i Shanghai

Tilskudsmodtager: Landbrug & Fødevarer

Hovedformål: Afsætningsfremme

Formålet med projektet er at støtte økologieksporten til Kina. Der har været en markant stigning på det økologiske marked, særligt har økologiske mælkepulver oplevet voldsom vækst de seneste år, og efterspørgslen på især udenlandske økologiske varer stiger markant. Ved at uddanne besøgende på den vigtigste messe

Noter til supplerende oplysninger – Basisbudget 2018

for økologi og fødevarer, BioFach China, sættes der fokus på økologiens kvaliteter, der understøtter denne positive udvikling indenfor økologien i Kina. Projektet skal igennem deltagelse på BioFach China udbrede kendskabet og højne interessen for økologi. I kraft af messens vigtighed sikrer deltagelse, at økologien vil blive bredt eksponeret på det kinesiske marked. Gennem information omkring økologiens produktionsmetoder og kvaliteter skal interessen for økologi stimuleres og højnes, og gennem produktfremvisning vil der være konkrete muligheder for at indgå dialog med interessenterne på messen. Deltagelsen på messen vil være en del af en løbende indsats på markedet, som er nødvendig for forretningskulturen samt relationspleje af relevante beslutningstagere på markedet. Der etableres en åben stand, der inviterer til, at deltagere på messen stifter bekendtskab med økologien. Dette skal ske gennem præsentationer og dialog med danske virksomhedsrepræsentanter omkring økologiens krav, udvikling og kvaliteter. Dette er også elementer, der gennem oplæg brandes på den øko-konference, der afholdes i forbindelse med messen og som er temaet for det netværksevent, der planlægges som optakt til messen.

Note 9. Økologi som styrkeposition – en vigtig fortælling

Tilskudsmodtager: Landbrug & Fødevarer

Hovedformål: Afsætningsfremme

Eksport af økologiske fødevarer vurderes at have et stort potentiale for markant vækst de kommende år. Evnen til at fortælle den gode historie er en vigtig vej til at indfri dette potentiale, vurderer Det Økologisk Erhvervsteam. Derfor er det vigtigt, at den gode historie om den økologiske sektor samles, foldes ud og formidles. Projektets formål er således at udbrede kendskabet til den økologiske fødevarerproduktions styrkepositioner. Med en solid dokumentation af styrkepositionerne i den økologiske sektor vil projektet udfolde kvaliteterne og værdierne bag den økologiske fødevarerproduktion i hele værdikæden.

Dokumentationen formidles i forskellige produkter og stilles til rådighed for alle aktører, der arbejder med eksportfremmeaktiviteter. Ved hjælp af materialerne får flere personer mulighed for at agere som ambassadører for økologien.

Note 10. Øget økologiekспорт til det kinesiske marked

Tilskudsmodtager: Landbrug & Fødevarer

Hovedformål: Afsætningsfremme

Målet med projektet er at øge danske virksomheders eksport af økologiske fødevarer til Kina fra de nuværende 240 mio. kr. i 2015 til omkring 500-600 mio. kr. i 2020. Eksportfremgangen skal ske via lettere markedsadgang og større viden om økologi hos de kinesiske aktører. Projektet består af aktiviteter, som støtter op om den nye samarbejdsaftale fra maj 2017 mellem Danmark og Kina, hvor videndelingen med de kinesiske myndigheder og økologikontrollører skal medføre lettere markedsadgang og økologificering til danske virksomheder, som ønsker at sælge fødevarer til Kina. Branding af økologiske fødevarer over for indkøbere, meningsdannere, bloggere og eksisterende netværk i det kinesiske fødevaremarked skal ligeledes være med til at øge interessen for økologiske fødevarer og dermed muligheden for at øge eksporten til Kina. Endelig afholdes markedsforberedende eksportseminar, som skal gøre mindre og større virksomheder klar til at påbegynde eksport af økologiske fødevarer til Kina.

Note 11. Udvikling af økologi til Finland

Tilskudsmodtager: Landbrug & Fødevarer

Hovedformål: Afsætningsfremme

Formålet med projektet er at støtte økologiekporten til det finske marked, hvor der de seneste fem år har været en markant stigning (forbruget forventes at være tredoblet fra 2011 - 2015). I sammenligning med det danske økologiske marked er Finlands økologiske forbrug stadig relativt lille og er koncentreret omkring Helsinki området, men det er et marked i vækst og både indenfor detail og foodservice er der velvilje og ambitioner om at hæve niveauet. Hvis væksten i markedet fortsætter som forventet, er markedet godt på vej til at blive aldeles attraktivt for de danske økologiske fødevarerproducenter.

Noter til supplerende oplysninger – Basisbudget 2018

Projektet bidrager derfor til, at økologiske virksomheder lettere kan få adgang til det finske marked. Dette sker gennem et fremstød med to dele, hvor (1) foodservice sektoren bearbejdes på en netværksdag afholdt i forbindelse med fx 'Organic Day', hvor grossister og storkøkkener mødes til inspirationsoplæg om køkkenomlægning efterfulgt af én til én møder mellem virksomheder og grossister og (2) målrettede møder med de primære detailkæder. Således bliver de væsentligste spillere på det finske marked bearbejdet og de danske økologiske fødevarer virksomheder får på få dage mulighed for at møde nøgleaktører på markedet i forbindelse med et allerede eksisterende koncept som 'Organic Day' i Helsinki.

Noter til supplerende oplysninger – Basisbudget 2018

Særlig pulje: National Afsætningsfremme

Note 1. Fokus på økologi i professionelle køkkener

Tilskudsmodtager: Økologisk Landsforening

Hovedformål: Afsætningsfremme

Formålet med projektet er at styrke den økologiske afsætning af økologi til foodservicesektoren ved at skabe et øget fokus på økologi i de professionelle køkkener. Foodservicebranchen er en betegnelse for mad- og drikkevarer, der indtages uden for hjemmet både på restauranter, caféer, hoteller, kantiner samt offentlige køkkener, børnehaver, plejehjem, hospitaler osv. Nærværende projekt skal således understøtte en vækst i offentlige og private køkkener samt en vækst i antallet af økologiske spisemærker.

Projektets indhold er opdelt i arbejdsopgaver:

- Formidling om hvordan man kommer i gang og fastholder et økologiske spisemærke.
- Kommunikation om de økologiske spisemærker overfor hoteller, restauranter og cafeer.
- Økologiskole for nøglepersoner, der er katalysator for omstilling i professionelle køkkener.

Note 2. Økologiske fremstød på hjemmemarkedet – udvikling og inspiration om økologi

Tilskudsmodtager: Økologisk Landsforening

Hovedformål: Afsætningsfremme

Formålet med projektet er at styrke afsætningen af økologiske fødevarer gennem formidling af økologiske værdier og muligheder med økologi i Foodservicesektoren. Dette søges opnået med afsæt i Danmarks største fødevarermesse Foodexpo 2018, der afholdes i Messecenter Herning med forventelig 25.000 besøgende fra hele Norden. Målgruppen for projektet er nøglepersoner i foodservice- og detailbranchen, hotel og restaurationsbranchen, der via økologiske fremstød får mulighed for at møde økologiske fødevarerproducenter og fødevarer virksomheder.

Projektets indhold er organiseret i 5 arbejdsopgaver: 1) Udvikling og planlægning af økologiske fællesarealer til Foodexpo 2018, 2) Formidling af økologi og økologiske værdier overfor beslutningstagere og andre nøgleaktører indenfor detail og foodservice 3) Fagligt netværksarrangement 4) Deltagelse på inspirations- og temadage som opfølgning på Foodexpo 5) Kommunikation og formidling af økologi til professionelle køkkener.

Note 3. Økologisk Høstmarked 2018

Tilskudsmodtager: Økologisk Landsforening

Hovedformål: Afsætningsfremme

Projektets formål er at skabe en platform til formidling af økologi overfor forbrugerne. Formidlingen skal øge forbrugernes kendskab til værdierne bag den økologiske produktionsform og derved bidrage til en styrket afsætning af økologiske fødevarer. Projektet indeholder i 2018 nedenstående hovedindsatser, der begge har høsten som omdrejningspunkt.

- Der etableres Økologiske Høstmarkeder på gårde i hele landet, hvor forbrugerne med egne øje kan se og opleve et økologisk landbrug og tale med landmanden. Som noget nyt i 2018 ønsker projektet at synliggøre, at også flere økologiske virksomheder holder Økologisk Høstmarked. Alle værter markedsføres på et fælles digitalt danmarkskort.
- Som kick-off for Økologisk Høstmarked inviteres til høstfest i henholdsvis Aarhus og på Frederiksberg i ugerne op til Økologisk Høstmarked. Eventen formidler økologi på en involverende måde og vil konkret udmønte sig ved en fællesspisning, hvortil gæsterne på forhånd har købt en billet. Gæsterne vil få serveret et lækkert måltid mad, der er tilberedt af lokale kokke og restauranter. Råvarerne bliver leveret af lokale landmænd, der afholder Økologisk Høstmarked, og landmændene vil selv være tilstede ved spisningen. Høstfesterne fungerer som markedsføringskanal for Økologisk Høstmarked.

Noter til supplerende oplysninger – Basisbudget 2018

Note 4. Lokal og direkte afsætning – udnyt nye markedsmuligheder gennem viden og kompetenceløft

Tilskudsmodtager: Økologisk Landsforening

Hovedformål: Afsætningsfremme

Formålet med projektet er at øge den lokale og direkte afsætning af økologiske fødevarer ved at give et kompetenceløft til og skabe lokale samarbejder mellem landmænd og producenter for herigennem at styrke deres forudsætninger for at udnytte nye markedsmuligheder. Direkte og lokalt salg er i projektet defineret som salg fra en landmand eller mindre producent direkte til detailhandelen, foodservice eller salg via gårdbutik/stalddør.

I projektet indgår to arbejdsplaner med aktiviteter, som på hver sin måde giver et kompetenceløft til de økologiske landmænds forretnings- og markedsmæssige forståelse. Det skal bidrage til en større mangfoldighed, højere kvalitet, bredere udbud og større tilgængelighed af lokale økologiske fødevarer – og på lang sigt en større lønsomhed for producenten.

Arbejdsplan 1 - Nye markedsmuligheder og roller kræver ny viden og værktøjer. Aktiviteterne i denne arbejdsplan er et målrettet kursus- og uddannelsesforløb for de økologiske landmænd og producenter, der afsætter – eller har planer om at afsætte - deres produkter direkte og/eller lokalt. Der er særligt fokus på de rammevilkår og krav, der er for økologiske producenter fra såvel myndigheder som markedet og kunderne.

Arbejdsplan 2 – Lokale samarbejder – udvikling af nye veje til lokal og direkte afsætning. Aktiviteterne i arbejdsplan 2 skal understøtte dannelse samt udvikle og understøtte lokale netværk, der arbejder med lokal afsætning for at gøre det muligt for flere landmænd og lokale aktører langs hele værdikæden at løfte opgaven med lokal afsætning – et arbejde der bl.a. kan omfatte råvarekvalitet, lønsomhed, produktudvikling og -forarbejdning, logistik, markedsføring mm.

Note 5. Blomstrende økologi - flere blomster, flere bier, mere økologi

Tilskudsmodtager: Økologisk Landsforening

Hovedformål: Afsætningsfremme

Projektets overordnede formål er at øge afsætningen af økologiske produkter. Dette opnås ved at informere forbrugerne om den positive sammenhæng mellem økologi og bedre levevilkår for bier, som er helt afgørende for vores fødevarerproduktion. En viden som vil styrke de økologiske varers merværdi og skabe et øget salg. Forbrugerne vil blive informeret om økologiens positive betydning for biernes levevilkår via:

- en PR-indsats og en indsats på de sociale medier
- i samarbejde med dagligvarekæden Netto uddeles 50.000 posere med information og vilde blomsterfrø, som forbrugerne selv kan så i haver og altankasser. Netto vil bakke indsatsen op med information i deres egne medier herunder deres salgsavis
- 200 økologiske landmænd deltager i projektet ved at så blomsterstriber i deres marker, hvilket vil skabe synlighed i landskabet og bidrage med historier og gode billeder til projektets PR- og medieindsats.

Note 6. Økologi i foodservice

Tilskudsmodtager: Landbrug & Fødevarer

Hovedformål: Afsætningsfremme

Projektets formål er at inspirere professionelle køkkener til i højere grad at efterspørge økologi og hermed bidrage til en øget afsætning. I projektet sættes der fokus på økologi, bæredygtighed og andre vigtige parametre, som optager foodservicesektoren. Projektet er baseret på, hvilke aktiviteter, der har skabt stor tiltrækning og tilfredshed i 2017, kombineret med nye behov fra foodservicesektoren om friske indsigter på markedet.

Projektet indeholder tre arbejdsplaner, som bygger videre på indsatser i fra projekter i 2017.

1. Imødekommer en stigende efterspørgsel af viden om, hvordan mindre økologiske producenter kan komme ind på foodservicemarkedet.
2. Kampagne målrettet restauranter - kampagnen bygger på indsigter genereret i projektet i 2017.
3. Genoptryk af de meget efterspurgte økologiske råvareplakater, der blev udviklet i 2017.

Noter til supplerende oplysninger – Basisbudget 2018

Note 7. Økologi på uddannelser - Økologiske Food Fighters vol. 2.0

Tilskudsmodtager: Landbrug & Fødevarer

Hovedformål: Afsætningsfremme

Projektets formål er at skærpe fokus på økologi på madrelaterede uddannelser. Det er vigtigt at bevare momentum for at fastholde den brede opbakning blandt landets skoler og sikre et fortsat fokus på økologi på de fødevarerrelaterede uddannelser. I 2018 skal dette sikres gennem tre arbejdsopgaver; Økologiske Food Fighters, som efterfølgende skal dele deres nye viden med elever og studerende på tværs af uddannelsesgrene til Øko-temadage og i et digitalt, Økologisk Food Fighter-univers. Det er ambitionen med projektet, at flere elever, studerende og undervisere på de fødevarerrelaterede uddannelser kommer på fornavn med økologien. Det er her, fremtidens madprofessionelle uddannes – fremtidens salgskanaler for økologiske råvarer.

Note 8. Klar besked om økologisk kylling

Tilskudsmodtager: Landbrug & Fødevarer

Hovedformål: Afsætningsfremme

Projektets formål er at øge efterspørgsel og salg af økologisk kylling. Økologisk kyllingkød er den type kød, der har den højeste kilopris. Den høje pris er en barriere for forbrugerne, og derfor er der behov for at fortælle hvorfor denne type kylling er dyrere. Projektet fortæller historien om, hvad man betaler for, når man vælger en økologisk kylling. En samlet kommunikationsindsats vil målrettet ramme forbrugerne via sociale medier og såkaldte 'influencers' – det vil sige meningsdannere, der er afgørende for forbrugernes holdning og præference for fødevarer. Disse meningsdannere er madbloggere og såkaldte Youtubers, der har deres egen kanal og som bliver fulgt online af et stort publikum. Endelig vil projektet også række ud til pressen og til de medier som dagligvarehandlen og foodservicesektoren anvender til at få ny viden.

Note 9. Økologisk kanin i foodservice

Tilskudsmodtager: Landbrug & Fødevarer

Hovedformål: Afsætningsfremme

Projektets formål er at øge udbud, efterspørgsel og afsætning af økologiske kaniner samt bidrage til at sikre en bæredygtig produktion af økologiske kaniner i Danmark.

Projektet indeholder to arbejdsopgaver:

1. Sikring af afsætning af produktionen. For restauranter handler det om, at de konstant er søgende efter nye og spændende råvarer der kan udfordre deres faglighed og give dem en mulighed for at give deres kunder en spændende oplevelse. Og det ved grossisterne, så de gør alt, hvad de kan for at finde produkter der gør dem unikke og attraktive over for deres kunder. Det er derfor vurderingen, at der er god mulighed for en afsætning af økologisk kanin. Der arbejdes på at forpligte grossister og restauranter til at aftage kaninkød fremadrettet.
2. Udbredelse af kendskabet til økologisk kaninproduktion. Projektet skal hermed understøtte deltagelse på minimum to grossistmesser. På de velbesøgte grossistmesser møder kaninavlerne de besøgende køkkener, hvor der skal være muligt at smage på retter med økologisk kanin samt høre avlerne fortælle den gode historie.

Note 10. Økologi i store gryder - øget afsætning af økologiske fødevarer til offentlig køkkener

Tilskudsmodtager: Landbrug & Fødevarer

Hovedformål: Afsætningsfremme

I landets offentlige køkkener arbejder der hver dag dygtige mennesker, som sikrer, at de mindste, de svageste og de ældste i vores samfund, får et godt måltid mad. Her er de store gryder nemlig sat i kog – og heri er der plads til mere økologi. Videndeling og inspiration på tværs er nøglen til at hæve andelen af økologiske fødevarer i offentlige køkkener. De ansatte skal inspireres af dem, der går forrest i anvendelse af økologiske råvarer, og derfor præmieres de køkkener, som gør det allerbedst med prisen, Økologiske Køkkenroser.

Formålet med projektet er, at skabe en øget afsætning af økologiske fødevarer til de offentlige køkkener. Som noget nyt skal juryen og udvalgte nominerede til Økologiske Køkkenroser dele deres oplevelser, erfa-

Noter til supplerende oplysninger – Basisbudget 2018

ringer samt gode historier og indsigter på et seminar på Fødevardagen, så inspiration til økologisk omlægning når ud til flere af landets offentlige køkkener. Ligeledes hædres fire køkkener i fire kategorier med Økologiske Køkkenroser, fordi de yder en ekstra indsats for at øge andelen af økologiske råvarer i offentlige køkkener. Det er erfaringer fra tidligere priser, at både de nominerede og vinderne oplever en stor stolthed og anerkendelse ved at være med. Faktisk i en sådan grad, at prisen har motiveret dem til at fortsætte det gode arbejde økologiske råvarer.

Note 11. Mere økologi i slagterregi – indsats hos supermarkeds- og privatslagtere

Tilskudsmodtager: Landbrug & Fødevarer

Hovedformål: Afsætningsfremme

Afsætningen af lokalt økologisk kød er stigende i detailhandlen, og der er potentiale for meget mere. Kød er en af de fødevarergrupper, hvor økologien ikke har vækstet så hurtigt som inden for fx mejeri og grøntsager, så der er et markant uudnyttet potentiale for at øge den økologiske afsætning på dette område. Som inden for mange andre fødevarer kategorier og produktioner er udfordringerne også her af både strukturel og holdningsmæssig karakter. Det kan være regler for håndtering, mærkning mm. og/eller værdier hos personalet, der kan være hæmmende for øget afsætning. Der er derfor behov for at slagterne (både detailslagtere og privatslagtere) får mere viden om økologisk kødproduktion og værdierne omkring økologi, men også konkret viden og redskaber til, hvordan de kan arbejde med økologisk kød uden at gå på kompromis med lovgivningen, certificeringsregler mv.

Projektet vil klæde slagteren på med viden om økologiske kød og formålet er, at slagterne efter forløbet er rustet til at håndtere og formidle værdier om økologisk kød og hermed medvirke til, at øge afsætningen af økologisk kød. Det sker gennem faglige oplæg og masterclass. Masterclassen skal give inspiration til retter/produkter, som tilgodeser økologien – bl.a. anvendelse af hele dyret, hvis slagterne vælger at tage hele eller halve dyr hjem. Der er også fokus på tilbehør, da slagterne står for en stor andel 'mad ud af huset'.

Note 12. Økologi på Velfærdens innovationsdag

Tilskudsmodtager: Landbrug & Fødevarer

Hovedformål: Afsætningsfremme

Formålet med projektet er, at inspirere danske kommuner og regioner til at arbejde med og sætte mål for økologi i den offentlige mad og på de offentlige arealer, og på den måde øge efterspørgslen efter økologiske fødevarer. Og samtidig at anvende økologiomlægningen på en velfærdsinnovations agenda, hvor man med de samme økonomiske ressourcer får en række vigtige kvalitetsløft af madtilbuddene og af medarbejderne. Styrken ved at være til stedet på Velfærdens innovationsdag er, at målgruppen for den offentlige økologiske omlægning samles, og hermed kan kommunikationen gennemføres for relativt få midler. I 2018 forberedes en stand og en workshop på Velfærdens innovationsdag, som afholdes i januar 2019. Desuden vil projektet indgå i programkomiteen, hvor det vil være opgaven at sikre økologi en central plads i temaet for Velfærdens innovationsdag 2019.

Note 13. Økoløft Plejehjem Greater Copenhagen – offentlige og private plejehjem

Tilskudsmodtager: Fonden Københavns Madhus

Hovedformål: Afsætningsfremme

Projektets formål er at øge det økologiske forbrug ved at bistå 9 offentlige og private plejehjemskøkkener i Greater Copenhagen, således at deres indkøb af økologiske råvarer gøres mindst 60% økologisk. Københavns Madhus' metode til omlægning sikrer, at de eksisterende driftsbudgetter ikke øges i forbindelse med det øgede økologiske forbrug. Københavns Madhus' metode til succesfuld økologisk køkkenomlægning har kompetenceudvikling af køkkenmedarbejderne som omdrejningspunkt. Gennem kurser og inspirationsarrangementer, kortlægning og analyse af køkkenets eksisterende produktion og gårdbesøg på økologiske bedrifter vil køkkenmedarbejderne opnå den nødvendige faglighed, større viden om økologi og økologisk landbrug, økologisk madlavning og menuplanlægning, sæsonvarer, reduktion af madspild mm.

Noter til supplerende oplysninger – Basisbudget 2018

Den del af projektet som vedrører bistand til offentlige plejehjem er ikke omfattet af statsstøtterejerne, idet der er tale om offentlige institutioner.

Note 14. Økoløft Ungdomskantiner Greater Copenhagen - ungdomskantiner

Tilskudsmodtager: Fonden Københavns Madhus

Hovedformål: Afsætningsfremme

Projektets formål er at øge det økologiske forbrug ved at bistå 16 offentlige og private ungdomskantiner i Greater Copenhagen, således at deres indkøb af økologiske råvarer gøres mindst 60% økologisk. Københavns Madhus' metode til omlægning sikrer, at de eksisterende driftsbudgetter ikke øges i forbindelse med det øgede økologiske forbrug. Københavns Madhus' metode til succesfuld økologisk køkkenomlægning har kompetenceudvikling af køkkenmedarbejderne som omdrejningspunkt. Gennem kurser og inspirationsarrangementer, kortlægning og analyse af køkkenets eksisterende produktion og gårdbesøg på økologiske bedrifter vil køkkenmedarbejderne opnå den nødvendige faglighed, større viden om økologi og økologisk landbrug, økologisk madlavning og menuplanlægning, sæsonvarer, reduktion af madspild mm.

Den del af projektet som vedrører bistand til offentlige kantiner er ikke omfattet af statsstøtterejerne, idet der er tale om offentlige institutioner.

Note 15. Økoløft Frederiksberg – offentlige og private plejehjem

Tilskudsmodtager: Fonden Københavns Madhus

Hovedformål: Afsætningsfremme

Projektets formål er at øge det økologiske forbrug ved at bistå 7 offentlige og private plejehjemskøkkener på Frederiksberg, således at deres indkøb af økologiske råvarer gøres mindst 60% økologisk. Københavns Madhus' metode til omlægning sikrer, at de eksisterende driftsbudgetter ikke øges i forbindelse med det øgede økologiske forbrug. Københavns Madhus' metode til succesfuld økologisk køkkenomlægning har kompetenceudvikling af køkkenmedarbejderne som omdrejningspunkt. Gennem kurser og inspirationsarrangementer, kortlægning og analyse af køkkenets eksisterende produktion og gårdbesøg på økologiske bedrifter vil køkkenmedarbejderne opnå den nødvendige faglighed, større viden om økologi og økologisk landbrug, økologisk madlavning og menuplanlægning, sæsonvarer, reduktion af madspild mm.

Den del af projektet som vedrører bistand til offentlige plejehjem er ikke omfattet af statsstøtterejerne, idet der er tale om offentlige institutioner.

Note 16. Sofari 2018 - derfor økologisk grisekød (Sofari 2017 – mere øko-gris i indkøbskurven)

Tilskudsmodtager: Producentensammenslutningen Fremme af Økologisk Kvalitets Svinekød (FØKS)

Hovedformål: Afsætningsfremme

Projektets formål er at bidrage til at øge den langsigtede efterspørgsel efter økologisk grisekød i detailhandlen. Produktionen af økologiske grise vokser i disse år, og det er vigtigt at efterspørgslen i detailhandlen fortsat stimuleres. I projektet inviteres forbrugerne på Sofari. Et landsdækkende åbent hus arrangement den sidste søndag i maj. Her vil 15-17 økologiske svinebedrifter over hele landet give forbrugerne et oplevelsesbaseret indblik i den økologiske svineproduktions kvaliteter og økologiens øvrige værdier. En viden, der vil give forbrugerne en forståelse for forskellen mellem konventionelt og økologisk produceret grisekød og den tilhørende prisforskel. Det forventes, at mindst 15.000 forbrugere deltager direkte i aktiviteten, og derved får et øget kendskab til økologisk svineproduktion og økologi generelt. Endvidere bidrager Sofari til at viden om økologisk svineproduktion spredes.

Note 17. Fra bæredygtighedsbeskrivelse til økologisk forretning på produktniveau

Tilskudsmodtager: SEGES, Landbrug & Fødevarer

Hovedformål: Afsætningsfremme

Projektets formål er at integrere bæredygtighed i hele den økologiske værdikæde fra jord til bord ved at benytte RISE modellen hos primærproducenterne, og SMART modellen i de næste led i værdikæden. Projektet

Noter til supplerende oplysninger – Basisbudget 2018

tager afsæt i de internationalt anerkendte og anvendte bæredygtighedsanalyseværktøj RISE og SMART, som henholdsvis bruges til at analysere og udvikle bæredygtighed på landbrugsbedrifter og i resten af værdikæden. Projektet tager fat i hele værdikæden for at udvikle koncepter på produktniveau som bæredygtighedsdokumentation for økologiske fødevarerprodukters produkter.

Projektet har 4 arbejdsplaner, som tilsammen skal opbygge og formidle viden og generisk beskrive koncepter for, hvordan systematikker for RISE-arbejdet og den nye SMART model i økologiske fødevarerproduktioner kan opbygges og kommunikeres igennem detailkæderne. De beskrevne koncepter skal sikre opfølgning og kontinuerlig, bæredygtig udvikling på landbrugsbedrifterne og resten af værdikæden og kunne positionere de økologiske fødevarerproduktioner, der vil gøre bæredygtighed til forretning i markedet.

Note 18. Hyperlokale økologiske fødevarer - dyrket, forarbejdet og spist lokalt i Nordsjælland

Tilskudsmodtager: Kødsnedkeren

Hovedformål: Afsætningsfremme

Formålet med projektet er at udvikle Kødsnedkerens økologiske forarbejdning til gårdbutikker i Nordsjælland med 100 % lokal sporbarhed. Projektet vil udvikle samt øge produktion og afsætning af økologisk håndværks charcuteri, samt økologiske færdigretter og mad ud af huset. De lokale fødevarer skal præsenteres i bæredygtig emballage. Kødsnedkeren etablerer partnerskaber med områdets økologiske råvareproducenter og gårdbutikker om hyperlokale økologiske fødevarer.

Note 19. Økoverer fra danske ø'er

Tilskudsmodtager: Organic by Nørskov

Hovedformål: Afsætningsfremme

Formålet er at øge afsætningen af økologiske varer fra de danske ø'er. Dette gøres gennem et fælles fremstød på 6 udvalgte fødevarer events og festivaler over hele landet. De deltagende 20-25 fødevarerproduktioner er alle udfordret af deres beliggenhed på de danske ø'er. De producerer alle højværdi nicheprodukter, og har derfor behov for en ekstra indsats for at nå de relevante afsætningsled og kundegrupper.

Alle virksomhederne er beliggende i det såkaldte UdkantsDanmark, hvor deres succes har stor betydning for den lokale befolkning og den lokale udvikling. Virksomhederne kommer primært fra Samsø, Bornholm, Skarø og Langeland. Her indgår den lokale fødevarereturisme og økologiske fødevarer af lokal oprindelse, som en helt centralt fremtidsspor for øernes lokalsamfund.

Note 20. Bioby - økologisk afsætning fra landbrug til byboer

Tilskudsmodtager: By Land Gro

Hovedformål: Afsætningsfremme

Formålet er at demonstrere og udbrede kendskabet til den internationalt udbredte, lokale afsætningsmodel CSA, Community Supported Agriculture, på dansk kaldet fællesskabstøttet landbrug - en model, som er egnet til afsætning af økologiske fødevarer. I projektet skabes relation mellem økologiske landbrug og byboer via kombineret gårdbutik og afsætningsplatform for fællesskabstøttede landbrug samlet under navnet 'Bioby' med lokation i den grå kødby i København. Afsætningen af et bredt spektrum af økologiske varer i Bioby via korte værdikæder skal øges. Der vil ske en inddragelse af byboere i økologisk produktion og tankegang via gårdbesøg (med mulighed for frivilligt medlemsarbejde i marken), workshops, debatoplæg, fællesspisninger og nyhedsbrev.

Note 21. Momentum for afsætning af biodynamiske fødevarer

Tilskudsmodtager: Foreningen for Biodynamisk Jordbrug

Hovedformål: Afsætningsfremme

De biodynamiske principper interesserer i stigende grad personer, der lægger vægt på helhed, gårdbaserede kredsløb og råvarer med gode kulinariske kvaliteter. Det gælder både forbrugere og aktive i den gastronomiske branche. Samtidig finder et stigende antal økologiske landmænd inspiration i at udvikle deres pro-

Noter til supplerende oplysninger – Basisbudget 2018

duktion vha. de biodynamiske metoder. Det Demeter-godkendte areal er steget med ca. 500 ha siden 2016, svarende til 18 %. Der er således potentiale for en øget afsætning på 10-15% om året i de kommende år.

Det er projektets formål at sikre en øget afsætning af økologiske specialprodukter, nemlig de biodynamiske produkter. Projektets aktiviteter henvender sig til forbrugere med interesse for økologi, miljø og sundhed, til fagfolk i den gastronomiske branche og til virksomheder med biodynamiske produkter. Projektets omfatter direkte informationsaktiviteter som messe- og markedsdeltagelse, gastronomiske aktiviteter på gårde og spisesteder og foredrag/oplæg på uddannelsessteder og ved fødevarearrangementer. Desuden en bredere spredning af informationer via sociale medier, film og nyhedsmails.

Note 22. Øget afsætning og merværdi på markedet for økologisk kød fra mindre landbrug

Tilskudsmodtager: Velfærdsdelikatesserne, UHF

Hovedformål: Afsætningsfremme

Målet er at indfri potentialet for øget afsætning og merværdi for både producent og kunde på det danske marked for højværdi økologisk kød produceret på mindre gårde med ekstra god dyrevelfærd. Midlet er dagsordensættende oplysning og dialog, der adresserer forbrugernes årsager til at købe økologisk kød: sundhed, dyrevelfærd, miljø og dertil smag og lokal produktion. Indsatsen er fordelt på arbejdsopgaver: 1. Forbrugeroplysning om betydningen af økologiske slagtedyrs naturlige opvækst og fodring for kødets sundhed og smag og for naturen; 2. Fælles markedsføring af økologi og dyrevelfærd med åben forårsgård på mindre økologiske gårde i hele landet; 3. Deltagelse på Aarhus Food Festival, Roskilde Dyrskue og Kulinarisk Sydfyn, hvor den særlige smag og sundhed af kødet markedsføres i klimarigtige anretninger.

Noter til supplerende oplysninger – Basisbudget 2018

Særlig pulje: Viden og kompetencer

Note 1. Omlægningstjek - udvikling af den økologiske primærproduktion

Tilskudsmodtager: SEGES, Landbrug & Fødevarer

Hovedformål: Rådgivning

Projektets formål er at fremme omlægningen til økologisk produktion ved at gennemføre omlægningstjek i primærsektoren.

Omlægningstjek er rettet mod konventionelle landmænd, som overvejer at omlægge til økologi. Et omlægningstjek kan bidrage med et grundlag for at træffe en beslutning om evt. omlægning til økologi.

Note 2. Bæredygtighedstjek 2018 på økologiske bedrifter

Tilskudsmodtager: SEGES, Landbrug & Fødevarer

Hovedformål: Rådgivning

Projektets formål er at fremme udviklingen af den økologisk produktion ved at gennemføre bæredygtighedstjek i primærsektoren.

Et bæredygtighedstjek har til hensigt at forbedre de økologiske bedrifters præstation inden for klima, energi, biodiversitet, næringstoffer, jord, arbejdsforhold mm. Med et bæredygtighedstjek kan landmanden blive opmærksom på hvilke områder bedriften er bæredygtig, og på hvilke områder der kan optimeres. Bæredygtighedstjeks gennemføres ved brug RISE-modellen.

Note 3. Omlægningstjek 2018 – flere økologiske produktioner

Tilskudsmodtager: Økologisk Landsforening

Hovedformål: Rådgivning

Projektets formål er at fremme omlægningen til økologisk produktion ved at gennemføre omlægningstjek i primærsektoren.

Omlægningstjek er rettet mod konventionelle landmænd, som overvejer at omlægge til økologi. Et omlægningstjek kan bidrage med et grundlag for at træffe en beslutning om evt. omlægning til økologi.

Noter til supplerende oplysninger – Basisbudget 2018

Fondens ordinære midler

Note 1. Afgræsning med kalve i økologiske malkekvægsbesætninger uden parasitter

Tilskudsmodtager: Økologisk Landsforening

Hovedformål: Forskning og forsøg

Formålet er at forbedre trivsel og tilvækst for økologiske kalve på græs ved at undersøge effekten af at anvende metoden holistisk afgræsning hos denne dyregruppe. Metoden skal afprøves i økologiske malkekvægsbesætninger, der har udfordring med sundheden hos kalvene, der kommer på græs i foråret.

Holistisk afgræsning er en metode, som Økologisk Landsforening har erfaring med fra tidligere projekter. Resultaterne har været meget positive, men bør afprøves i større skala hos økologiske malkekvægsbesætninger. Køer og kalve, der får et nyt foldstykke hver dag, trives godt, har lavere forekomst af coccidiose og parasitter, og er lette at håndtere, da de er vant til at blive flyttet ofte.

I projektet sammenlignes tilvækst og sundhed hos kalve, der afgræsser traditionelt på samme fold hele perioden, med kalve, der afgræsser holistisk. Foderværdien ved de to metoder sammenlignes endvidere, og det undersøges, om der er specielle græsblandinger, der egner sig specifikt til holistisk afgræsning. En følgegruppe på 5-10 mælkeproducenter med/uden erfaring med holistisk afgræsning følger metoden hos kalvene og udveksler ideer i hele projektperioden. Information og erfaringer beskrives og præsenteres med video og guide til opstart med holistisk afgræsning for kalve.

Note 2. Integration af træer i økologisk landbrug (InTRÆgrer)

Tilskudsmodtager: Økologisk Landsforening

Hovedformål: Forskning og forsøg

Projektets formål er at anvise de økologiske landmænd mulighed for en mere robust økonomi, bedre klimaaftryk og større biodiversitet ved integration af agerskovbrug i landbruget. Projektet vil screene eksisterende agerskovbrugs egnethed under danske forhold med fokus på økonomi, biodiversitet og klima, inddrage vurdering af fire indenlandske cases og to cases fra udlandet, fundere det observerede i faglitteratur og viden fra Aarhus Universitet og efter analyse af input fremsætte tre konkrete bud på agerskovbrug, der vil kunne give økologiske bedrifter en større dyrkningsikkerhed for det samlede landbrugssystem, samt forbedre deres performance inden for både klima og biodiversitet.

Agerskovbrug er integration af træer og buske (vedplanter) i systemer med almindelige landbrugsafgrøder og/eller husdyrhold.

Note 3. Carbon-Farm – Bæredygtige dyrkningssystemer i landbrug

Tilskudsmodtager: Økologisk Landsforening

Hovedformål: Forskning og forsøg

Der er stort potentiale for, at landbruget kan bidrage til kulstofbinding i jorden med mere fokus på intelligent brug af efterafgrøder og minimeret jordbearbejdning. Formålet med projektet er på den baggrund at udvikle nye dyrkningsstrategier, tilpasset dansk landbrug, som bevarer og opbygger kulstofindholdet, frugtbarheden og biodiversiteten i landbrugsjorden, samtidig med at der opnås rentable udbytter i økologisk planteproduktion.

I projektet udvikles dyrkningskoncepter baseret på principperne i Conservation Agriculture (CA) tilpasset økologisk planteproduktion under danske vækstbetingelser. Dyrkningskonceptet udvikles i samarbejde med økologiske planteavlsbedrifter, internationale eksperter på området, maskintekniske og produktionsøkonomiske vurderinger og forskere med spidskompetencer indenfor biodiversitet, kulstofbalance og jordens frugtbarhed. Undersøgelser og afprøvninger udføres i eksisterende marker. Resultater fra projektet formidles bredt og erfagrunder bruges til at udveksle erfaringer mellem økologisk og pløjefri dyrkning. Der udarbejdes en vejledning i dyrkningskonceptet med henblik på yderligere udbredelse.

Noter til supplerende oplysninger – Basisbudget 2018

Note 4. Flere sunde og bitre grønsager til foodservice sektoren og forbrugeren (Bitter-Sund)

Tilskudsmodtager: Økologisk Landsforening

Hovedformål: Forskning og forsøg

Forskningsprojektet MAXVEG har vist, at et stort indtag af kål og rodfrugter er et effektivt middel til at mindske bl.a. type II diabetessymptomer. Effekten er størst, hvis grøntsagerne har et højt indhold af stærke og bitre smagsstoffer. Disse resultater har medført en stor efterspørgsel efter bitre sorter, men der findes ikke aktuelt bitre sorter på markedet. Formålet med dette projekt er derfor at gennemføre dyrkningsforsøg med sorter fra genbanker, teste for indholdsstoffer samt teste sorternes egenskaber i køkkener. Kål og rodfrugter danner fundamentet i den økologiske køkkenomlægning, og et nyt sortiment af grønsager med ny smag og højt indhold af sundhedsgavnige stoffer vil have positiv effekt på omlægning til økologi i køkkener. Bitter-Sunds mål er at øge befolkningens sundhed via øget forbrug af sunde og bitre kål og rodfrugter.

BitterSund projektet er opdelt i fire arbejdsplaner:

1. Effektiv dyrkning af flere sunde og bitre kål og rodfrugter samt øget indtjening
2. Udvikling og afprøvning af sunde og bitre grønsagskoncepter til foodservicesektoren og forbrugeren
3. Ændring af kostvaner mod øget forbrug af sunde og bitre kål og rodfrugter samt sundhedsøkonomiske konsekvenser
4. Formidling og projektledelse

Note 5. Økoprotein – bælgplanter til konsum

Tilskudsmodtager: Økologisk Landsforening

Hovedformål: Forskning og forsøg

Projektets formål er at udvikle den danske økologiske produktion af højproteinholdige vegetabiliske konsumprodukter af kvælstoffikserende bælgplanter, fra tørre frø til mere avancerede økologiske fødevarer med funktionelle egenskaber.

Målrettet markedsdrevet udvikling af vegetabiliske højprotein-produkter til konsum vil øge bæredygtigheden i landbruget og fremtidssikre økologien, både dyrkningsmæssigt ved udvikling af kvælstofberigende sædskifter og afsætningsmæssigt ved udvikling af proteinrige fødevarer, fremstillet af danske økologiske afgrøder. Udbuddet af danske økologiske vegetabiliske konsumvarer med højt proteinindhold er i dag begrænset, men potentialet for udvikling er stort i Danmark, som er førende i animalske høj-protein-varer. Vegetabilisk protein har både sundheds- og miljømæssige fordele, og der er store fremtidige muligheder i dette nye marked. Samtidig er det væsentligt fortsat at finde muligheder for at øge andelen af kvælstoffikserende afgrøder i sædskiftet, hvilket imidlertid kræver, at der er efterspørgsel på disse. De senere år er proteinrige sorter primært afprøvet med henblik på foderproduktion. Der er behov for at afprøve og udvikle proteinsorter til konsum, hvilket sker i dette ansøgte projekt ved forsøgsafprøvning hos sortsudviklere, indsamling af dyrknings-erfaringer i praksis, udvikling af metoder til oprensning og forarbejdning af proteinafgrøder til fødevarer, udvikling af retter med de proteinrige fødevarer, samt målrettede formidlingsindsatser, der udbreder dyrknings-, forarbejdnings- og afsætningsmæssig viden til relevante led i hele kæden fra jord til bord af økologiske landmænd, møllerier, køkkener og forbrugere.

Note 6. Udvikling af mobile staldsystemer – med fokus på svin og fjerkræ

Tilskudsmodtager: Økologisk Landsforening

Hovedformål: Rådgivning

Projektets formål er at bidrage til et bedre samspil mellem planter, miljø, dyrevelfærd, som kan opnås via mobile husdyrproduktioner i marken. Samtidig giver den mobile driftsform den transparens, som efterspørges af forbrugerne.

Projektet vil udvikle og formidle faglig viden om mobile staldsystemer til svin, æglæggere, slagtekyllinger og i mindre omfang kvæg i et bredt samarbejde mellem landmænd og faglige aktører. Der er stor efterspørgsel

Noter til supplerende oplysninger – Basisbudget 2018

på viden om emnet, både fra mindre landbrug og efterhånden også fra større, veletablerede landbrug. Den konkrete indsats i 2018-19 omfatter undersøgelser af behov for teknisk udstyr, fysisk indretning, integration i marken, lovgivning og byggeblade samt produktionskoncepter vedr. fjerkræ og svin – herunder viden om driftsformens effekt på råvaren og tilhørende afsætningsmuligheder. Projektets konkrete mål nås via udveksling af viden på erfa-møder og workshops samt via systematisering af forskningsviden og praktiske erfaringer fra Danmark og udland.

Note 7. Kløveræg - egenproduktion af kløverfodermidler til økologisk ægproduktion

Tilskudsmodtager: Økologisk Landsforening

Hovedformål: Rådgivning

Projektets formål er at sikre stærkere sædskifter og højere egenproduktion af økologiske fodermidler med kløver på økologiske ægproduktioner.

I projektet indsamles erfaringer og data fra økologiske ægproducenter om egenproduktion af kløverfoder fra dyrkning til udfodring, og der udvikles et foderplanlægningsværktøj, som hjælper producenten i den praktiske sammensætning af egenproducerede økologiske fodermidler, der dækker hønsenes næringsbehov og holder god økonomi i foderbudgettet. Derved bidrager projektet til at skabe bedre produktionsmæssig sammenhæng mellem mark og stald og indfase 100 % økologiske fodermidler på de økologiske fjerkræbedrifter, som er et uundgåeligt krav i fremtiden. I lyset af de nye fosforlofter, der indføres fra næste gødningsår, bidrager projektet samtidig til at udbrede erfaringer i at øge andelen af kvælstofbindende afgrøder i sædskiftet hos de økologiske ægproducenter, så fosforudledningen kan begrænses uden udbyttenedgang i de resterende afgrøder i sædskiftet.

Note 8. Topkvalitet i økologiske spisekartofler

Tilskudsmodtager: Økologisk Landsforening

Hovedformål: Rådgivning

Markedet for økologiske kartofler er i markant vækst, men er også præget af meget varierende udbytter, selv hos erfarne avlere. Projektets formål er at skabe forudsætningerne for en stabil økologisk kartoffelproduktion i harmoni med afsætningen, som et solidt grundlag for økologisk kartoffelproduktion i Danmark.

Projektet vil understøtte en optimal sammenhæng mellem produktions- og afsætningsled, blandt andet ved at understøtte markedets efterspørgsel på en variation af sorter og ved at facilitere dialog mellem avlere og aftagere. Der indhentes og udbredes viden og erfaringer om metoder til at: optimere forspiringsmetoder med henblik på at begrænse forekomst af skimmel; højne kvaliteten af læggemateriale; optimere gødningsanvendelse; understøtte et bredt udvalg af økologiske sorter med udgangspunkt i afsætningens behov; undersøge potentielle effekter af mikrobiologisk sygdomsbekæmpelse samt optimere lagring efter optagning og pakning. Der udvikles en ajourført dyrkningsvejledning for økologiske spisekartofler og udveksles erfaringer mellem avlere. På markedssiden analyseres og fremskrives markedsudviklingen for at vurdere potentialet for en øget produktion og afsætning og der etableres et tættere samarbejde på tværs af branchen via et rådgivende panel, som udgiver anbefalinger til den fremtidige udvikling af den økologiske kartoffelbranche.

Note 9. Næringsstofforsyning til højere udbytter (NuthY)

Tilskudsmodtager: Økologisk Landsforening

Hovedformål: Rådgivning

Projektets formål er at fremme højere udbytter og større bæredygtighed i økologisk planteproduktion. Det opnås ved sammen med økologi-konsulenter og økologiske landmænd, at udvikle rådgivningsprocesser, der er mere helhedsorienterede og langsigtet optimerende i forhold til sædskifte, næringsstofforsyning og miljø.

Projektet er en del af et større RDD3 projekt. I projektet gennemføres workshops med træning af konsulenter i at bruge eksisterende viden og nye værktøjer til langsigtet optimering, samtidig med at ny viden for det overordnede RDD3 projekt NuthY formidles bredt, men også som en integreret del af den nye strategiorienterede rådgivning, som skal opbygges i fællesskab med rådgivere og landmænd.

Noter til supplerende oplysninger – Basisbudget 2018

Note 10. Dyrkningssikkerhed og strategi i økologisk vinterraps

Tilskudsmodtager: Økologisk Landsforening

Hovedformål: Medfinansiering af initiativer under EU-programmer / Det danske landdistriktsprogram / Erhvervsudviklingsordningen

Projektets formål er at fremme den økologiske produktion af vinterraps og samtidig imødekomme den store efterspørgsel på danskproduceret økologisk foderprotein og olie. Herunder at bidrage til at nedsætte klimabelastningen fra økologisk landbrug samt øge rentabiliteten af økologisk planteproduktion. Hovedårsagen til den nuværende begrænsede produktion af økologisk vinterraps er lav dyrkningssikkerhed, herunder udfordringer i at skaffe tilstrækkelige mængder gødning i systemet. Projektet vil øge dyrkningssikkerheden i økologisk vinterraps gennem viden- og erfaringsindsamling, fastlæggelse af relevante dyrkningsstrategier, som afprøves i dynamiske demonstrationer, samt udvikling og brug af et beslutningsværktøj til risikovurdering og økonomisk planlægning af vinterrapsproduktionen. Udfordringen med at skaffe tilstrækkeligt gødning i systemet imødegås ved udvikling af en prototype på en platform til formidling af byttehandler, hvor plantebrug leverer rapskage til foder og kvægbrug leverer gødning til plantebrug. Projektet resultater formidles løbende, bl.a. i videoer, der udgives online for at sikre hurtig og effektiv udbredelse af resultater.

Note 11. Kompost – en central del af indfasning af alternativer til konventionel husdyrgødning

Tilskudsmodtager: Økologisk Landsforening

Hovedformål: Medfinansiering af initiativer under EU-programmer/ Det danske landdistriktsprogram / Erhvervsudviklingsordningen

Projektet har til formål at bistå økologiske landmænd, herunder også de store økologiske planteavlere, med at finde praksisnære og økonomisk ansvarlige metoder til at fremskaffe økologiske næringsstoffer og samtidig forbedre jordens frugtbarhed ved at producere og anvende kompost.

Projektet lægger særligt vægt på at afprøve brug af pil som jordforbedrende og gødskende ressource til landbrugsjord, således at forskellige komposteringsmetoder afprøves, næringsværdier måles, og jordforbedrende værdier vurderes. Udbringningsmetoder og anden praktisk håndtering beskrives, og forventede resultater og jordforbedrende værdi ved direkte gødningsværditilførsel på marken estimeres. En af komposteringsmetoderne, som afprøves, er fladekompostering. Fladekompostering anvendes andre steder i Europa, især i Tyskland. I dette projekt afprøves metoden nærmere, både med forskellige komposteringsmedier og i forhold til praktisk håndtering, således at metoden kan udvikles under danske forhold.

Note 12. Økodag 2018

Tilskudsmodtager: Økologisk Landsforening

Hovedformål: Afsætningsfremme

Formålet med Økodag er at øge forbrugernes viden om de værdier, der ligger bag økologisk mælkeproduktion, så forbrugerne i endnu højere grad forbinder økologisk mælk og mejeriprodukter med dyrevelfærd og en naturlig og sund kost. Økodag skal derfor give danskerne en oplevelse og en viden, der positivt påvirker dem til at vælge økologiske mejeriprodukter, når de står foran køledisken i indkøbssituationen. På Økodag bliver det tydeligt for forbrugerne, at de med deres valg i indkøbssituationen er med til gøre en forskel for dyrene, naturen og for os mennesker.

Til Økodag inviteres forbrugerne ud på økologiske gårde over hele landet. Her er gæsterne med til at lukke de økologiske køer på græs under åben himmel for første gang efter vinteren. Det er en helt unik ramme for formidling, der er med til at skabe en bedre forståelse for landbrug og skaber en tættere kontakt mellem land og by.

Noter til supplerende oplysninger – Basisbudget 2018

Note 13. Kortlægning af smittepres i økologisk svineproduktion

Tilskudsmodtager: SEGES

Hovedformål: Forskning og forsøg

Projektets formål er at fremme sundheden i økologisk svineproduktion ved at udvikle en strategi for brugen af sundhedsfremmende bakterie-/gær kulturer (probiotika).

Dette gøres på basis af en kortlægning af smittetrykket i en økologisk svinebesætning med både sohold og smågrise. Billedeligt talt tages et "luftfoto" af produktionen, og niveau af smittetryk analyseres på udvalgte spots. Dernæst lægges en strategi for tildeling af probiotika i foderet med henblik på at reducere udskillelsen af smitstof via gødningen, hvorved smittetrykket i grisens nærmiljø reduceres. En prototype (model I) for tildelingsstrategi pilotafprøves, og når erfaringerne herfra foreligger, justeres modellen (model II) og afprøves i 2-3 økologiske besætninger.

Note 14. Rødkløver – en sikker kvælstofgødning

Tilskudsmodtager: SEGES

Hovedformål: Forskning og forsøg

Projektets formål er at forbedre udbyttet i den økologiske planteproduktion ved at efterafgrøder af kløver indgår som en naturlig del af gødningsplanen hos de økologiske planteavlere. Kløver-kvælstof er billigt kvælstof, der giver et værdifuldt supplement til fosfor- og/eller kaliumholdige restprodukter. De økologiske planteavlere mangler kvælstof til afgrøderne, og ambitionen om en udfasning af konventionel husdyrgødning øger behovet for alternative gødningsmidler.

Projektet producerer viden gennem markforsøg. Rødkløver udlægges tidlig forår i vinterrug rundt i landet. Året efter måles eftervirkningen i en vårsædsafgrøde. Forsøget gentages, så det i alt ruller over tre år. Udbyttet og erfaringer fra markforsøgene og erfaringer fra landmænd og konsulenter samles, der regnes økonomi på metoden, udarbejdes dyrkningsvejledning, tilbydes markmøder og produceres videovejledninger.

Note 15. Høj mælkeydelse hos øko-køer på nærproduceret foder

Tilskudsmodtager: SEGES

Hovedformål: Forskning og forsøg

Formålet med projektet er at demonstrere, hvordan økologiske kvægbedrifter kan øge andelen af lokalt dyrket foder til højtydende malkekøer og at afdække bedriftsmæssige begrænsninger herfor. Nærproduktion af foder er en afgørende faktor for en bæredygtig økologisk mælkeproduktion. Det øger anvendelsen af lokale ressourcer fremfor import af råvarer, hvilket er centralt i den økologiske tankegang. Import af tilskudsfoder fra usikre oprindelser kan samtidig øge risikoen for kontaminering af foder og mælk. Endelig kan mere nærproduceret foder ofte bidrage til at reducere foderomkostningerne.

Projektet indsamler data fra seks højtydende økologiske besætninger, der har ønske om at basere mælkeproduktionen på lokalt dyrket foder. Dataindsamlingen dækker markudbyttet, omkostninger og fremstillingspris for lokalt dyrkede foderemner samt mælkenes fremstillingspris per kilo EKM. De medvirkende besætninger arbejder desuden med handlingsplaner for at øge andelen af nærproduceret foder. Tre lokale rådgivningsenheder følger besætningerne og sikrer etablering af handlingsplaner, opfølgning og lokal forankring.

Note 16. Bælgplanter - i pagt med de underjordiske

Tilskudsmodtager: SEGES

Hovedformål: Forskning og forsøg

Formålet er, at bælgplanter kan dyrkes forsvarligt i den økologiske produktion samtidig med, at ønsket om hyppigere dyrkning af bælgplanter tilgodeses. Dette opnås gennem øget kendskab til bælgplanternes patogener, så misvækst i afgrøderne undgås og bælgplanternes opbyggende egenskaber i det økologiske sædskifte kan udnyttes optimalt. En høj andel af bælgplanter er nødvendig for at sikre tilstrækkelig kvælstofforsyning, men de forkerte kombinationer kan føre til alvorlige udbyttestab. Målet er at klarlægge risici og handlemuligheder for at opbygge et sædskifte med bælgplanter, som er bæredygtigt over mange år.

Noter til supplerende oplysninger – Basisbudget 2018

Dansk og udenlandsk viden vil blive samlet, og bearbejdet til anvendelse under danske forhold. De nyeste resultater, fra EU og lande, hvor bælgplanter er udbredt f.eks. Canada, vil blive implementeret i form af en vejledning i bæredygtige sædskifter med høj bælgplanteandel. Der indsamles og analyseres prøver af afgrøder i udvalgte marker med forskellig sædskiftehistorik for at belyse forekomsten af sygdomme.

Note 17. Solsikker- dyrkning under danske forhold

Tilskudsmodtager: SEGES

Hovedformål: Forskning og forsøg

Projektets formål er at indføre solsikke som en alternativ olieplante ved siden af vinterraps til økologisk dyrkning på egnede lokaliteter i Danmark.

Der gennemføres tre landsforsøg med fire forskellige tidlige solsikke sorter, udført på egnede lokaliteter. Forsøgene bygger videre på erfaringer fra forsøgene i 2017 og skal bidrage til større kendskab til dyrkning og sorter egnede til dyrkning under danske forhold. Tidligere forsøg har vist at tidlighed er nøglen til høst af tørre og sunde frø og dette kan opnås ved valg af sorter. Hvis det lykkes at finde en tidlig sort og en sikker dyrkningsmetode til solsikker, kan den danske olie og proteinproduktion få et løft og supplere importeret spiseolie og pressekage. De danske økologiske landmænd kan således få mulighed for dyrkning af en alternativ afgrøde som solsikke.

Note 18. Ægte Økologisk Recirkulering

Tilskudsmodtager: SEGES

Hovedformål: Forskning og forsøg

Formålet er at skabe praktisk anvendelig viden om, hvordan næringsstoffer fra kildesorteret organisk dagrenovation (KOD), have-parkaffald og grøde samt andre organiske restprodukter kan genanvendes i økologisk landbrug. Den viden skal ligge til grund for koncepter, hvor recirkulering af restprodukter udbredes til alle aktørerne i recirkuleringskæden. Dermed sikres grundlaget for en fortsat voksende økologiske produktion.

I samarbejde med Aarhus Universitets biogasforskning og næringsstofafdeling samt virksomheder, der indsamler og bearbejder, og som anvender organisk affald, undersøges optimering af processer til at gøre det organiske materiale anvendeligt for økologisk landbrug. Der udføres parcellforsøg på forskningsarealer i Foulum og på landbrug, for at bestemme økonomi og gødningsværdi ved bl.a. at teste anvendelsesmetode og virkningsprocent. Hertil analyseres omkostninger i to konkrete, praktiske cases. Koncepterne vurderes på deres bæredygtighed, forbrugerholdninger og de lovmæssige og juridiske sider.

Note 19. SuperGrassPork

Tilskudsmodtager: SEGES

Hovedformål: Forskning og forsøg

Formålet med projektet er at udvikle et nyt økologisk proteinfoder fra kløvergræs-protein til svinefodring og derved sikre en produktion af økologisk kød, der er fremstillet af 100 % dansk og økologisk foder, og samtidig sikre en stærk bæredygtighed ved at reducere kvælstofoverskud og forbedre planteproduktionen på økologiske svinebedrifter. Det vil kunne sikre proteinforsyning til den voksende produktion af økologiske dyr, og dansk produceret øko-protein vil kunne styrke afsætningen af økologisk kød og kan give dansk økologisk produktion et forspring på eksportmarkederne.

Projektet udvikler bioraffinerings teknikken såvel teknisk som økonomisk. Tester det bioraffinerede protein på økologiske svin med hensyn til fordøjelighed, ædelyst, produktivitet og den resulterende produktkvalitet. Desuden vil projektet dokumentere, hvor bæredygtigt fodring med græsprotein er i forhold til den nuværende måde at producere økologiske grise, og endelig vil projektet afklare, hvordan produktionen kan gøres kommerciel og derved blive implementeret i praksis.

Noter til supplerende oplysninger – Basisbudget 2018

Note 20. Økologisk produktion af kalkun, and og gås

Tilskudsmodtager: SEGES

Hovedformål: Rådgivning

Formålet med projektet er at give landmænd et solidt vidensgrundlag for at producere økologisk kalkun, and og gås – dyr der leverer magert, sundt og smagfuldt kød - og opfylder mange forbrugerønsker. Projektet vil generere ny og praktisk viden om, hvordan man kommer i gang med at producere økologiske kalkuner, ænder og gæs. Økologisk slagtefjerkræ udgør et stærkt vækstpotentiale for økologisk jordbrug.

Projektet indeholder tre indsatsområder:

- 1: Vidensindsamling om økologisk slagtefjerkræ via studieture til England og Polen
- 2: Vejledning om opdræt og fodring af økokalkuner
- 3: Nøgler til økologisk ande- og gåseproduktion

Projektets resultater formidles via elektroniske driftsvejledninger og videoklip.

Note 21. Økologisk jordbrug som bidrag til at nå klimamålene

Tilskudsmodtager: SEGES

Hovedformål: Rådgivning

Projektets formål er at analysere, i hvilket omfang omlægning til økologisk jordbrug med øget græsdyrkning kan medregnes i den nationale opfyldelse af reduktionsmålene for drivhusgasudledning, og dermed styrke landmændenes muligheder for at få succes med økologisk omlægning. Dernæst skal projektet give faglige anbefalinger til, hvordan reglerne for drivhusgasreduktion kan indrettes, så det giver størst mulig motivation til at anvende græsdyrkning som målrettet klimaværktøj i det økologiske jordbrug. Opbakningen til økologisk jordbrug vil blive styrket, hvis økologien kan bidrage mere til klimamålene, og det kan bl.a. gøres ved at bidrage med et større areal med græs, der lagrer meget kulstof i jorden. Landbruget forventes at skulle reducere drivhusgasudledningen med 39 % for at opfylde EU's reduktionsmål, og en del af dette forventes at kunne opfyldes ved en ændret arealanvendelse. Projektet vil kvantificere, hvor meget omlægning til økologisk jordbrug med øget græsdyrkning kan bidrage til at nå de overordnede klimamål, og vurdere hvor økonomisk attraktivt det vil være sammenlignet med andre virkemidler.

Note 22. Forsøgsviden om økologisk kløvergræsproduktion

Tilskudsmodtager: SEGES

Hovedformål: Medfinansiering af initiativer under EU-programmer / Det danske landdistriktsprogram / Erhvervsudviklingsordningen

Formålet er, at der sker en fortsat udvikling af den økologiske produktion gennem højere udbytter i økologiske kløvergræsmarker. Der dyrkes kløvergræs på 1/3 af det økologiske areal, og på økologisk kvægbrug dyrkes der kløvergræs på 60-75 pct. af markerne. Målet er også at forbedre sammensætningen af græsarterne, så kløvergræsmarkerne er produktive i flere år.

Projektet indeholder forsøg i økologiske kløvergræsmarker. Der blev i 2013 udlagt fire forsøg med forskellig sammensætning af kløvergræsblandinger for at undersøge, hvordan blandinger skal sammensættes for at have en optimal produktion set over 5 brugsår. 2018 er 5. og sidste brugsår og forsøget høstes med fokus på udbytte og kvalitet, hvilket sammen med de foregående års forsøgsresultater vil give unik viden om produktionen fra 1. til 5. brugsår. Der vil blive lavet økonomiberegninger på baggrund af forsøgene for at sammenligne forskellige sædskiftestrategier i markerne tæt ved gården, hvor der er behov for arealer til afgræsning.

Note 23. Fra Greb til gaffel

Tilskudsmodtager: Landbrug & Fødevarer

Hovedformål: Afsætningsfremme

"Hvor mange af jer kokke har mod på en uges praktik hos landmændene?" Hele salen rakte hænderne op.

"Hvor mange af jer landmænd har mod på en uges praktik hos kokkene?" Stort set hele salen rakte hænder-

Noter til supplerende oplysninger – Basisbudget 2018

ne op. Til Øko-battles 2017 var landmandstuderende fra Bygholm Landbrugsskole samlet med kokkeelever fra Aarhus Tech, for at blive klogere på den økologiske produktion og hinandens professioner. Det var tydeligt, at de to ovenstående professioner ikke havde meget forståelse for hinandens uddannelse og arbejde, men derimod kæmpede for at forsvare deres egen faglighed. Med dette projektet igangsættes et pilotprojekt, hvor i et tværfagligt praktikforløb mellem kokke og landmænd udvikles og afprøves. Landmanden skal have en indsigt i, hvordan der arbejdes i et økologisk køkken, hvor det kokkefaglige håndværk er altafgørende for, at økologien kan blomstre. Ligeledes skal kokkene have indsigt i, hvor de økologiske råvarer kommer fra, og hvilke arbejdsgange en landmand gennemfører, inden de økologiske råvarer er tilgængelige for køkkenerne.

For at sikre et teoretisk fundament, laves der et uddannelsesmateriale, som praktikken skal tage udgangspunkt i, og som efterfølgende kan bruges i undervisningsøjemed på erhvervsskoler og landbrugsskoler. Projektet Fra Greb til Gaffel har til formål at skabe en tværfaglig forståelse mellem kokkeelever og landbrugselever, idet de skal i en uges praktik hos hinanden. At styrke samarbejde, dialogen og indsigter mellem de to professioner, der kommer til at arbejde tæt sammen, i deres fremtidige arbejdsliv.

Note 24. Økologi for de mindste – til grundskolens 1. - 3. klasse

Tilskudsmodtager: Landbrug & Fødevarer

Hovedformål: Uddannelse

Formålet med projektet er at give børn i grundskolens yngste klasser viden om, hvad det røde Ø-mærke betyder og hvilken produktionsform, der gemmer sig bag mærket. Ved at udnytte børns naturlige nysgerrighed over for dyr og mad får de en grundlæggende viden om økologi, som de senere kan bygge videre på. Der udvikles et undervisningsmateriale, som, på en sjov og inspirerende måde, gør det let for lærerne at sætte økologi på skoleskemaet i natur/teknologi og/eller dansk i 1. – 3. klasse.

Undervisningsmaterialet indeholder et billedbåret hæfte med centrale øko-budskaber i børnehøjde, en tegnet læs-letbog med historier om de økologiske husdyrs levevilkår, et lærings-memoryspil med øko-motiver, en lille film om økologi hos landmanden samt opgaver og lærervejledning. Materialet kan også anvendes i tværfaglige forløb og helt oplagt i forbindelse med gårdbesøg. Undervisningsmaterialet distribueres fra Landbrug & Fødevarers skoleportal i en kasse, der samler et classesæt af ovenstående materialer.

Note 25. Græsmælk

Tilskudsmodtager: Aarhus Universitet

Hovedformål: Forskning og forsøg

Græsmarken har potentiale til at forsyne malkekoen med energi og næringsstoffer som uden eller med et meget begrænset tilskud kan sikre en effektiv og økonomisk rentabel mælkeproduktion, som desuden påvirker mælkens indhold i positiv retning. Formålet med projektet er at udvikle og dokumentere produktionen af mælk, baseret på en høj andel græs, dels som et differentieret mælkeprodukt, dels som et økologisk system, der kan bidrage til forsyningen af de øvrige sektorer med foder og næringsstoffer.

Projektet anvender intensive forsøg, gård- og modelstudier samt laboratorieanalyser til at dokumentere effekten af fodring med store mængder græs i forhold til mælkens sammensætning og teknologiske egenskaber, dyrenes sundhed og produktivitet, bedriftens afgrødeproduktion, økonomi og miljø belastning, samt det overordnede perspektiv i relation til systemets potentiale i forhold til en forøget og mere afbalanceret produktion af økologiske fødevarer.

Note 26. G x E mellem økologiske og konventionelle systemer

Tilskudsmodtager: Aarhus Universitet

Hovedformål: Forskning og forsøg

Projektets overordnede formål er at forbedre økonomien for økologiske- og konventionelle mælkeproducenter, der anvender et afgræsningsbaseret system. For at nå dette mål vil vi: 1) undersøge om der findes genotype x miljø (G x E) vekselvirkninger mellem økologiske og konventionelle produktionssystemer for økonomisk vigtige egenskaber, der er relateret til sygdom, frugtbarhed, ydelse samt sundhedsfremmende fedtsyrer

Noter til supplerende oplysninger – Basisbudget 2018

i mælk og 2) undersøge effekten af at tage højde for G × E vekselvirkninger i avlsværdiurderingen og avlsplanlægningen i forhold til avlsfremgang og indavlsstigning. Formål 1 undersøges vha. data fra Kvægdata-basen, mens formål 2 undersøges vha. avlsplansimuleringer. Hvis G × E vekselvirkninger eksisterer, så vil effekten være: 1) at det er muligt at udvikle bedre modeller til avlsværdiurdering, og i sidste ende større avlsfremgang, og 2) at der på baggrund af den beregnede avlsfremgang og indavlsstigning kan træffes velbegrundede beslutninger om håndtering af G × E vekselvirkninger i den praktiske avlsplanlægning.

Note 27. POPkorn (Udvikling af populationer af korn)

Tilskudsmodtager: Agrologica

Hovedformål: Forskning og forsøg

Korn dyrkes også i økologisk landbrug normalt som monokulturer af genetisk ensartede sorter, selvom dette principielt strider imod de økologiske principper om biodiversitet og en målsætning om at følge naturlige principper for regulering af bl.a. plantesygdomme. EU's såsædslovgivning har hidtil krævet, at kun genetisk ensartede sorter kunne godkendes til markedsføring, men en ny forsøgsordning fra EU åbner for muligheden for, at der i perioden 2015-18 kan markedsføres heterogene sorter eller korn-populationer.

Projektet vil frembringe populationer af forskellige kornarter og med forskellige anvendelsesegenskaber, således at økologiske landmænd får mulighed for at afprøve det i praksis.

Note 28. Udstyr til fravænningsgrise – Vintersæsonen

Tilskudsmodtager: Udviklingscenter for Husdyr på Friland

Hovedformål: Forskning og forsøg

Test af nyudviklet udstyr til fravænningsgrise holdt på friland. Fravænningshytter og foderstation funktionalitet-testes i vinterhalvåret, hvor det er mest problematisk at have fravænningsgrise på marken. Udstyret videreudvikles på baggrund af erfaringer i projektperioden. I regi af det FØL støttede projekt Udstyr til fravænningsgrise på friland er der udviklet en prototype af både hytte og foderstation til fravænningsgrise.

På baggrund af erfaringerne fra omtalte projektet er der produceret to nye versioner af hytten. De to versioner er forskellige, hvilket giver mulighed for at teste, hvad der er mest effektivt i forhold til at sikre et stabilt klima i hytterne både sommer og vinter. Erfaringer fra sommerperioden 2017 viser, at der fortsat er behov for udvikling på hytten. På denne baggrund foretages der i 2018 ændringer af ventilationslemmenes funktion. De bliver automatiserede, så åbning og lukning af ventilationslemmene bliver uafhængig af bemanding og arbejdsrutiner. Dette skal sikre et optimalt klima for grisene over døgn.

Note 29. Øget produktion af øko-ungtyre af malkekvægsrace

Tilskudsmodtager: Udviklingscenter for Husdyr på Friland

Hovedformål: Forskning og forsøg

Projektets formål er at øge produktionen af økologiske ungtyre af malkekvægsrace og dermed øge udbuddet af økologisk hakket kød, hvor man i dag ikke kan opfylde efterspørgslen i Danmark. Projektet vil derfor underbygge hele værdikæden for økologisk ungtyreproduktion fra stald via råvare til produkt.

Perspektivet er, at de økologiskfødte tyrekalve, som i dag opdrættes konventionelt, forbliver i det økologiske system til gavn for både landmandens afregningspris og forbrugerne, der samtidig vil kunne få det kød de efterspørger. Endelig vil en effektiv ungtyreproduktion kunne reducere klimabelastning pr. kg kød. For at få øget den økologiske ungtyreproduktion har landmændene behov for større viden om de praktiske og økonomiske udfordringer. Dette projekt vil opbygge denne viden, så produktionen af økologiske ungtyre kan blive udbredt ved at beskrive erfaringer om, hvordan produktionsformen kan gennemføres i praksis, hvordan der opnås en optimering af tilvækst og slagteudbytte samt lave en beregning af klimabelastningen og produktionsøkonomien.

Noter til supplerende oplysninger – Basisbudget 2018

Note 30. Robuste sorter af æbler og pærer til økologisk dyrkning

Tilskudsmodtager: GartneriRådgivningen

Hovedformål: Forskning og forsøg

Projektets formål er at: 1. Afprøve potentielle nye sorter på forsøgsbasis. 2. Indsamle og formidle viden og erfaringer fra sortstest-planter hos avlere. Dette gøres for at øge avlernes driftsøkonomi og konkurrenceevne. På grund af nedbrydning af skurvresistens hos de æblesorter, som tidligere var resistente, og fordi der ikke er så mange hjælpepestoffer godkendt til økologisk dyrkning, eller avlerne har ikke lyst til at bruge bekæmpelsesmidler, er det vigtigt at finde nye robuste sorter. Nye potentielle sorter afprøves, og viden fra mindre lokale og private økologiske sortsplanter over hele landet, indsamles og formidles videre, for at finde unikke robuste sorter til lokal økologisk produktion og salg. Projektet udnytter tillige indsamlet viden fra tidligere projekter og fra erhvervet. Resultaterne fra disse undersøgelser formidles mundtligt ved rådgivning og åbenthusdage, samt skriftligt ved artikler i nyhedsbreve, fagbladet GartnerTidende, samt i et sortskatalog, der udgives både trykt og på hjemmeside.

Note 31. Mere biodynamisk frugt og bær

Tilskudsmodtager: Foreningen for Biodynamisk Jordbrug

Hovedformål: Rådgivning

Formålet med projektet er at øget kendskabet til de biodynamiske midler og metoder hos ny-omlæggende og interesserede økologiske avlere for at styrke dyrknings sikkerheden og afgrødekvaliteten, samt øge de økonomiske muligheder for at forbedre og evt. udvide produktionen. Udgangspunktet for dette behov er en stigende interesse for biodynamisk frugt og bær, både hos avlerne og hos forbrugerne, ikke mindst i den gastronomiske branche. Da der ikke er nogen biodynamisk frugtavlskonsulent, er videns- og erfaringsudveksling med erfarne og nye avlere og andre ressourcepersoner vigtig. Der bliver derfor etableret en ressourcegruppe med kompetencer på de relevante områder. I projektet vil vi arrangere plantagevandring, 'frugtskole', studietur samt lave film, faktablade og artikler for at skabe netværk og sprede informationer om biodynamisk dyrkning.

Note 32. Økologisk biavl: Udvikling og inspiration

Tilskudsmodtager: Danmarks Biavlerforening

Hovedformål: Rådgivning

I 2017 blev der gennemført mere lempelige regler for økologisk biavl. I de kommende år forventes derfor, at der kan komme yderligere tilpasninger af reglerne. Det er via tilskud fra FØL lykkedes at øge interessen og antallet af økologiske biavlere og bifamilier. Økologisk biavl er skudt i gang, men i 2017 er der kun godkendt 14 biavlere, alle med et forholdsvis lavt antal bifamilier.

For at holde momentum og inspirere flere biavlere til omlægning, skal der igangsættes aktiviteter og nye tiltag. Det sker i form af ERFA tur til tysk økologisk biavl, samt afholdelse af netværksmøder og workshop i forbindelse med Dansk Biavlskonference. For at sikre høj kvalitet af honning, indsamles prøver til kvalitetskontrol. For at følge eksisterende økologiske biavlere, opsættes to elektroniske stadevægte, så man kan følge bifamiliernes udvikling og nektar indbæring. For at sikre god og ensartet logbog notering laves en elektronisk økologibog, hvor alle relevante driftstiltag m.m. Ud fra denne logbog printes nemt og hurtigt en oversigt der kan bruges i forbindelse med kontrolbesøg.

Noter til supplerende oplysninger – Basisbudget 2018

Særlig pulje: Økologisk Eksportfremme

Note 1. BioFach Nürnberg – fællesstand med fokus på innovation, bredde og mangfoldighed

Tilskudsmodtager: Økologisk Landsforening

Hovedformål: Afsætningsfremme

Formålet med projektet er at skubbe til en fortsat positiv afsætning af økologiske fødevarer på nære og nye eksportmarkeder via en økologisk fællesstand på verdens største økologiske fødevarermesse, BioFach i Nürnberg.

Fællesstandens hovedfokus vil være innovation for at vise mangfoldigheden og bredden i de økologiske producenter. Der vil blive sat særligt fokus på de økologiske producenters nyhedsudbud, og der vil være et fælles nyhedsområde på fællesstanden, såvel som der vil blive sat ekstra fokus på messens eget nyheds-show, BioFach Novelty Stand. Dette innovationsfokus vil bidrage til, at de besøgende indkøbere kan lade sig motivere til at udvide deres økologiske sortiment og få øje på nye, økologiske produkter og producenter.

Note 2. ØKO-Eksportløft – kompetencegivende eksportseminarer

Tilskudsmodtager: Økologisk Landsforening

Hovedformål: Afsætningsfremme

Formålet med projektet er at løfte eksportkompetencerne i virksomheder med økologisk produktion for der igennem at bidrage til en øget afsætning af økologiske fødevarer på eksportmarkederne. Baggrunden for "ØKO-Eksportløft" er en stadigt stigende efterspørgsel efter økologiske varer fra både nære og nye eksportmarkeder samt det faktum, at mere end 70% af virksomhederne (ca. 140) med økologisk produktion og sortiment har eksportarbejdet som en prioriteret indsats i deres afsætningsstrategi. En stor del af virksomhederne er dog stadig på et meget tidligt stadie i deres eksporterfaringer, og de efterspørger ny og konkret viden, data, værktøjer og erfaringer for at kunne styrke deres eksportkompetencer og derved opnå en mere succesfuld tilgang til eksporten af økologiske fødevarer.

Note 3. Markedsdrevet økologi til tysk og svensk detail

Tilskudsmodtager: Økologisk Landsforening

Hovedformål: Afsætningsfremme

Formålet med projektet er at gennemføre eksportfremmende aktiviteter, der bidrager til en fortsat eksport af økologiske fødevarer til hhv. Tyskland og Sverige ved at formidle viden og inspiration om økologi til beslutningstagere hos udvalgte detailkæder og detailgrossister i Tyskland og Sverige.

Tyskland og Sverige er de to største eksportmarkeder for økologiske producenter. Derfor er det afgørende, at der ydes en aktiv indsats for at promovere økologi over for tyske og svenske detailkæder og -grossister. Der er fortsat uudnyttet potentiale for at øge eksporten af økologi til detail på begge markeder.

Note 4. Nordic Organic Food Fair – momentum mod nord

Tilskudsmodtager: Økologisk Landsforening

Hovedformål: Afsætningsfremme

Formålet med projektet er at skubbe til en fortsat positiv afsætning af økologiske fødevarer på nære og nye eksportmarkeder via en fællesstand for økologi på Nordic Organic Food Fair i Malmø, Sverige. Udviklingen på øko-markeder i de nordiske lande er meget kraftigt stigende, og de nordiske forbrugere køber stadig flere økologiske varer. Derudover er Sverige uden sidestykke Danmarks mest voksende eksportmarked, da de selv er langt fra at være selvforsynende på økologiske fødevarer. Formålet med projektet er at udnytte dette momentum ved at fremme øko-eksporten til de nordiske lande. Herudover har messen den fordel, at den er en særdeles oplagt platform for de mindre virksomheder og debutanter på eksportmarkederne. En økologisk fællesstand er et effektivt udstillingsvindue for økologien, da den skaber involvering, overblik og fællesskab, og bidrager dermed til synlighed og initiativ omkring økologien over for de nordiske beslutningstagere. Messen er et oplagt sted at møde relevante beslutningstagere fra detailkæder og -grossister i Norden. Ud

Noter til supplerende oplysninger – Basisbudget 2018

over de nordiske kæder vil der være beslutningstagere fra Østeuropa, Tyskland, Benelux, Spanien og UK. Der vil også være besøgende fra kommuner, gårdbutikker, WEB salg mv. fra nordiske markeder.

Note 5. Markedsdrevet økologi-eksport via PLMA i Amsterdam

Tilskudsmodtager: Økologisk Landsforening

Hovedformål: Afsætningsfremme

Formålet er at fremme eksport af økologiske fødevarer til nære og nye eksportmarkeder. Dette sker ved at skabe kontakt mellem beslutningstagere fra Europas førende detailkæder og grossister fra eksportmarkeder og de udstillende virksomheder på den 100% økologiske fællesstand på PLMA i Amsterdam. PLMA er en stor international fødevareremse, som tiltrækker de mest etablerede detailkæder og grossister. Tidligere erfaringer på PLMA viser, at netop de højst rangerende indkøbere fra både økologiske og konventionelle detailkæder og -grossister har en stor interesse i at se udvalget af økologiske fødevarer. De besøger derfor den 100% økologiske fællesstand, da de er motiveret for mere økologi. Her har de fokus på økologi som mærkevarer, som innovative produkter, eller som private label. Indkøberne går i stigende grad efter, at nye produkter skal være økologiske, da økologiandelen udgør 15-25% af sortimentet i mange kæder, og andelen er stigende.

Note 6. Branding af ”Verdens førende økologination”

Tilskudsmodtager: Økologisk Landsforening

Hovedformål: Afsætningsfremme

Projektets formål er at øge afsætningen af økologiske fødevarer på eksisterende og nye eksportmarkeder via branding af Danmark som ”Verdens førende økologination”, og ved at udnytte formidling af know-how som døråbner til kommercielle samarbejdspartnere hos detailkæder og grossister samt til myndigheder og meningsdannere på de største eksportmarkeder. I mere end 20 år har Danmark været foregangsland for økologien, bl.a. på grund af det unikke statskontrollsystem samt det tætte samarbejde med detailhandlen, foodservicesektoren og de politiske aktører. Projektet tager udgangspunkt i formidling af denne know-how, og udnytter dermed den store interesse, der er for Danmarks succes med salg af økologi i detailhandlen og foodservicesektoren samt Danmarks aktive politik i forhold til markedsfremme. Projektet skal suppleres med målrettede brandingaktiviteter via pressen og præsentationer på internationale seminarer og konferencer for detailhandlen, myndigheder på nære eksportmarkeder samt på enkelte nye markeder, hvor der efterspørges ny viden.

Note 7. Foodservice indsats på nærmarkeder – Sverige og Tyskland

Tilskudsmodtager: Landbrug & Fødevarer

Hovedformål: Afsætningsfremme

Projektets formål er at fremme afsætningen af økologiske fødevarer i foodservicesektoren på nærmarkederne Tyskland og Sverige. Begge markeder er suverænt de største i Europa for økologiske varer. Begge markeder er i vækst, og mulighederne for at fortsætte denne positive udvikling er særdeles gode. Projektets formål er således at støtte producenterne i deres afsætning af økologiske varer til markederne. Dette gøres ved at skabe afsætningsaktiviteter rettet mod foodservicesektoren på begge markeder, som viser vækst. Gennem seminarer, produktpræsentationer og møder, vil eksportører af økologiske fødevarer få kontakt til grossister, cateringselskaber og storkøkkener/restauranter på begge markeder. Gemme præsentationer af omlægningscases fra Danmark og Tyskland/Sverige skabes opmærksomhed omkring leverandørerne af økologiske fødevarer.

Note 8. Deltagelse og markedsføring af økologiske fødevarer på BioFach 2018 i Shanghai

Tilskudsmodtager: Landbrug & Fødevarer

Hovedformål: Afsætningsfremme

Formålet med projektet er at støtte økologieksporten til Kina. Der har været en markant stigning på det økologiske marked, særligt har økologiske mælkepulver oplevet voldsom vækst de seneste år, og efterspørgslen på især udenlandske økologiske varer stiger markant. Ved at uddanne besøgende på den vigtigste messe

Noter til supplerende oplysninger – Basisbudget 2018

for økologi og fødevarer, BioFach China, sættes der fokus på økologiens kvaliteter, der understøtter denne positive udvikling indenfor økologien i Kina. Projektet skal igennem deltagelse på BioFach China udbrede kendskabet og højne interessen for økologi. I kraft af messens vigtighed sikrer deltagelse, at økologien vil blive bredt eksponeret på det kinesiske marked. Gennem information omkring økologiens produktionsmetoder og kvaliteter skal interessen for økologi stimuleres og højnes, og gennem produktfremvisning vil der være konkrete muligheder for at indgå dialog med interessenterne på messen. Deltagelsen på messen vil være en del af en løbende indsats på markedet, som er nødvendig for forretningskulturen samt relationspleje af relevante beslutningstagere på markedet. Der etableres en åben stand, der inviterer til, at deltagere på messen stifter bekendtskab med økologien. Dette skal ske gennem præsentationer og dialog med danske virksomhedsrepræsentanter omkring økologiens krav, udvikling og kvaliteter. Dette er også elementer, der gennem oplæg brandes på den øko-konference, der afholdes i forbindelse med messen og som er temaet for det netværksevent, der planlægges som optakt til messen.

Note 9. Økologi som styrkeposition – en vigtig fortælling

Tilskudsmodtager: Landbrug & Fødevarer

Hovedformål: Afsætningsfremme

Eksport af økologiske fødevarer vurderes at have et stort potentiale for markant vækst de kommende år. Evnen til at fortælle den gode historie er en vigtig vej til at indfri dette potentiale, vurderer Det Økologisk Erhvervsteam. Derfor er det vigtigt, at den gode historie om den økologiske sektor samles, foldes ud og formidles. Projektets formål er således at udbrede kendskabet til den økologiske fødevarereproduktions styrkepositioner. Med en solid dokumentation af styrkepositionerne i den økologiske sektor vil projektet udfolde kvaliteterne og værdierne bag den økologiske fødevarereproduktion i hele værdikæden.

Dokumentationen formidles i forskellige produkter og stilles til rådighed for alle aktører, der arbejder med eksportfremmeaktiviteter. Ved hjælp af materialerne får flere personer mulighed for at agere som ambassadører for økologien.

Note 10. Øget økologiekспорт til det kinesiske marked

Tilskudsmodtager: Landbrug & Fødevarer

Hovedformål: Afsætningsfremme

Målet med projektet er at øge danske virksomheders eksport af økologiske fødevarer til Kina fra de nuværende 240 mio. kr. i 2015 til omkring 500-600 mio. kr. i 2020. Eksportfremgangen skal ske via lettere markedsadgang og større viden om økologi hos de kinesiske aktører. Projektet består af aktiviteter, som støtter op om den nye samarbejdsaftale fra maj 2017 mellem Danmark og Kina, hvor videndelingen med de kinesiske myndigheder og økologikontrollører skal medføre lettere markedsadgang og økologificering til danske virksomheder, som ønsker at sælge fødevarer til Kina. Branding af økologiske fødevarer over for indkøbere, meningsdannere, bloggere og eksisterende netværk i det kinesiske fødevaremarked skal ligeledes være med til at øge interessen for økologiske fødevarer og dermed muligheden for at øge eksporten til Kina. Endelig afholdes markedsforberedende eksportseminar, som skal gøre mindre og større virksomheder klar til at påbegynde eksport af økologiske fødevarer til Kina.

Note 11. Udvikling af økologi til Finland

Tilskudsmodtager: Landbrug & Fødevarer

Hovedformål: Afsætningsfremme

Formålet med projektet er at støtte økologiekporten til det finske marked, hvor der de seneste fem år har været en markant stigning (forbruget forventes at være tredoblet fra 2011 - 2015). I sammenligning med det danske økologiske marked er Finlands økologiske forbrug stadig relativt lille og er koncentreret omkring Helsinki området, men det er et marked i vækst og både indenfor detail og foodservice er der velvilje og ambitioner om at hæve niveauet. Hvis væksten i markedet fortsætter som forventet, er markedet godt på vej til at blive aldeles attraktivt for de danske økologiske fødevarereproducenter.

Noter til supplerende oplysninger – Basisbudget 2018

Projektet bidrager derfor til, at økologiske virksomheder lettere kan få adgang til det finske marked. Dette sker gennem et fremstød med to dele, hvor (1) foodservice sektoren bearbejdes på en netværksdag afholdt i forbindelse med fx 'Organic Day', hvor grossister og storkøkkener mødes til inspirationsoplæg om køkkenomlægning efterfulgt af én til én møder mellem virksomheder og grossister og (2) målrettede møder med de primære detailkæder. Således bliver de væsentligste spillere på det finske marked bearbejdet og de danske økologiske fødevarer virksomheder får på få dage mulighed for at møde nøgleaktører på markedet i forbindelse med et allerede eksisterende koncept som 'Organic Day' i Helsinki.

Noter til supplerende oplysninger – Basisbudget 2018

Særlig pulje: National Afsætningsfremme

Note 1. Fokus på økologi i professionelle køkkener

Tilskudsmodtager: Økologisk Landsforening

Hovedformål: Afsætningsfremme

Formålet med projektet er at styrke den økologiske afsætning af økologi til foodservicesektoren ved at skabe et øget fokus på økologi i de professionelle køkkener. Foodservicebranchen er en betegnelse for mad- og drikkevarer, der indtages uden for hjemmet både på restauranter, caféer, hoteller, kantiner samt offentlige køkkener, børnehaver, plejehjem, hospitaler osv. Nærværende projekt skal således understøtte en vækst i offentlige og private køkkener samt en vækst i antallet af økologiske spisemærker.

Projektets indhold er opdelt i arbejdsopgaver:

- Formidling om hvordan man kommer i gang og fastholder et økologiske spisemærke.
- Kommunikation om de økologiske spisemærker overfor hoteller, restauranter og cafeer.
- Økologiskole for nøglepersoner, der er katalysator for omstilling i professionelle køkkener.

Note 2. Økologiske fremstød på hjemmemarkedet – udvikling og inspiration om økologi

Tilskudsmodtager: Økologisk Landsforening

Hovedformål: Afsætningsfremme

Formålet med projektet er at styrke afsætningen af økologiske fødevarer gennem formidling af økologiske værdier og muligheder med økologi i Foodservicesektoren. Dette søges opnået med afsæt i Danmarks største fødevarermesse Foodexpo 2018, der afholdes i Messecenter Herning med forventelig 25.000 besøgende fra hele Norden. Målgruppen for projektet er nøglepersoner i foodservice- og detailbranchen, hotel og restaurationsbranchen, der via økologiske fremstød får mulighed for at møde økologiske fødevarerproducenter og fødevarer virksomheder.

Projektets indhold er organiseret i 5 arbejdsopgaver: 1) Udvikling og planlægning af økologiske fællesarealer til Foodexpo 2018, 2) Formidling af økologi og økologiske værdier overfor beslutningstagere og andre nøgleaktører indenfor detail og foodservice 3) Fagligt netværksarrangement 4) Deltagelse på inspirations- og temadage som opfølgning på Foodexpo 5) Kommunikation og formidling af økologi til professionelle køkkener.

Note 3. Økologisk Høstmarked 2018

Tilskudsmodtager: Økologisk Landsforening

Hovedformål: Afsætningsfremme

Projektets formål er at skabe en platform til formidling af økologi overfor forbrugerne. Formidlingen skal øge forbrugernes kendskab til værdierne bag den økologiske produktionsform og derved bidrage til en styrket afsætning af økologiske fødevarer. Projektet indeholder i 2018 nedenstående hovedindsatser, der begge har høsten som omdrejningspunkt.

- Der etableres Økologiske Høstmarkeder på gårde i hele landet, hvor forbrugerne med egne øje kan se og opleve et økologisk landbrug og tale med landmanden. Som noget nyt i 2018 ønsker projektet at synliggøre, at også flere økologiske virksomheder holder Økologisk Høstmarked. Alle værter markedsføres på et fælles digitalt danmarkskort.
- Som kick-off for Økologisk Høstmarked inviteres til høstfest i henholdsvis Aarhus og på Frederiksberg i ugerne op til Økologisk Høstmarked. Eventen formidler økologi på en involverende måde og vil konkret udmønte sig ved en fællesspisning, hvortil gæsterne på forhånd har købt en billet. Gæsterne vil få serveret et lækkert måltid mad, der er tilberedt af lokale kokke og restauranter. Råvarerne bliver leveret af lokale landmænd, der afholder Økologisk Høstmarked, og landmændene vil selv være tilstede ved spisningen. Høstfesterne fungerer som markedsføringskanal for Økologisk Høstmarked.

Noter til supplerende oplysninger – Basisbudget 2018

Note 4. Lokal og direkte afsætning – udnyt nye markedsmuligheder gennem viden og kompetenceløft

Tilskudsmodtager: Økologisk Landsforening

Hovedformål: Afsætningsfremme

Formålet med projektet er at øge den lokale og direkte afsætning af økologiske fødevarer ved at give et kompetenceløft til og skabe lokale samarbejder mellem landmænd og producenter for herigennem at styrke deres forudsætninger for at udnytte nye markedsmuligheder. Direkte og lokalt salg er i projektet defineret som salg fra en landmand eller mindre producent direkte til detailhandelen, foodservice eller salg via gårdbutik/stalddør.

I projektet indgår to arbejdsplaner med aktiviteter, som på hver sin måde giver et kompetenceløft til de økologiske landmænds forretnings- og markedsmæssige forståelse. Det skal bidrage til en større mangfoldighed, højere kvalitet, bredere udbud og større tilgængelighed af lokale økologiske fødevarer – og på lang sigt en større lønsomhed for producenten.

Arbejdsplan 1 - Nye markedsmuligheder og roller kræver ny viden og værktøjer. Aktiviteterne i denne arbejdsplan er et målrettet kursus- og uddannelsesforløb for de økologiske landmænd og producenter, der afsætter – eller har planer om at afsætte - deres produkter direkte og/eller lokalt. Der er særligt fokus på de rammevilkår og krav, der er for økologiske producenter fra såvel myndigheder som markedet og kunderne.

Arbejdsplan 2 – Lokale samarbejder – udvikling af nye veje til lokal og direkte afsætning. Aktiviteterne i arbejdsplan 2 skal understøtte dannelse samt udvikle og understøtte lokale netværk, der arbejder med lokal afsætning for at gøre det muligt for flere landmænd og lokale aktører langs hele værdikæden at løfte opgaven med lokal afsætning – et arbejde der bl.a. kan omfatte råvarekvalitet, lønsomhed, produktudvikling og -forarbejdning, logistik, markedsføring mm.

Note 5. Blomstrende økologi - flere blomster, flere bier, mere økologi

Tilskudsmodtager: Økologisk Landsforening

Hovedformål: Afsætningsfremme

Projektets overordnede formål er at øge afsætningen af økologiske produkter. Dette opnås ved at informere forbrugerne om den positive sammenhæng mellem økologi og bedre levevilkår for bier, som er helt afgørende for vores fødevarerproduktion. En viden som vil styrke de økologiske varers merværdi og skabe et øget salg. Forbrugerne vil blive informeret om økologiens positive betydning for biernes levevilkår via:

- en PR-indsats og en indsats på de sociale medier
- i samarbejde med dagligvarekæden Netto uddeles 50.000 poser med information og vilde blomsterfrø, som forbrugerne selv kan så i haver og altankasser. Netto vil bakke indsatsen op med information i deres egne medier herunder deres salgsavis
- 200 økologiske landmænd deltager i projektet ved at så blomsterstriber i deres marker, hvilket vil skabe synlighed i landskabet og bidrage med historier og gode billeder til projektets PR- og medieindsats.

Note 6. Økologi i foodservice

Tilskudsmodtager: Landbrug & Fødevarer

Hovedformål: Afsætningsfremme

Projektets formål er at inspirere professionelle køkkener til i højere grad at efterspørge økologi og hermed bidrage til en øget afsætning. I projektet sættes der fokus på økologi, bæredygtighed og andre vigtige parametre, som optager foodservicesektoren. Projektet er baseret på, hvilke aktiviteter, der har skabt stor tiltrækning og tilfredshed i 2017, kombineret med nye behov fra foodservicesektoren om friske indsigter på markedet.

Projektet indeholder tre arbejdsplaner, som bygger videre på indsatser i fra projekter i 2017.

1. Imødekommer en stigende efterspørgsel af viden om, hvordan mindre økologiske producenter kan komme ind på foodservicemarkedet.
2. Kampagne målrettet restauranter - kampagnen bygger på indsigter genereret i projektet i 2017.
3. Genoptryk af de meget efterspurgte økologiske råvareplakater, der blev udviklet i 2017.

Noter til supplerende oplysninger – Basisbudget 2018

Note 7. Økologi på uddannelser - Økologiske Food Fighters vol. 2.0

Tilskudsmodtager: Landbrug & Fødevarer

Hovedformål: Afsætningsfremme

Projektets formål er at skærpe fokus på økologi på madrelaterede uddannelser. Det er vigtigt at bevare momentum for at fastholde den brede opbakning blandt landets skoler og sikre et fortsat fokus på økologi på de fødevarerrelaterede uddannelser. I 2018 skal dette sikres gennem tre arbejdsopgaver; Økologiske Food Fighters, som efterfølgende skal dele deres nye viden med elever og studerende på tværs af uddannelsesgrene til Øko-temadage og i et digitalt, Økologisk Food Fighter-univers. Det er ambitionen med projektet, at flere elever, studerende og undervisere på de fødevarerrelaterede uddannelser kommer på fornavn med økologien. Det er her, fremtidens madprofessionelle uddannes – fremtidens salgskanaler for økologiske råvarer.

Note 8. Klar besked om økologisk kylling

Tilskudsmodtager: Landbrug & Fødevarer

Hovedformål: Afsætningsfremme

Projektets formål er at øge efterspørgsel og salg af økologisk kylling. Økologisk kyllingkød er den type kød, der har den højeste kilopris. Den høje pris er en barriere for forbrugerne, og derfor er der behov for at fortælle hvorfor denne type kylling er dyrere. Projektet fortæller historien om, hvad man betaler for, når man vælger en økologisk kylling. En samlet kommunikationsindsats vil målrettet ramme forbrugerne via sociale medier og såkaldte 'influencers' – det vil sige meningsdannere, der er afgørende for forbrugernes holdning og præference for fødevarer. Disse meningsdannere er madbloggere og såkaldte Youtubers, der har deres egen kanal og som bliver fulgt online af et stort publikum. Endelig vil projektet også række ud til pressen og til de medier som dagligvarehandlen og foodservicesektoren anvender til at få ny viden.

Note 9. Økologisk kanin i foodservice

Tilskudsmodtager: Landbrug & Fødevarer

Hovedformål: Afsætningsfremme

Projektets formål er at øge udbud, efterspørgsel og afsætning af økologiske kaniner samt bidrage til at sikre en bæredygtig produktion af økologiske kaniner i Danmark.

Projektet indeholder to arbejdsopgaver:

1. Sikring af afsætning af produktionen. For restauranter handler det om, at de konstant er søgende efter nye og spændende råvarer der kan udfordre deres faglighed og give dem en mulighed for at give deres kunder en spændende oplevelse. Og det ved grossisterne, så de gør alt, hvad de kan for at finde produkter der gør dem unikke og attraktive over for deres kunder. Det er derfor vurderingen, at der er god mulighed for en afsætning af økologisk kanin. Der arbejdes på at forpligte grossister og restauranter til at aftage kaninkød fremadrettet.
2. Udbredelse af kendskabet til økologisk kaninproduktion. Projektet skal hermed understøtte deltagelse på minimum to grossistmesser. På de velbesøgte grossistmesser møder kaninavlere de besøgende køkkener, hvor der skal være muligt at smage på retter med økologisk kanin samt høre avlerne fortælle den gode historie.

Note 10. Økologi i store gryder - øget afsætning af økologiske fødevarer til offentlig køkkener

Tilskudsmodtager: Landbrug & Fødevarer

Hovedformål: Afsætningsfremme

I landets offentlige køkkener arbejder der hver dag dygtige mennesker, som sikrer, at de mindste, de svageste og de ældste i vores samfund, får et godt måltid mad. Her er de store gryder nemlig sat i kog – og heri er der plads til mere økologi. Videndeling og inspiration på tværs er nøglen til at hæve andelen af økologiske fødevarer i offentlige køkkener. De ansatte skal inspireres af dem, der går forrest i anvendelse af økologiske råvarer, og derfor præmieres de køkkener, som gør det allerbedst med prisen, Økologiske Køkkenroser.

Formålet med projektet er, at skabe en øget afsætning af økologiske fødevarer til de offentlige køkkener. Som noget nyt skal juryen og udvalgte nominerede til Økologiske Køkkenroser dele deres oplevelser, erfa-

Noter til supplerende oplysninger – Basisbudget 2018

ringer samt gode historier og indsigter på et seminar på Fødevardagen, så inspiration til økologisk omlægning når ud til flere af landets offentlige køkkener. Ligeledes hædres fire køkkener i fire kategorier med Økologiske Køkkenroser, fordi de yder en ekstra indsats for at øge andelen af økologiske råvarer i offentlige køkkener. Det er erfaringer fra tidligere priser, at både de nominerede og vinderne oplever en stor stolthed og anerkendelse ved at være med. Faktisk i en sådan grad, at prisen har motiveret dem til at fortsætte det gode arbejde økologiske råvarer.

Note 11. Mere økologi i slagterregi – indsats hos supermarkeds- og privatslagtere

Tilskudsmodtager: Landbrug & Fødevarer

Hovedformål: Afsætningsfremme

Afsætningen af lokalt økologisk kød er stigende i detailhandlen, og der er potentiale for meget mere. Kød er en af de fødevarergrupper, hvor økologien ikke har vækstet så hurtigt som inden for fx mejeri og grøntsager, så der er et markant uudnyttet potentiale for at øge den økologiske afsætning på dette område. Som inden for mange andre fødevarer kategorier og produktioner er udfordringerne også her af både strukturel og holdningsmæssig karakter. Det kan være regler for håndtering, mærkning mm. og/eller værdier hos personalet, der kan være hæmmende for øget afsætning. Der er derfor behov for at slagterne (både detailslagtere og privatslagtere) får mere viden om økologisk kødproduktion og værdierne omkring økologi, men også konkret viden og redskaber til, hvordan de kan arbejde med økologisk kød uden at gå på kompromis med lovgivningen, certificeringsregler mv.

Projektet vil klæde slagteren på med viden om økologiske kød og formålet er, at slagterne efter forløbet er rustet til at håndtere og formidle værdier om økologisk kød og hermed medvirke til, at øge afsætningen af økologisk kød. Det sker gennem faglige oplæg og masterclass. Masterclassen skal give inspiration til retter/produkter, som tilgodeser økologien – bl.a. anvendelse af hele dyret, hvis slagterne vælger at tage hele eller halve dyr hjem. Der er også fokus på tilbehør, da slagterne står for en stor andel 'mad ud af huset'.

Note 12. Økologi på Velfærdens innovationsdag

Tilskudsmodtager: Landbrug & Fødevarer

Hovedformål: Afsætningsfremme

Formålet med projektet er, at inspirere danske kommuner og regioner til at arbejde med og sætte mål for økologi i den offentlige mad og på de offentlige arealer, og på den måde øge efterspørgslen efter økologiske fødevarer. Og samtidig at anvende økologiomlægningen på en velfærdsinnovations agenda, hvor man med de samme økonomiske ressourcer får en række vigtige kvalitetsløft af madtilbuddene og af medarbejderne. Styrken ved at være til stedet på Velfærdens innovationsdag er, at målgruppen for den offentlige økologiske omlægning samles, og hermed kan kommunikationen gennemføres for relativt få midler. I 2018 forberedes en stand og en workshop på Velfærdens innovationsdag, som afholdes i januar 2019. Desuden vil projektet indgå i programkomiteen, hvor det vil være opgaven at sikre økologi en central plads i temaet for Velfærdens innovationsdag 2019.

Note 13. Økoløft Plejehjem Greater Copenhagen – offentlige og private plejehjem

Tilskudsmodtager: Fonden Københavns Madhus

Hovedformål: Afsætningsfremme

Projektets formål er at øge det økologiske forbrug ved at bistå 9 offentlige og private plejehjemskøkkener i Greater Copenhagen, således at deres indkøb af økologiske råvarer gøres mindst 60% økologisk. Københavns Madhus' metode til omlægning sikrer, at de eksisterende driftsbudgetter ikke øges i forbindelse med det øgede økologiske forbrug. Københavns Madhus' metode til succesfuld økologisk køkkenomlægning har kompetenceudvikling af køkkenmedarbejderne som omdrejningspunkt. Gennem kurser og inspirationsarrangementer, kortlægning og analyse af køkkenets eksisterende produktion og gårdbesøg på økologiske bedrifter vil køkkenmedarbejderne opnå den nødvendige faglighed, større viden om økologi og økologisk landbrug, økologisk madlavning og menuplanlægning, sæsonvarer, reduktion af madspild mm.

Noter til supplerende oplysninger – Basisbudget 2018

Den del af projektet som vedrører bistand til offentlige plejehjem er ikke omfattet af statsstøttere reglerne, idet der er tale om offentlige institutioner.

Note 14. Økoløft Ungdomskantiner Greater Copenhagen - ungdomskantiner

Tilskudsmodtager: Fonden Københavns Madhus

Hovedformål: Afsætningsfremme

Projektets formål er at øge det økologiske forbrug ved at bistå 16 offentlige og private ungdomskantiner i Greater Copenhagen, således at deres indkøb af økologiske råvarer gøres mindst 60% økologisk. Københavns Madhus' metode til omlægning sikrer, at de eksisterende driftsbudgetter ikke øges i forbindelse med det øgede økologiske forbrug. Københavns Madhus' metode til succesfuld økologisk køkkenomlægning har kompetenceudvikling af køkkenmedarbejderne som omdrejningspunkt. Gennem kurser og inspirationsarrangementer, kortlægning og analyse af køkkenets eksisterende produktion og gårdbesøg på økologiske bedrifter vil køkkenmedarbejderne opnå den nødvendige faglighed, større viden om økologi og økologisk landbrug, økologisk madlavning og menuplanlægning, sæsonvarer, reduktion af madspild mm.

Den del af projektet som vedrører bistand til offentlige kantiner er ikke omfattet af statsstøttere reglerne, idet der er tale om offentlige institutioner.

Note 15. Økoløft Frederiksberg – offentlige og private plejehjem

Tilskudsmodtager: Fonden Københavns Madhus

Hovedformål: Afsætningsfremme

Projektets formål er at øge det økologiske forbrug ved at bistå 7 offentlige og private plejehjemskøkkener på Frederiksberg, således at deres indkøb af økologiske råvarer gøres mindst 60% økologisk. Københavns Madhus' metode til omlægning sikrer, at de eksisterende driftsbudgetter ikke øges i forbindelse med det øgede økologiske forbrug. Københavns Madhus' metode til succesfuld økologisk køkkenomlægning har kompetenceudvikling af køkkenmedarbejderne som omdrejningspunkt. Gennem kurser og inspirationsarrangementer, kortlægning og analyse af køkkenets eksisterende produktion og gårdbesøg på økologiske bedrifter vil køkkenmedarbejderne opnå den nødvendige faglighed, større viden om økologi og økologisk landbrug, økologisk madlavning og menuplanlægning, sæsonvarer, reduktion af madspild mm.

Den del af projektet som vedrører bistand til offentlige plejehjem er ikke omfattet af statsstøttere reglerne, idet der er tale om offentlige institutioner.

Note 16. Sofari 2018 - derfor økologisk grisekød (Sofari 2017 – mere øko-gris i indkøbskurven)

Tilskudsmodtager: Producentensammenslutningen Fremme af Økologisk Kvalitets Svinekød (FØKS)

Hovedformål: Afsætningsfremme

Projektets formål er at bidrage til at øge den langsigtede efterspørgsel efter økologisk grisekød i detailhandlen. Produktionen af økologiske grise vokser i disse år, og det er vigtigt at efterspørgslen i detailhandlen fortsat stimuleres. I projektet inviteres forbrugerne på Sofari. Et landsdækkende åbent hus arrangement den sidste søndag i maj. Her vil 15-17 økologiske svinebedrifter over hele landet give forbrugerne et oplevelsesbaseret indblik i den økologiske svineproduktions kvaliteter og økologiens øvrige værdier. En viden, der vil give forbrugerne en forståelse for forskellen mellem konventionelt og økologisk produceret grisekød og den tilhørende prisforskel. Det forventes, at mindst 15.000 forbrugere deltager direkte i aktiviteten, og derved får et øget kendskab til økologisk svineproduktion og økologi generelt. Endvidere bidrager Sofari til at viden om økologisk svineproduktion spredes.

Note 17. Fra bæredygtighedsbeskrivelse til økologisk forretning på produktniveau

Tilskudsmodtager: SEGES, Landbrug & Fødevarer

Hovedformål: Afsætningsfremme

Projektets formål er at integrere bæredygtighed i hele den økologiske værdikæde fra jord til bord ved at benytte RISE modellen hos primærproducenterne, og SMART modellen i de næste led i værdikæden. Projektet

Noter til supplerende oplysninger – Basisbudget 2018

tager afsæt i de internationalt anerkendte og anvendte bæredygtighedsanalyseværktøj RISE og SMART, som henholdsvis bruges til at analysere og udvikle bæredygtighed på landbrugsbedrifter og i resten af værdikæden. Projektet tager fat i hele værdikæden for at udvikle koncepter på produktniveau som bæredygtighedsdokumentation for økologiske fødevarerproducenters produkter.

Projektet har 4 arbejdsplaner, som tilsammen skal opbygge og formidle viden og generisk beskrive koncepter for, hvordan systematikker for RISE-arbejdet og den nye SMART model i økologiske fødevarerproduktioner kan opbygges og kommunikeres igennem detailkæderne. De beskrevne koncepter skal sikre opfølgning og kontinuerlig, bæredygtig udvikling på landbrugsbedrifterne og resten af værdikæden og kunne positionere de økologiske fødevarerproduktioner, der vil gøre bæredygtighed til forretning i markedet.

Note 18. Hyperlokale økologiske fødevarer - dyrket, forarbejdet og spist lokalt i Nordsjælland

Tilskudsmodtager: Kødsnedkeren

Hovedformål: Afsætningsfremme

Formålet med projektet er at udvikle Kødsnedkerens økologiske forarbejdning til gårdbutikker i Nordsjælland med 100 % lokal sporbarhed. Projektet vil udvikle samt øge produktion og afsætning af økologisk håndværks charcuteri, samt økologiske færdigretter og mad ud af huset. De lokale fødevarer skal præsenteres i bæredygtig emballage. Kødsnedkeren etablerer partnerskaber med områdets økologiske råvareproducenter og gårdbutikker om hyperlokale økologiske fødevarer.

Note 19. Økoverer fra danske ø'er

Tilskudsmodtager: Organic by Nørskov

Hovedformål: Afsætningsfremme

Formålet er at øge afsætningen af økologiske varer fra de danske ø'er. Dette gøres gennem et fælles fremstød på 6 udvalgte fødevarer events og festivaler over hele landet. De deltagende 20-25 fødevarerproduktioner er alle udfordret af deres beliggenhed på de danske ø'er. De producerer alle højværdi nicheprodukter, og har derfor behov for en ekstra indsats for at nå de relevante afsætningsled og kundegrupper.

Alle virksomhederne er beliggende i det såkaldte UdkantsDanmark, hvor deres succes har stor betydning for den lokale befolkning og den lokale udvikling. Virksomhederne kommer primært fra Samsø, Bornholm, Skarø og Langeland. Her indgår den lokale fødevarereturisme og økologiske fødevarer af lokal oprindelse, som en helt centralt fremtidsspor for øernes lokalsamfund.

Note 20. Bioby - økologisk afsætning fra landbrug til byboer

Tilskudsmodtager: By Land Gro

Hovedformål: Afsætningsfremme

Formålet er at demonstrere og udbrede kendskabet til den internationalt udbredte, lokale afsætningsmodel CSA, Community Supported Agriculture, på dansk kaldet fællesskabstøttet landbrug - en model, som er egnet til afsætning af økologiske fødevarer. I projektet skabes relation mellem økologiske landbrug og byboer via kombineret gårdbutik og afsætningsplatform for fællesskabstøttede landbrug samlet under navnet 'Bioby' med lokation i den grå kødby i København. Afsætningen af et bredt spektrum af økologiske varer i Bioby via korte værdikæder skal øges. Der vil ske en inddragelse af byboere i økologisk produktion og tankegang via gårdbesøg (med mulighed for frivilligt medlemsarbejde i marken), workshops, debatoplæg, fællesspisninger og nyhedsbrev.

Note 21. Momentum for afsætning af biodynamiske fødevarer

Tilskudsmodtager: Foreningen for Biodynamisk Jordbrug

Hovedformål: Afsætningsfremme

De biodynamiske principper interesserer i stigende grad personer, der lægger vægt på helhed, gårdbaserede kredsløb og råvarer med gode kulinariske kvaliteter. Det gælder både forbrugere og aktive i den gastronomiske branche. Samtidig finder et stigende antal økologiske landmænd inspiration i at udvikle deres pro-

Noter til supplerende oplysninger – Basisbudget 2018

duktion vha. de biodynamiske metoder. Det Demeter-godkendte areal er steget med ca. 500 ha siden 2016, svarende til 18 %. Der er således potentiale for en øget afsætning på 10-15% om året i de kommende år.

Det er projektets formål at sikre en øget afsætning af økologiske specialprodukter, nemlig de biodynamiske produkter. Projektets aktiviteter henvender sig til forbrugere med interesse for økologi, miljø og sundhed, til fagfolk i den gastronomiske branche og til virksomheder med biodynamiske produkter. Projektets omfatter direkte informationsaktiviteter som messe- og markedsdeltagelse, gastronomiske aktiviteter på gårde og spisesteder og foredrag/oplæg på uddannelsessteder og ved fødevarearrangementer. Desuden en bredere spredning af informationer via sociale medier, film og nyhedsmails.

Note 22. Øget afsætning og merværdi på markedet for økologisk kød fra mindre landbrug

Tilskudsmodtager: Velfærdsdelikatesserne, UHF

Hovedformål: Afsætningsfremme

Målet er at indfri potentialet for øget afsætning og merværdi for både producent og kunde på det danske marked for højværdi økologisk kød produceret på mindre gårde med ekstra god dyrevelfærd. Midlet er dagsordensættende oplysning og dialog, der adresserer forbrugernes årsager til at købe økologisk kød: sundhed, dyrevelfærd, miljø og dertil smag og lokal produktion. Indsatsen er fordelt på arbejdsopgaver: 1. Forbrugeroplysning om betydningen af økologiske slagtedyrs naturlige opvækst og fodring for kødets sundhed og smag og for naturen; 2. Fælles markedsføring af økologi og dyrevelfærd med åben forårsgård på mindre økologiske gårde i hele landet; 3. Deltagelse på Aarhus Food Festival, Roskilde Dyrskue og Kulinarisk Sydfyn, hvor den særlige smag og sundhed af kødet markedsføres i klimarigtige anretninger.

Noter til supplerende oplysninger – Basisbudget 2018

Særlig pulje: Viden og kompetencer

Note 1. Omlægningstjek - udvikling af den økologiske primærproduktion

Tilskudsmodtager: SEGES, Landbrug & Fødevarer

Hovedformål: Rådgivning

Projektets formål er at fremme omlægningen til økologisk produktion ved at gennemføre omlægningstjek i primærsektoren.

Omlægningstjek er rettet mod konventionelle landmænd, som overvejer at omlægge til økologi. Et omlægningstjek kan bidrage med et grundlag for at træffe en beslutning om evt. omlægning til økologi.

Note 2. Bæredygtighedstjek 2018 på økologiske bedrifter

Tilskudsmodtager: SEGES, Landbrug & Fødevarer

Hovedformål: Rådgivning

Projektets formål er at fremme udviklingen af den økologisk produktion ved at gennemføre bæredygtighedstjek i primærsektoren.

Et bæredygtighedstjek har til hensigt at forbedre de økologiske bedrifters præstation inden for klima, energi, biodiversitet, næringstoffer, jord, arbejdsforhold mm. Med et bæredygtighedstjek kan landmanden blive opmærksom på hvilke områder bedriften er bæredygtig, og på hvilke områder der kan optimeres. Bæredygtighedstjeks gennemføres ved brug RISE-modellen.

Note 3. Omlægningstjek 2018 – flere økologiske produktioner

Tilskudsmodtager: Økologisk Landsforening

Hovedformål: Rådgivning

Projektets formål er at fremme omlægningen til økologisk produktion ved at gennemføre omlægningstjek i primærsektoren.

Omlægningstjek er rettet mod konventionelle landmænd, som overvejer at omlægge til økologi. Et omlægningstjek kan bidrage med et grundlag for at træffe en beslutning om evt. omlægning til økologi.